

**УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
СА ПРИВРЕМЕНИМ СЕДИШТЕМ У
КОСОВСКОЈ МИТРОВИЦИ**

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

***ИНФОРМАТОР ЗА ШКОЛСКУ 2023/2024.
ГОДИНУ***

ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ПРАВА

Косовска Митровица, септембар 2023.

Универзитет у Приштини
са привременим седиштем у Косовској Митровици
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

ИНФОРМАТОР – ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ПРАВА

Издавач:

Правни факултет Универзитета у Приштини
са привременим седиштем у Косовској Митровици,
Лоле Рибара 29, 38220 Косовска Митровица, тел. 028.425-336,
www.pra.pr.ac.rs

За издавача

проф. др Слободанка Перић, декан

Технички уредник:

Младен Тодоровић

Дизајн корица:

Димитрије Милић

Штампа: Кварк, Краљево

Тираж: 20 примерака

Контакт телефони:

028/425-336, 028/425-337, 028/425-338
017/410-544, 017-417-916, тел/факс: 028/425-339

САДРЖАЈ:

О факултету	1
Права и дужности студената	3
Организовање студената	4
Службе које стоје на располагању студентима	5
Образовна делатност факултета	5
Оцењивање и напредовање студената	5
НАСТАВНИ ПРОГРАМ	8
Методологија правних наука	13
Уставно право	15
Грађанско право – општи део	17
Кривично право	20
Израда и одбрана семинарског рада 1	28
Службенички системи	29
Међународна људска права	32
Системи локалне самоуправе	35
Право интелектуалне својине	37
Стварно право – одабране теме	39
Упоредно породично право	42
Право извршења и право обезбеђења	44
Посебни парнични поступци	53
Државни менаџмент	58
Економија европских интеграција	61
Криминалистика	64
Судска психологија	67
Финансијско право	71
Економска анализа права	75
Израда и одбрана семинарског рада 2	78
Научни чланак 1	79
Радно право са основама социјалног права	80
Уставно судство	86
Управно право	86
Међународно јавно право	88
Теорија државе и права	90
Правна историја	92
Пословно право	94
Међународно приватно право	98
Породично право	99
Грађанско процесно право	101
Облигационо право – одабране теме	107
Кривично процесно право	110
Криминологија	120
Пенологија	125

Социјална патологија	128
Компаративно кривично право	131
Научни чланак 2	134
Припрема и одбрана пројекта докторске дисертације	135
Израда докторске дисертације	136
Извештај о напретку истраживања	137
Израда докторске дисертације	138
Одбрана докторске дисертације	139

**УВЕРЕЊА
О АКРЕДИТАЦИЈИ
УСТАНОВЕ**

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и
проверу квалитета у високом
образовању

Број: 612-00-00484/5/2020-03

Датум: 17. 02. 2021. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА КОСОВО И МЕТОХИЈА УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ - ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ ПРИШТИНА - КОСОВСКА МИТРОВИЦА			
ПРИМЉЕНО 24.02. 2021. ГОДИНЕ			
ОЈ	БРОЈ	ПРИМЉЕНО	ПРЕДМЕТ
01	253	1	1

На основу члана 21. став 1. тачка 1. и члана 23. Закона о високом образовању („Службени гласник РС” број 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019 и 6/2020 - др. закони) и Одлуке Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00484/4/2020-03 од 17. 02. 2021. године, Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању издаје

У В Е Р Е Њ Е
о акредитацији високошколске установе

Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици – Правни факултет, са седиштем у Косовској Митровици, у улици Лоле Рибара 29, ПИБ: 102076105, Матични број: 09018425.

Како је ВШУ испунила све стандарде за акредитацију високошколских установа прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа („Сл. гласник РС” број 13/2019), **Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици – Правни факултет** је акредитован.

Достављено:
- високошколској установи
- архиви

ДИРЕКТОР

Проф. др Јелена Кочовић

J. Kocovic

РЕПУБЛИКА СРБИЈА АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА КОСОВО И МЕТОХИЈА УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ – ПОСРБНИ ФАКУЛТЕТ ПРИШТИНА - КОСОВСКА МИТРОВИЦА			
ПРИМЉЕНО 24.02.		2021. ГОДИНЕ	
ОЈ	БРОЈ	ПРИЛОГ	ВРЕДНОСТ
01	254	1	1

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и
проверу квалитета у високом образовању

Број: 612-00-00485/5/2020-03

Датум: 17. 02. 2021. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

На основу члана 21. став 1. тачка 1. и члана 23. Закона о високом образовању („Службени гласник РС” број 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019 и 6/2020 - др. закони) и Одлуке Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00485/4/2020-03 од 17. 02. 2021. године, Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању издаје

У В Е Р Е Њ Е
о акредитацији студијског програма

Основне академске студије (ОАС) – Права, за који је Захтев за акредитацију поднела високошколска установа **Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици – Правни факултет**, са седиштем у Косовској Митровици, у улици Лоле Рибара 29, ПИБ: 102076105, Матични број: 09018425.

Како је установа испунила све стандарде за акредитацију студијског програма прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Сл. гласник РС” број 13/2019), студијски програм **Основне академске студије (ОАС) – Права** је акредитован у оквиру поља Друштвено-хуманистичке науке и то за упис стотину педесет студената у седишту Установе.

Достављено:
- високошколској установи
- архиви

ДИРЕКТОР

Проф. др Јелена Кочовић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и
проверу квалитета у високом
образовању

Број: 612-00-00486/5/2020-03

Датум: 17. 02. 2021. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

			
РЕПУБЛИКА СРБИЈА АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА КОСОВО И МЕТОХИЈА УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ - ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ ПРИШТИНА - КОСОВСКА МИТРОВИЦА			
ПРИМЉЕНО <u>24.02</u> 20 <u>21</u> ГОДИНЕ			
ОЈ	БРОЈ	ПРИЛОГ	ПРЕДНОСТ
01	255	1	1

На основу члана 23. став 8. тачка 1. Закона о високом образовању („Службени гласник РС” број 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019 и 6/2020 - др. закони) и Одлуке Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00486/4/2020-03 од 17. 02. 2021. године, Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању издаје

ДОПУНУ УВЕРЕЊА
О
АКРЕДИТАЦИЈИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Основне академске студије (ОАС) – Права за који је Захтев за акредитацију поднела **Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици**, са седиштем у Косовској Митровици, у улици Лоле Рибара 29, ПИБ: 102076105, Матични број: 09018425.

Установа је испунила све стандарде прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Сл. гласник РС” број 13/2019), за извођење студијског програма **Основне академске студије (ОАС) – Права**, у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичке науке, у **јединици без својства правног лица ван седишта установе у Врању**, у улици Филипа Филиповића бр. 20, Врање, и то за упис **педесет студената**.

Акредитација студијског програма у јединици ван седишта установе без својства правног лица важи до истека постојеће акредитације студијског програма у седишту установе.

Достављено:
- високошколској установи
- архиви

ДИРЕКТОР

Проф. др Јелена Кочовић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Национално тело за акредитацију и
проверу квалитета у високом образовању

Број: 612-00-00489/5/2020-03

Датум: 17. 02. 2021. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА КОСОВО И МЕТОХИЈА УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ - ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ ПРИШТИНА - КОСОВСКА МИТРОВИЦА			
ПРИМЉЕНО 24.02. 2021. ГОДИНЕ			
ОЈ	БРОЈ	ПРИЛОГ	ВРЕДНОСТ
01	256	1	1

На основу члана 21. став 1. тачка 1. и члана 23. Закона о високом образовању („Службени гласник РС” број 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019 и 6/2020 - др. закони) и Одлуке Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00489/4/2020-03 од 17. 02. 2021. године, Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању издаје

У В Е Р Е Њ Е

о акредитацији студијског програма

Основне струковне студије (ОСС) – Права, за који је Захтев за акредитацију поднела високошколска установа **Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици – Правни факултет**, са седиштем у Косовској Митровици, у улици Лоле Рибара 29, ПИБ: 102076105, Матични број: 09018425.

Како је установа испунила све стандарде за акредитацију студијског програма прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Сл. гласник РС” број 13/2019), студијски програм **Основне струковне студије (ОСС) – Права** је акредитован у оквиру поља Друштвено-хуманистичке науке и то за упис **педесет** студената у седишту Установе.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

ДИРЕКТОР

Проф. др Јелена Кочовић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и
проверу квалитета у високом образовању

Број: 612-00-00487/5/2020-03

Датум: 17. 02. 2021. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА КОСОВО И МЕТОХИЈА УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ - ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ ПРИШТИНА - КОСОВСКА МИТРОВИЦА			
ПРИМЉЕНО	24.02	20	21
ГОДИНЕ			
ОЈ	БРОЈ	ПРИЛОГ	ВРЕДНОСТ
01	257	1	1

На основу члана 21. став 1. тачка 1. и члана 23. Закона о високом образовању („Службени гласник РС” број 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019 и 6/2020 - др. закони) и Одлуке Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00487/4/2020-03 од 17. 02. 2021. године, Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању издаје

У В Е Р Е Њ Е
о акредитацији студијског програма

Мастер академске студије (МАС) права – Општи смер, за који је Захтев за акредитацију поднела високошколска установа **Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици – Правни факултет**, са седиштем у Косовској Митровици, у улици Лоле Рибара 29, ПИБ: 102076105, Матични број: 09018425.

Како је установа испунила све стандарде за акредитацију студијског програма прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Сл. гласник РС” број 13/2019), студијски програм **Мастер академске студије (МАС) права – Општи смер** је акредитован у оквиру поља Друштвено-хуманистичке науке и то за упис **педесет студената** у седишту Установе.

Достављено:
- високошколској установи
- архиви

ДИРЕКТОР

проф. др Јелена Кочовић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и
проверу квалитета у високом образовању

Број: 612-00-00488/5/2020-03

Датум: 17. 02. 2021. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА КОСОВО И МЕТОХИЈА УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ - ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ ПРИШТИНА - КОСОВСКА МИТРОВИЦА			
ПРИМЉЕНО 24.02. 2021. ГОДИНЕ			
ОЈ	БРОЈ	ПРИЛОГ	ВРЕДНОСТ
01	258	1	1

На основу члана 21. став 1. тачка 1. и члана 23. Закона о високом образовању („Службени гласник РС” број 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019 и 6/2020 - др. закони) и Одлуке Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00488/4/2020-03 од 17. 02. 2021. године, Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању издаје

У В Е Р Е Њ Е
о акредитацији студијског програма

Мастер академске студије (МАС) – Јавна управа и администрација, за који је Захтев за акредитацију поднела високошколска установа **Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици – Правни факултет**, са седиштем у Косовској Митровици, у улици Лоле Рибара 29, ПИБ: 102076105, Матични број: 09018425.

Како је установа испунила све стандарде за акредитацију студијског програма прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Сл. гласник РС” број 13/2019), студијски програм **Мастер академске студије (МАС) – Јавна управа и администрација** је акредитован у оквиру поља Друштвено-хуманистичке науке и то за упис **двадесет пет студената** у седишту Установе.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

ДИРЕКТОР
Проф. др Јелена Кочовић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и
обезбеђење квалитета у високом
образовању

Број: 612-00-00075/5/2023-03
Датум: 25. 04. 2023. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА АУТОНОМНО ПОКРАЈИНО КОСОВО И МЕТОХИЈА УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ ПРИШТИНА			
ПРИМЛБ. БР.	1005	ОД	23. ГОДИНЕ
ОБ	359-2	С. П. Б.	ОБРАЗЛОЖ.
01		/	/

На основу члана 23. став 9. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС” бр. 88/17, 73/18, 27/18 - др. закон, 67/19, 6/20 - др. закони, 11/21- Аутентично тумачење, 67/21 – др. закон и 67/21) и Решења Комисије за акредитацију и проверу квалитета број: 612-00-00075/4/2023-03 од 25.04.2023. године, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању издаје

У В Е Р Е Њ Е

о акредитацији студијског програма

Мастер академске студије (МАС) „Права – општи смер“, за који је Захтев за акредитацију поднела високошколска установа **Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици – Правни факултет**, са седиштем у Косовској Митровици, у улици Лоле Рибара 29, ПИБ: 102076105, Матични број: 09018425.

Установа је испунила све стандарде прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС” бр 13/19, 1/21 и 19/21) за извођење студијског програма **Мастер академске студије (МАС) „Права – општи смер“** у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичких наука и научне области Право, у **високошколској јединици без својства правног лица ван седишта установе у Врању**, у улици Филипа Филиповића бр. 20, Врање, и то за укупно **педесет (50) студената**.

Уверење о акредитацији студијског програма у високошколској јединици без својства правног лица ван седишта Установе важи до истека акредитације студијског програма у седишту Установе.

Достављено:
- високошколској установи
- архиви

В. Д. ДИРЕКТОРА

проф. др Ана Шијачки

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Национално тело за акредитацију и проверу
квалитета у високом образовању

Број: 612-00-00600/5/2020-03

Датум: 19. 05. 2021. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА КОСОВО И МЕТОХИЈА УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ - ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ ПРИШТИНА - КОСОВСКА МИТРОВИЦА			
ПРИМЉЕНО		02.06	21
		ГОДИНЕ	
ОЈ	БРОЈ	ПРИЛОГ	ВРЕДНОСТ
01	478	1	1

На основу члана 21. став 1. тачка 1. и члана 23. став 8. тачка 1. Закона о високом образовању („Службени гласник РС” број 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019 и 6/2020 - др. закони) и Одлуке Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00600/4/2020-03 од 19. 05. 2021. године, Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању издаје

У В Е Р Е Њ Е
о акредитацији студијског програма

Докторске академске студије (ДАС) Права, за који је Захтев за акредитацију поднела високошколска установа Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, са седиштем у Косовској Митровици, у улици Лоле Рибара бр. 29, ПИБ: 102076105, Матични број: 09018425.

Како је Установа испунила све стандарде за акредитацију студијског програма прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Сл. гласник РС” број 13/2019), студијски програм Докторске академске студије (ДАС) Права је акредитован у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичке науке и научне области Правне науке, за упис 2 (два) студента у седишту Установе.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

ДИРЕКТОР

Проф. др Јелена Кочовић

2020.06.01

О ФАКУЛТЕТУ

Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици је акредитована државна високошколска, образовно-научна установа, са својством правног лица, у саставу назначеног Универзитета који је у саставу образовног система Републике Србије.

Правни факултет бави се наставно-научном, научно-истраживачком и издавачком делатношћу, као и пружањем интелектуалних услуга. У оквиру своје наставно-научне делатности Факултет организује и остварује акредитоване студијске програме на основним академским, мастер академским и докторским академским студијама права.

Законом о оснивању Правно-економског факултета који је донела Народна Скупштина НР Србије 23. јуна 1961. основан је Правно- економски факултет у саставу Универзитета у Београду. Оснивањем Универзитета у Приштини 1969. године Факултет улази у његов састав. Правно-економски факултет 1971. године дели се на два самостална факултета: Правни и Економски. Правни факултет 2021. године прославља јубилеј 60. година постојања и рада Факултета.

До школске 1966/67. године настава се изводила само на српском језику, а након тога настава се изводила на појединим предметима и на албанском језику. Од школске 1970/71. до школске 1991/92. године настава се паралелно изводила на српском и албанском језику, а од тада настава се изводи само на српском језику.

Седиште Факултета од оснивања до јуна 1999. године налазило се у Приштини. Одлуком Владе Републике Србије, из познатих разлога, Факултет наставу за школску 1999/2000 и 2000/2001 године организује у Врању, а од школске 2001/2002. године привремено седиште Факултета је у Косовској Митровици.

На Правном факултету у целокупном наставном процесу учествује 48 наставника и сарадника.

Радам Факултета руководи декан као орган пословођења и Савет Факултета као орган управљања, састављен од представника наставника и сарадника Факултета, представника ненаставног особља, представника студената и представника које именује Влада Републике Србије. Факултет има продекане и студента-продекана, кога именује декан на предлог Студентског парламента.

1. Стручни органи Факултета су: Наставно-научно веће и Веће катедри.

Факултет у свом саставу има следеће организационе јединице:

1. Наставно-научна јединица (Катедра);
2. Научно - истраживачка јединица (Центар за научна истраживања и издаваштво, Библиотека и Информациони центар);
3. Јединица за квалитет;
4. Правна клиника;

5. Секретаријат Факултета.

Правни факултет Универзитета у Приштини има седиште у ул. Цара Душана 52 у Приштини, а привремено седиште факултета је у Косовској Митровици у ул. Лоле Рибара 29.

Факултет користи просторије средње техничке школе “Михаило Петровић Алас” у Косовској Митровици са бруто простором нешто преко 2042,56 м², док је у згради у Приштини бруто простор износио 6063 м². За одвијање наставног процеса Факултет користи амфитеатар са 180 места, осамнаест учионица и слушаоница са укупним бројем од 825 места за седење. Такође, студентима је на располагању рачунски центар у згради Факултета Техничких наука у површини од 118 м² са 40 рачунара.

Посебне просторије обезбеђене су за потребе секретаријата, студентске службе, административно и помоћно особље. Наставно- научно веће, као највиши стручни орган Факултета, заседа у Сали за седнице са местом за сваког члана наставничког колектива.

Библиотека Факултета обухвата простор од око 80 м². У просторијама Библиотеке се студентима на располагању налази и читаоница од 35 м² са 14 места за седење и 20 рачунара прикључених на академску мрежу, као и фотокопир-апарат са штампачем. На Правном факултету налази се и скриптарница (књижара) у којој се могу, између осталог, купити и уџбеници за праћење наставе.

У згради факултета постоји и специјализована сала за симулацију суђења, односно сала за потребе Правне клинике.

Основне одлике студијских програма су: једносеместралност наставе, могућност студената да активно креирају свој образовни профил избором предмета са листе изборних предмета и из понуђених изборних група предмета.

У структури студијских програма, поред академско-теоријских и теоријско-методолошких предмета, заступљени су у високом проценту научно-стручни и стручно-апликативни предмети. Осавремењивањем програма студија права уводе се модерни облици наставе са активним учешћем студената кроз рад у малим групама који треба да омогући виши ниво практичног знања и стицање посебних вештина у обављању правничке професије. У том циљу сачињени су савремени наставни програми (силабуси) који обухватају циљ и исходе учења, садржај предмета, као и литературу. У складу са програмом рада ограничен је број страна уџбеника и/или друге литературе коју су студенти дужни да савладају приликом полагања испита.

Студијски програм основних академских студија права траје четири године и окончањем студија студент стиче звање дипломирани правник - први степен”. Циљ Студијског програма је да студентима омогући стицање општих и посебних теоријских и практичних знања и вештина и оспособи их за самостално обављање правничких послова у органима државне управе и локалне самоуправе, јавним службама, привредним друштвима,

организацијама, удружењима и другим институцијама правног система примерених звању правник.

Студијски програм мастер академских студија права траје годину дана и завршетком ових студија студент стиче звање мастер правник - други степен. Успешним окончањем мастер академских студија права студент стиче општа и посебна теоријска и практична знања, вештине и способности неопходне за професионално обављање правничких послова.

Докторске студије права представљају највишу и завршну фазу школског образовног и истраживачког система, која се утемељује на претходном правном образовању на основним академским и дипломским академским студијама права.

Примарни циљ студијског програма докторских студија права је оспособљавање доктораната за самостални научно-истраживачки рад. Важан део програма је учешће на истраживачком пројекту, планирање и припрема теме докторске дисертације, спровођење истраживања, писање и одбрана дисертације, учешће на научним конференцијама, саопштавање резултата истраживачког рада у научним часописима.

Сврха студијског програма је да докторантима омогући стицање неопходних знања и вештина из области права, да их оспособи и припреми за самосталан научно-истраживачки рад и рад на Универзитету.

Нови студијски програми нуде нове методе у наставном процесу и оцењивању студената. То подразумева стално радно ангажовање и активно учешће студената у свим облицима извођења наставе. Предиспитне активности студената вреднују се и изражавају кроз поене који се урачунавају у укупан збир поена неопходних за позитивну оцену

на испиту. Коначна оцена формира се сабирањем поена са предиспитних активности и поена остварених на усменом делу испита.

ПРАВА И ДУЖНОСТИ СТУДЕНАТА

- Права студената Студент има право:
  - 1) на упис, квалитетно школовање и објективно оцењивање;
  - 2) на благовремено и тачно информисање о свим питањима која се односе на студије;
  - 3) на активно учествовање у доношењу одлука, у складу са Законом и Статутом;
  - 4) на самоорганизовање и изражавање сопственог мишљења;
  - 5) на повластице које произлазе из статуса студента;
  - 6) на подједнако квалитетне услове студија за све студенте;
  - 7) на различитост и заштиту од дискриминације;
  - 8) да бира и да буде биран у Студентски парламент и друге органе Факултета, односно Универзитета.
- Дужности студената Студент је дужан да:

- 1) испуњава наставне и предиспитне обавезе;
- 2) поштује опште акте Факултета и Универзитета;
- 3) поштује права запослених и других студената на Факултету;
- 4) учествује у доношењу одлука у складу са Законом и Статутом.

Студент има право на жалбу Наставно- научном већу Факултета, уколико Факултет повреди неко од његових права.

- Упис наредне године студија односно упис предмета: студент стиче право на упис на вишу годину студија, под условима предвиђеним Статутом, односно одлуком Наставно-научног већа Факултета када испуни све студијске обавезе изражене у ЕСПБ које је преузео уписом у претходну годину студија.

Студент који није испунио обавезе из претходног става може наставити студије тако што је у обавези да поново упише предмет из кога није испунио студијске обавезе у претходној години, под условима и на начин који утврђује Наставно-научно веће посебним општим актом Факултета.

- Право на убрзано студирање. Успешни студенти, који остваре више од 60 ЕСПБ у једној школској години, могу завршити студије у краћем року, односно стећи шире правничко образовање, у складу са општим актом Факултета.

- Када права и обавезе студента мирују?

Студенту који је због болести био спречен да студира, који је упућен на стручну праксу у земљи или иностранству у трајању најмање 6 месеци, који је упућен на одслужење односно дослужење војног рока, као и студенту родитељу док дете не напуни годину дана живота и студенткињи за време трудноће, мирују права и обавезе. Студент ово право остварује, након подношења захтева, на основу одлуке декана.

Студент коме мирују права и обавезе може полагати испите из наставних предмета претходне године студија за који је испунио обавезе утврђене програмом студија.

ОРГАНИЗОВАЊЕ СТУДЕНАТА

а. Студентски парламент Факултета организује се ради остваривања права и заштите студената. Избор чланова Студентског парламента Факултета врши се сваке године у априлу, тајним и непосредним гласањем. Право да бирају и да буду бирани у Студентски парламент имају сви студенти Факултета, уписани на студије у школској години у којој се врши избор. Мандат чланова Студентског парламента траје једну годину. Начин и поступак предлагања и избора кандидата уређује се Статутом Студентског парламента Факултета.

б. Студентске организације. Студенти су, у циљу заштите својих права и интереса од оснивања Факултета до данас, били организовани у одговарајуће организационе облике, који су се током времена мењали.

Студентска организација Правног факултета развија и унапређује плодну сарадњу на стручном, културно-образовном и спортском нивоу са сродним студентским организацијама других факултета Универзитета у Приштини, правних факултета у земљи и иностранству. Осим тога, редовно учествује на “правнијадама”, организује апсолвентске екскурзије, бруцошијаде, разне спортске активности, апсолвентске вечери и др.

СЛУЖБЕ И ОРГАНИЗАЦИОНЕ ЈЕДИНИЦЕ КОЈЕ СТОЈЕ НА РАСПОЛАГАЊУ СТУДЕНТИМА

а. Служба за наставу и студентска питања задужена је за регулисање свих питања везаних за статус студената (упис, овера семестра, пријаве испита, итд.).

б. Библиотека са читаоницом је посебна организациона јединица Факултета која организује и врши све послове везане за набавку, обраду, чување и коришћење књижног фонда којим Факултет располаже.

в. Информациони центар је посебна организациона јединица Факултета која обавља информационе послове у области научно-истраживачке делатности и пружа техничку подршку извођењу наставе и раду стручних служби Факултета.

ОБРАЗОВНА ДЕЛАТНОСТ ФАКУЛТЕТА

Факултет је конципирао 5 (пет) нивоа академских студија права:

1. Основне академске студије у трајању од четири године са стицањем звања дипломирани правник (први степен);
2. Основне струковне студије права у трајању од три године са стицањем звања правник;
3. Мастер академске студије права у трајању од једне године са стицањем звања мастер правник (други степен);
4. Мастер академске студије права – Јавна управа и администрација у трајању од једне године са стицањем звања мастер правник – Јавна управа и администрација (други степен);
5. Докторске академске студије права у трајању од три године са стицањем звања доктор правних наука (трећи степен).

ОЦЕЊИВАЊЕ И НАПРЕДОВАЊЕ СТУДЕНАТА

Наставници и сарадници Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици посебну пажњу у раду са студентима посвећују континуираном праћењу њиховог напредовања у студирању и савладавању овог студијског програма, а самим

тим и оцењивању студената у савладавању наставних предмета који су предвиђени курикулумом студијског програма. Студијски програм на докторским академским студијама права остварује се кроз активну наставу, предавања и научно-истраживачки рад, као и кроз израду и публиковање семинарских радова и научних чланака.

Током студирања, сваки студент савладава студијски програм полагањем испита (укупно 6). Сваки појединачни предмет у студијском програму носи одређени број ЕСПБ бодова, који студент стиче када са успехом положи испит.

Приликом начина одређивања ЕСПБ бодова Факултет је користио јединствену методологију која узима у обзир два параметра, укупно оптерећење студента у савладавању одређеног предмета и достизање дефинисаних исхода учења. Ова методологија је примењена приликом креирања курикулума свих студијских програма на свим нивоима студија који се реализују на установи. Успешност студената у савладавању одређеног предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима.

Максималан број поена који студент може да оствари на предмету је 100. Студент стиче поене на предмету кроз рад током наставе, испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. За сваки предмет планирано је оцењивање у току наставе у форми предиспитних обавеза, и то за: присуство предавањима и интерактивни рад у процесу предавања, израда есеја, дискусија, студија случаја, анализа актуелних питања из уже области предмета, као и других активности које могу бити наведене у силабусима сваког предмета. Број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза током наставе је минимално 30, док завршни испит носи максимално 70 поена. Начин стицања поена за сваки појединачни предмет на студијском програму је јасно конципиран и дефинисан у оквиру Књиге предмета. У првом семестру се похађа настава из предмета Методологија правних наука (12 ЕСПБ) и једног изборног предмета са изборне листе I (10 ЕСПБ), и студент израђује и брани један семинарски рад (8 ЕСПБ). У другом семестру студент има наставу из једног предмета са изборне листе II (10 ЕСПБ), као и обавезу да изради и одбрани један семинарски рад (8 ЕСПБ) и објави један научни рад у часопису који је категорисан од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја (12 ЕСПБ). У трећем семестру студент похађа наставу из три предмета са изборне листе III (3x10 ЕСПБ) – усмени докторски испит. Четврти семестар посвећен је изради и објављивању научног чланка у категорији M51 (12 ЕСПБ) и припреми и одбрани пројекта докторске дисертације (18 ЕСПБ). У петом и шестом семестру студент има обавезе на изради докторске дисертације (20 ЕСПБ) и извештавању о напретку у изради докторске дисертације (10 ЕСПБ), односно изради докторске дисертације (15 ЕСПБ) и јавној одбрани докторске дисертације (15 ЕСПБ).

Успех студента на предмету изражава се у поенима и оценама на следећи начин:

Оцењивање	
91-100 поена	10 (одличан)
81-90 поена	9 (изузетно добар)
71-80 поена	8 (врло добар)
61-70 поена	7 (добар)
51-60 поена	6 (довољан)
50 поена и мање	5 (недовољан)

НАСТАВНИ ПРОГРАМ

**ЗА СТУДЕНТЕ ДОКТОРСКИХ
АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА ПРАВА**

Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, у складу са члановима 38. и 151. Закона о високом образовању ("Службени гласник Републике Србије" број 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019 и 6/2020 - др. закони, у даљем тексту: Закон), чланом 70. став 8. Статута Универзитета у Приштини и чланом 46. Статута Правног факултета, [а на основу одлуке Наставно-научног већа 05 број 183 од 5. фебруара 2021. године о утврђивању предлога студијског програма](#) и [одлуке о доношењу студијског програма Сената Универзитета у Приштини број 21-115/33 од 18. фебруара 2021. године](#), утврдио је нови студијски програм трећег степена академских студија под називом "Докторске академске студије права".

Нови студијски програм у потпуности иновира постојећи студијски програм докторских академских студија права који је акредитован одлуком Комисије за акредитацију и проверу квалитета број [612-00-906/2008-04 од 23.04.2009. године](#) и број [612-00-02690/2013-04 од 31. октобра 2014. године](#) и конципиран је у складу одредбама Закона, Статута Правног факултета, Правилника Универзитета и Факултета, као и Стандардима и Упутству за акредитацију студијских програма III степена студија Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању (у даљем тексту: НАТ).

Циљ студијског програма је образовање студената Правног факултета Универзитета у Приштини за стицање академског назива доктора правних наука и за обављање послова у оквиру научне области право (и ужих научних области у оквиру научне области право) према класификацији Националног оквира квалификација у Републици Србији (у даљем тексту: НОКС).

Студијски програм "Докторске академске студије права" представља програм III степена академских студија, обима 180 ЕСПБ.

Исход процеса учења подразумева, на когнитивном нивоу, поседовање врхунских теоријских и практичних знања која су потребна за критичку анализу и оригинална истраживања у области правних наука (и ужих научних области у оквиру научне области право); на нивоу вештина, примену напредне и специјализоване вештине и технике потребне за решавање кључних проблема у истраживањима у области правних наука; на нивоу способности, самостално вредновање савремених резултата и достигнућа у циљу унапређења постојећих и стварања нових модела, концепата, идеја и теорија, испољавање инвентивности, научног и професионалног интегритета и преданости развоју нових идеја и процеса који су у средишту контекста научне области.

Завршетак студијског програма подразумева стицање академског назива "доктор правних наука".

Право на упис на студијски програм "Докторске академске студије права" стиче лице које има: 1. завршене основне академске студије права обима 240 ЕСПБ и мастер академске студије права обима 60 ЕСПБ (укупно 300 ЕСПБ) на Правном факултету Универзитета у Приштини, 2. завршене

основне академске студије обима 240 ЕСПБ и мастер академске студије обима 60 ЕСПБ (укупно 300 ЕСПБ) на другом акредитованом правном факултету или факултету друштвено-хуманистичких наука (уз положен диференцијални или квалификациони испит), 3. завршене магистарске студије права према ранијим прописима. 4. Изузетно, на докторске студије, под условима који важе за лица из тачака 1. и 2. овог става, може се уписати и лице које је завршило друге акредитоване основне и мастер академске студије из поља друштвено-хуманистичких и сродних наука, ако испуњава услове овог правилника и под условом да положи одређене испите из програма основних академских студија права, које одреди Наставно-научно веће, на предлог одговарајућих катедри и управника докторских студија. Кандидат који уписује докторске студије мора знати најмање један страни језик релевантан за ужу научну област којој припада институт из којег намерава да ради докторску дисертацију.

Услов је да су лица од 1. до 4. све претходне нивое студија завршила са просечном оценом најмање 8 (осам), или да имају објављене научне радове у часописима категорисаним од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја, и које положе пријемни испит. Ближи услови уписа утврђују се у Конкурсу за упис који се расписује за сваку школску годину, на основу одлуке Наставно-научног већа Факултета и Сената Универзитета. Курикулум студијског програма "Докторске академске студије права" чини обавезни предмет Методологија правних наука (10 ЕСПБ) и изборни предмети подељени у три изборне листе са дефинисаним садржајем сваког предмета и предусловима за похађање појединачних предмета. Изборну листу I чине три предмета (12 ЕСПБ), изборну листу II четрнаест предмета (10 ЕСПБ) и изборну листу III шеснаест предмета (3x10 ЕСПБ) из више ужих научних области у оквиру научне области право (10 ЕСПБ). Успешан завршетак трогодишњих студија, подељених у VI семестра, на студијском програму "Докторске академске студије права" подразумева положен обавезни испит, по један положени испит са изборних листа I и II, три положена испита са изборне листе III, одбрањена два семинарска рада (2x8 ЕСПБ), објављена два научна рада у часописима категорисаним од стране Министарства (2x12 ЕСПБ), успешно одбрањен пројекат докторске дисертације (18 ЕСПБ), извештавање о поступку израде докторске дисертације (10 ЕСПБ), израда докторске дисертације (2x15 ЕСПБ) и успешно одбрањена докторска дисертација (15 ЕСПБ).

Студијски програм остварује се кроз предавања и друге облике извођења наставе.

Р.бр.	Шифра	Назив предмета	Б	С	Активна настава		Ост. час.	ЕСПБ
					П	СИР		
ПРВА ГОДИНА								
1	20.DS01	Методологија правних наука	1	О	7	0	0	10
2	20.DS02	Изборна листа 1 (бира се 1 од 3)	1	И	6	3	0	12
		20.DS021 Уставно право	1	И	6	3	0	12
		20.DS022 Грађанско право - општи део	1	И	6	3	0	12
		20.DS023 Кривично право	1	И	6	3	0	12
3	20.DS05	Израда и одбрана семинарског рада 1	1	И	0	6	8	8
Укупно часова по виду наставе у блоку					13	9	8	
Укупно часова активне наставе и ЕСПБ у блоку					22			30
Укупно часова наставе у блоку					30			
4	20.DS03	Изборна листа 2 (бира се 1 од 14)	2	И	6	3	0	10
		20.DS026 Службенички системи	2	И	6	3	0	10
		20.DS027 Међународна људска права	2	И	6	3	0	10
		20.DS028 Системи локалне самоуправе	2	И	6	3	0	10
		20.DS029 Право интелектуалне својине	2	И	6	3	0	10
		20.DS030 Стварно право - одабране теме	2	И	6	3	0	10
		20.DS031 Упоредно породично право	2	И	6	3	0	10
		20.DS032 Право извршења и право обезбеђења	2 2	И	6	3	0	10
		20.DS033 Посебни парнични поступци	2	И	6	3	0	10
		20.DS036 Државни менаџмент	2	И	6	3	0	10
		20.DS037 Економија европских интеграција	2 2	И	6	3	0	10
		20.DS052 Криминалистика	2	И	6	3	0	10
		20.DS057 Судска психологија	2	И	6	3	0	10
		20.DS024 Финансијско право	2	И	6	3	0	10
		20.DS038 Економска анализа права	2	И	6	3	0	10
5	20.DS06	Израда и одбрана семинарског рада 2	2	О	0	6	7	8
6	20.DS07	Научни чланак 1	2	О	0	8	0	12
Укупно часова по виду наставе у блоку					6	17	7	
Укупно часова активне наставе и ЕСПБ у блоку					23			30
Укупно часова наставе у блоку					30			
Укупно часова по виду наставе у години					19	26	15	
Укупно часова активне наставе и ЕСПБ у години					45			60
Укупно часова наставе у години					60			
ДРУГА ГОДИНА								
7	20.DS04	Изборна листа 3 (бира се 3 од 16)	3	И	18	9	0	30
		20.DS039 Радно право са основама социјалног права	3 3	И	6	3	0	10
		20.DS025 Уставно судство	3	И	6	3	0	10
		20.DS040 Управно право	3	И	6	3	0	10
		20.DS041 Међународно јавно право	3	И	6	3	0	10
		20.DS042 Теорија државе и права	3	И	6	3	0	10
		20.DS043 Правна историја	3	И	6	3	0	10
		20.DS044 Пословно право	3	И	6	3	0	10
		20.DS045 Међународно приватно право	3	И	6	3	0	10
		20.DS046 Породично право	3	И	6	3	0	10
		20.DS047 Грађанско процесно право	3	И	6	3	0	10
		20.DS048 Облигационо право-	3	И	6	3	0	10

			одабране теме						
		20.DS049	Кривично процесно право	3	И	6	3	0	10
		20.DS050	Криминологија	3	И	6	3	0	10
		20.DS051	Пенологија	3	И	6	3	0	10
		20.DS034	Социјална патологија	3	И	6	3	0	10
		20.DS035	Компаративно кривично право	3	И	6	3	0	10
Укупно часова по виду наставе у блоку						18	9	0	
Укупно часова активне наставе и ЕСПБ у блоку						27			30
Укупно часова наставе у блоку						27			
8	20.DS08		Научни чланак 2	4	О	0	8	0	12
9	20.DS09		Припрема и одбрана пројекта докторске дисертације	4	О	0	12	0	18
Укупно часова по виду наставе у блоку						0	20	0	
Укупно часова активне наставе и ЕСПБ у блоку						20			30
Укупно часова наставе у блоку						20			
Укупно часова по виду наставе у години						18	29	0	
Укупно часова активне наставе и ЕСПБ у години						47			60
Укупно часова наставе у години						47			
ТРЕЋА ГОДИНА									
10	20.DS10		Израда докторске дисертације	5	О	0	15	0	20
11	20.DS12		Извештај о напретку истраживања	5	О	0	5	0	10
Укупно часова по виду наставе у блоку						0	20	0	
Укупно часова активне наставе и ЕСПБ у блоку						20.00			30
Укупно часова наставе у блоку						20.00			
12	20.DS11		Израда докторске дисертације	6	О	0	15	0	15
13	20.DS13		Одбрана докторске дисертације	6	О	0	15	0	15
Укупно часова по виду наставе у блоку						0	30	0	
Укупно часова активне наставе и ЕСПБ у блоку						30			30
Укупно часова наставе у блоку						30			
Укупно часова по виду наставе у години						0	50	0	
Укупно часова активне наставе и ЕСПБ у години						50			60
Укупно часова наставе у години						50			

МЕТОДОЛОГИЈА ПРАВНИХ НАУКА

1. Појам методологија правних наука.

Предмет методологије правних наука.
Методологија као критеријум науке.
Функције методолошких истраживања.
Значај методологије.

2. Методе правних наука.

Нормативни метод.
Логички метод.
Догматички метод.
Социолошки метод.
Политиколошки метод.
Филозофски метод.
Психолошки метод.
Дијалектички метод.
Експликативни метод.
Дескриптивни метод.
Историјски метод.
Компаративни метод.
Индуктивни и дедуктивни метод.
Метод анализе и синтезе.
Метод апстракције и генерализације.

3. Структура научног метода.

Епистемолошка димензија метода.
Техничка димензија метода.
Логичка димензија метода
Научне хипотезе.
Извори научних хипотеза.
Функције научних хипотеза.
Врсте научних хипотеза.
Карактеристике научних хипотеза.
Однос метода сазнавања права и метода тумачења права.

4. Структура науке

Предмет науке
Циљеви науке

5. Методика израде научног и стручног рада.

Идеалан тип научника.
Креативност.

Знање.
Познавање истраживачких процедуре.
Коришћење литературе.
Цитирање.
Презентација.
Научни и стручни рад.
Претраживање електронских база података.

Литература:

1. Методологија права, Радомир Лукић, Научна књига, Београд, 1983;
2. Преиспитивања правне методологије, Стеван Врачар, Београд, 1994;
3. Социологија права, Жорж Гурвич, ЦИД, Подгорица, 1997;
4. Psychoanalytic Jurisprudence, Ehrenzweig Albert. A. W. Sijthoff – Leiden, Oceana publications inc. – dobbs ferry, n.y. 1971;
5. Чиста теорија права, Ханс Келзен, Београд, 2000;
6. Das Recht der Gesellschaft, Luhmann Niklas, Frankfurt am Main, 1995;
7. Методологија друштвених наука, Печујлић М. Милић В. Београд, 1995;

УСТАВНО ПРАВО

1. Предмет уставног права: класично и модерно схватање; Извори уставног права; Појам устава у материјалном и формалном смислу
2. Доношење и промена устава; Ревизиона власт и модели промене устава
3. Процес конституционализације и обележја либералне уставности; Реформисана грађанска уставност: идеја друштвене солидарности и социјалне правичности; Постсоцијалистичка уставност: развој и обележја
4. Уставно право Европске уније; Извори уставног права Европске уније
5. Савремени уставни и права човека; Уставна начела људских права
6. Лична права и слободе; Политичка права
7. Конституционализација економских и социјалних права; Индивидуална и колективна права припадника националних мањина
8. Унитарно државно уређење и облици децентрализације у савременој држави; Федерално државно уређење
9. Институције непосредне демократије; Представнички систем власти: природа бирачког права
10. Принципи изборног система; Представничка демократија и расподела мандата; Правна природа парламентарног мандата; Појам и улога политичких странака у уставној демократији
11. Уставна организација власти: системи поделе власти; Председнички систем власти; Структура и обележја парламентарног система
12. Парламент: порекло и структура; Функције парламента
13. Шеф државе; Појам и системи владе; Одговорна влада: уставни оквир
14. Судство и правосудни систем: уставни оквир; Уставна и правна држава: принцип уставности и законитости
15. Уставне гаранције владавине права; Системи контроле уставности

На курсу ће се продубљено изучавати установе и принципи уставног права са теоријског аспекта, анализом позитивноправних и компаративних решења у савременој уставној пракси, при чему неће бити запостављен ни њихов историјскоправни контекст.

Препоручена литература:

1. Р. Марковић, *Уставно право*, Београд, 2020;
2. Д. Симовић, В. Петров, *Уставно право*, Београд 2018;
3. М. Пајванчић, *Коментар Устава Републике Србије*, 2009;
4. С. Јовановић, *Уставно право Краљевине СХС*, Београд, 1995;
5. С. Јовановић, *О држави Основи једне правне теорије*, Сабрана дела, Београд 1990;
6. С. Јовановић, *Политичке и правне расправе*, Сабрана дела, Београд 1990;

7. М. Јовичић, *О уставу теоријско-компаративна студија*, Београд, 1977;
8. М. Јовичић, *Велики уставни системи*, 2006, Београд;
9. Ј. Ђорђевић, *Уставно право*, Београд, 1989;
10. Ј. Стефановић, *Уставно право ФНР Југославије и компаративно*, књига I-II, Загреб, 1956;
11. К. Фридрих, *Уставна влада и демократија*, Подгорица, 2005;
12. К. С. Wheare, *Modern Constitutions*, London, 1951;
13. К. Loewenstein, *Political Power and Governmental Process*, Chicago, 1957;
14. V. Bogdanor, *The New British Constitution*, London 2009;
15. Устав и политичко законодавство Србије.

ГРАЂАНСКО ПРАВО – ОПШТИ ДЕО

У временском периоду од 15 недеља, биће обрађене следеће тематске целине:

Грађанскоправни однос (појам, структура, правне чињенице и њихово дејство). - Начела грађанског права. - Субјекти грађанскоправног односа. - Грађанска субјективна права (појам, врсте, карактеристике). - Учења о субјективним правима. - Гаранције, ограничења и заштита грађанских субјективних права. - Правни објекти. - Имовина. - Правни послови (појам, елементи, врсте, модификације правних послова). - Неважност правних послова (појам, разлози и врсте неважећих правних послова). - Ништави правни послови. - Рушљиви правни послови. - Ништавост као грађанскоправна санкција закључења (и испуњења) неважећих правних послова и њене правне последице. - Одступање од санкције ништавости (могућност оснажења неважећих правних послова). - Заступништво. - Остале правне радње са грађанскоправним дејством – проузроковање штете, неосновано обogaћење, незвано вршење туђих послова. - Остваривање грађанских субјективних права – принцип слободног вршења и ограничења. - Социјализација и морализација грађанског права забраном злоупотребе права, фрудулозног вршења права и понашања *venire contra factum proprium*. - Утицај времена на право – застарелост и преклузија.

Литература:

1. Р. Ковачевић Куштримовић, М. Лазић, Увод у Грађанско право, Пунта, Ниш, 2018;
2. Л. Марковић, Грађанско право, Општи део и Стварно право, Београд, 1927;
3. А. Гамс, Увод у грађанско право, Научна књига, Београд, 1990 или др. Издања;
4. В. В. Водинелић, Грађанско право - Увод у грађанско право и Општи део грађанског права, Правни факултет Универзитета Унион у Београду и ЈП Службени гласник, Београд, 2012;
5. В.В. Водинелић, Такозвана злоупотреба права, Номос, Београд, 1997;
6. Д. Николић, Увод у систем грађанског права, Правни факултет Нови Сад, 2001;
7. Д. Николић, Грађанскоправна санкција, Правни факултет Нови Сад, 1995;
8. Д. Николић, Хармонизација и унификација грађанског права, Правни факултет Нови Сад, 2004;
9. С. Перовић, Облигационо право, књига прва, НУ “Службени лист СФРЈ”, Београд, 1981;

10. J. Радишић, Облигационо право, Општи део, Номос, Београд, 2008;
11. О. Станковић, Накнада имовинске штете (Износ накнаде код деликтне одговорности), Савез удружења правника Југославије, Београд, 1968;
12. Ј. Славнић, Фиксни уговори (докторска дисертација), Научна књига, Београд, 1968;
13. М. Тороман, Одмеравање накнаде штете у грађанском праву, Институт за упоредно право, Београд, 1969; С. Перовић, Забрањени уговори у имовинскоправним односима, НУ “Службени лист СФРЈ”, Београд, 1975; Ј. Радишић, Имовинска одговорност и њен досег, Институт друштвених наука – Центар за правна и политиколшка истраживања, Београд, 1979;
14. Д. Стојановић, Савесност и поштење у промету, Савремена администрација, Београд, 1973;
15. Д. Николић, Грађанскоправна санкција, генеза, еволуција и савремени појам, Правни факултет у Новом Саду, Центар за издавачку делатност, Нови Сад, 1995;
16. Злоупотреба права, Зборник радова Правног факултета у Нишу, 1996;
17. Обрен Станковић, Новчана накнада неимовинске штете, Накнада штете, Номос, Београд, 1998;
18. N. Gavella i dr., Osobna prava, I dio, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2000;
19. N. Gavella i dr., Europsko privatno pravo, Zagreb, 2002;
20. Д. Поповић, Европско право људских права, Службени гласник, Београд, 2016.

Извори:

1. Закон о облигационим односима, “Сл. лист СФРЈ”, бр. 29/78, 39/85, 45/89 и 57/89, “Сл. лист СРЈ”, бр. 31/93; Закон о основама својинскоправних односа, “Сл. лист СФРЈ”, бр. 6/80 и 36/90, „Сл. лист СРЈ”, бр. 29/96 и “Сл. гласник РС”, бр. 115/2005;
2. Закон о наслеђивању, „Сл. гласник РС“, бр. 46/1995 и 101/2003 – одл. Уставног суда;
3. Породични закон, „Сл. гласник РС“, бр. 18/2005 и 72/2011;
4. Радна верзија Грађанског законика Републике Србије, доступна на сајту Министарства правде и државне управе Републике Србије – <http://www.mpravde.gov.rs>;
5. М. Константиновић, Облигације и уговори – Скица за Законик о облигацијама и уговорима, Центар за документацију и публикације, Правни факултет у Београду, Београд, 1969;

6. Коментар Закона о облигационим односима, ред. Б. Благојевић и В. Круљ, Савремена администрација, Београд, 1980;
7. Коментар Закона о облигационим односима, ред. С. Перовић и Д. Стојановић, Културни центар, Горњи Милановац и Правни факултету у Крагујевцу, 1980;
8. Коментар Закона о основама својинскоправних односа, Д. Стојановић и Д. Петровић, НУ “Службени лист СФРЈ”, Београд, 1991;
9. Одабране пресуде домаћих судова, правни ставови и правна мишљења Врховног касационог суда. 11. Одабране пресуде Европског суда правде и Европског суда за заштиту људских права.

КРИВИЧНО ПРАВО

ОПШТИ ДЕО

І ДЕО

КРИВИЧНО ПРАВО И КРИВИЧНОПРАВНА ЗАШТИТА

І КРИВИЧНО ПРАВО

1. Појам кривичног права
2. Појам кривичног закона и кривичног законодавства
3. Место кривичног права у правном систему (кривично право и казнено право у ширем смислу; кривично право и уставно право; кривично право и друге гране права)
4. Кривично право и морал
5. Међународно кривично право (појам међународног кривичног права; међународни кривични суд и међународно кривично право)
6. Основна начела кривичног права (начело законитости; начело легитимности; начело индивидуалне субјективне одговорности; начело хуманости; начело праведности и сразмерности)
7. Развој кривичног права (осврт на појаву и развој кривичног права; развој нашегкривичног права)
8. Извори кривичног права
9. Тумачење у кривичном праву (појам и врсте тумачења; субјекти тумачења; методитумачења; екстензивно и рестриктивно тумачење)
10. Аналогија у кривичном праву
11. Наука кривичног права и њен однос са другим наукама
  - 11.1. Појам и задатак науке кривичног права
  - 11.2. Научни систем општег дела кривичног права
  - 11.3. Однос науке кривичног права са другим наукама
  - 11.4. Развој науке кривичног права (настанак науке кривичног права и поједине школе; савремени ставови о могућностима и будућности кривичног права)

ІІ КРИВИЧНОПРАВНА ЗАШТИТА

(КРИВИЧНО ПРАВО У МАТЕРИЈАЛНОМ СМИСЛУ)

1. Општи проблеми кривичноправне заштите
2. Схватања о легитимности кривичноправне заштите
3. Усмереност и границе кривичноправне заштите

ІІІ ВРЕМЕНСКО И ПРОСТОРНО ВАЖЕЊЕ КРИВИЧНОГ ЗАКОНОДАВСТВА

1. Временско важење кривичног закона
  2. Просторно важење кривичног законодавства
    - 2.1. Територијални принцип

- 2.2. Реални, персонални и универзални принцип
  - 2.2.1. Посебни услови за примену супсидијарног реалног принципа, персоналног и универзалног принципа
  - 2.2.2. Урачунавање притвора и казне издржане у иностранству
- 2.3. Важење републичког кривичног закона (колизионе норме)

II ДЕО КРИВИЧНО ДЕЛО

ПРВИ ОДСЕК ПОЈАМ КРИВИЧНОГ ДЕЛА

1. Општи појам кривичног дела – схватање у нашој теорији
2. Одређивање општег појма кривичног дела
  - 2.1. Међусобни однос појединих елемената општег појма кривичног дела

I РАДЊА КРИВИЧНОГ ДЕЛА

1. Радња кривичног дела (појам и функције радње; врсте радње)
2. Однос радње, узрочне везе и последице кривичног дела (последица; узрочна веза –узрочност)

II ПРЕДВИЂЕНОСТ У ЗАКОНУ

1. Предвиђеност у кривичном закону
2. Биће и елементи бића кривичног дела
3. Услови кажњивости (објективни услови инкриминације; лични основи искључења кажњивости)
4. Субјект кривичног дела
5. Објект кривичног дела
6. Друштвена опасност као материјална страна предвиђености у закону

III ПРОТИВПРАВНОСТ

1. Појам противправности у кривичном праву и однос са предвиђеношћу у закону
2. Основи искључења противправности
  - 2.1. Дело малог значаја
    - 2.2. Нужна одбрана
    - 2.3. Крајња нужда
    - 2.4. Основи искључења противправности који нису предвиђени кривичним законом(вршење службене дужности; наређење предпостављеног; престанак повређеног; остали основи)

IV КРИВИЦА

1. Појам кривице (однос кривице и кривичне одговорности)
  2. Нормативна и психолошка теорија кривице
  3. Облици (степени) кривице (умишљај; нехат)
  4. Основи искључења кривичне одговорности
    - 4.1. Неурачунљивост

- 4.2. Битно смањена урачунљивост
- 4.3. Стварна заблуда (појам и врсте стварне заблуде; кривичноправно дејство стварне заблуде; заблуда о предмету, лицу и узочној вези);
- 4.4. Правна заблуда (појам правне заблуде; кривичноправни значај правне заблуде);
- 4.5. Сила и претња (принуда)
5. Посебни случајеви одговорности у кривичном праву (actionis liberae in causa;
одговорност за кривична дела квалификована тежом последицом; одговорност за кривична дела учињена путем штампе и других средстава јавног обавештавања; кривична одговорност правног лица)

ДРУГИ ОДСЕК ОБЛИЦИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА КРИВИЧНОГ ДЕЛА

I ПРИПРЕМАЊЕ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА КРИВИЧНОГ ДЕЛА

1. Начелна питања кажњивости недовршеног кривичног дела
2. Припремање кривичног дела
3. Покушај кривичног дела (појам и врсте покушаја; кажњавање за покушај; неподобан покушај; добровољни одустанак)

II ВРЕМЕ И МЕСТО ИЗВРШЕЊА КРИВИЧНОГ ДЕЛА

1. Време извршења
2. Место извршења

III ДЕОБА КРИВИЧНИХ ДЕЛА

1. Подела кривичних дела с обзиром на радњу и последицу
2. Друге поделе кривичних дела
3. Подела на општа и политичка кривична дела

IV ОСТВАРЕЊЕ ВИШЕКРИВИЧНИХ ДЕЛА ОД СТРАНЕ ЈЕДНОГ ЛИЦА (СТИЦАЈ КРИВИЧНИХ ДЕЛА)

1. Појам и врсте стицаја
  - 1.1. Привидни идеални стицај
  - 1.2. Привидни реални стицај (сложено, колективно и продужено кривично дело)

V ОСТВАРЕЊЕ КРИВИЧНОГ ДЕЛА ОД СТРАНЕ ВИШЕ УЧИНИЛАЦА (САУЧЕСНИШТВО)

1. Појам и врсте саучесништва
  2. Правна природа саучесништва
  3. Саизвршилаштво
  4. Подстрекавање
  5. Помагање
  6. Кривична одговорност саучесника

III ДЕО КРИВИЧНЕ САНКЦИЈЕ

I О КРИВИЧНИМ САНКЦИЈАМА У ОПШТЕ

1. Појам и врсте кривичних санкција

II КАЗНА

1. Појам казне

2. Оправдање и сврха казне

3. Општа правила о извршењу казне

4. Систем казни

5. Казна доживотног затвора

6. Казна затвора (општа питања казне лишења слободе; казна затвора у нашем кривичном праву; условни отпуст)

7. Новчана казна (појам и системи новчане казне; новчана казна у нашем кривичном праву

8. Рад у јавном интерсеу

9. Одузимање возачке дозволе

10. Одмеравање казне (појам и врсте одмеравања казне; олакшавајуће и отежавајуће околности; ублажавање казне; ослобођење од казне; поврат – појам, врсте и кривичноправни значај; одмеравање казне за кривична дела у стицају; одмеравање казне осуђеном лицу; урачунавање притвора и раније казне)

III МЕРЕ УПОЗОРЕЊА

1. Појам и сврха

2. Условна осуда (настанак и системи условне осуде; механизам функционисања условне осуде у нашем кривичном праву; услови за изрицање условне осуде; опозивање условне осуде; условна осуда са заштитним надзором)

3. Судска опомена

IV МЕРЕ БЕЗБЕДНОСТИ

1. Настанак мера безбедности

2. Појам и сврха мера безбедности

3. Врсте и систем мера безбедности у нашем кривичном праву (обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој установи; обавезно психијатријско лечење на слободи; обавезно лечење алкохоличара, обавезно лечење наркомана; забрана вршења позива, делатности или дужности; забрана управљања моторним возилом; одузимање предмета; протеривање странца из земље, јавно објављивање пресуде)

V ОДУЗИМАЊЕ ИМОВИНСКЕ КОРИСТИ ПРИБАВЉЕНЕ КРИВИЧНИМ ДЕЛОМ

1. Основ и начин одузимања имовинске користи

2. Заштита оштећеног

3. Одузимање имовинске користи од предузећа или друге организације

VI ПРАВНЕ ПОСЛЕДИЦЕ ОСУДЕ

1. Наступање правних последица осуде
2. Врсте правних последица осуде
3. Почетак и трајање правних последица осуде

VII РЕХАБИЛИТАЦИЈА, БРИСАЊЕ ОСУДЕ И ДАВАЊЕ ПОДАТАКА ИЗ КАЗНЕНЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ

1. Појам и домети рехабилитације
  - 1.1. Рехабилитација у нашем кривичном праву
2. Садржај и давање података из казнене евиденције

VIII АМНЕСТИЈА И ПОМИЛОВАЊЕ

1. Опште напомене
2. Амнестија
3. Помиловање

IX ЗАСТАРЕЛОСТ

1. Појам застарелости
2. Застарелост кривичног гоњења
3. Застарелост извршења кривичних санкција

X КРИВИЧНЕ САНКЦИЈЕ ПРЕМА МАЛОЛЕТНИЦИМА

1. Кривичноправни статус малолетних учинилаца у нашем кривичном праву
2. Санкције за малолетнике у нашем кривичном праву и њихове специфичности
3. Васпитне мере – појам и врсте
  - 3.1. Васпитне мере упозорења и усмеравања
  - 3.2. Васпитне мере појачаног надзора
    - 3.2.1. Посебне обавезе уз појачан надзор
  - 3.3. Заводске васпитне мере
  - 3.4. Измена одлуке о васпитним мерама и обустава њиховог извршења
4. Малолетнички затвор
5. Условни отпуст малолетних учинилаца
6. Примена васпитних мера на пунолетна лица која су извршила кривично дело као Малолетници
7. Примена васпитних мера на млађе пунолетне учиниоце кривичних дела

ПОСЕБНИ ДЕО

ІДЕО

КРИВИЧНА ДЕЛА ИЗ КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА

І КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ЖИВОТА И ТЕЛА

1. Убиство (члан 113. КЗ)
2. Убиство на мах (члан 115 КЗ)
3. Убиство детета при порођају (члан 116. КЗ)

4. Лишење живота из самилости (члан 117. КЗ)
5. Тешка телесна повреда (члан 121. КЗ)
6. Лака телесна повреда (члан 122. КЗ)
7. Учествовање у тучи (члан 123. КЗ)

II КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ СЛОБОДА И ПРАВА ЧОВЕЛА И ГРАЂАНИНА

1. Противправно лишење слободе (члан 132. КЗ)
2. Отмица (члан 134. КЗ)
3. Принуда (члан 135. КЗ)
4. Прогањање (члан 138а КЗ)

III КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ЧАСТИ И УГЛЕДА

1. Увреда (члан 170. КЗ)
2. Изношење личних и породичних прилика (члан 172. КЗ)

IV КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ПОЛНЕ СЛОБОДЕ

1. Силовање (члан 178. КЗ)
2. Обљуба над немоћним лицем (члан 179. КЗ)
3. Обљуба са дететом (члан 180. КЗ)
3. Недозвољене полне радње (члан 182. КЗ)
  4. Полно узнемиравање (члан 182а КЗ)
  5. Приказивање порнографског материјала и искоришћавање деце за порнографију (члан 185. КЗ)

V КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ БРАКА И ПОРОДИЦЕ

1. Двобрачност (члан 187. КЗ)
2. Ванбрачна заједница са малолетним лицем (члан 190. КЗ)
3. Одузимање малолетног лица (члан 191. КЗ)
4. Запуштање и злостављање малолетног лица (члан 1193. КЗ)
5. Недавање издржавања (члан 195. КЗ)
6. Родоскрвњење (члан 197. КЗ)

VI КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ИМОВИНЕ

1. Крађа (члан 203. КЗ)
2. Тешка крађа (члан 204. КЗ)
  3. Разбојничка крађа (члан 205. КЗ)
4. Разбојништво (члан 206. КЗ)
5. Утаја (члан 207. КЗ)
6. Превара (члан 208. КЗ)
7. Ситна крађа, утаја и превара (члан 210. КЗ)
8. Изнуда (члан 214. КЗ)

VII КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ПРИВРЕДЕ

1. Фалсификовање новца (члан 223 КЗ)
2. Пореска утаја (члан 229КЗ)
3. Прање новца (члан 231КЗ)
4. Недозвољена трговина (члан 243. КЗ)

VIII КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ЗДРАВЉА ЉУДИ

1. Неовлашћена производња, држање и стављање у промет опојних дрога (члан 246. КЗ)
  2. Омогућавање уживања опојних дрога (члан 247 КЗ)
  3. Несавесно пружање лекарске помоћи (члан 251. КЗ)
  4. Неуказивање лекарске помоћи (члан 253. КЗ)

IX КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

1. Загађење животне средине (члан 260. КЗ)
3. Шумска крађа (члан 275.КЗ)
4. Убијање и мучење животиња.(члан 269КЗ)
5. Незаконит лов.(члан 276 .КЗ)

X КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ОПШТЕ СИГУРНОСТИ ЉУДИ И ИМОВИНЕ

1. Изазивање опште опасности (члан 278. КЗ)

XI КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ БЕЗБЕДНОСТИ ЈАВНОГ САОБРАЋАЈА

1. Угрожавање јавног саобраћаја (члан 289. КЗ)
2. Тешка дела против безбедности јавног саобраћаја (члан 297. КЗ)

XII КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ УСТАВНОГ УРЕЂЕЊА И БЕЗБЕДНОСТИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И СЦГ

1. Напад на уставно уређење (члан 308. КЗ)
  2. Оружана побуна (члан 311. КЗ)
  3. Тероризам (члан 312. КЗ)
4. Шпијунажа (члан 315. КЗ)
5. Изазивање националне, расне и верске мржње и нетрпељивости (члан 317. КЗ)

XIII КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ДРЖАВБИХ ОРГАНА

1. Спречавање службеног лица у вршењу службене радње (члан 322. КЗ)

XIV КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ПРАВОСУЂА

1. Непријављивање кривичног дела и учиниоца (члан 332. КЗ)
2. Помоћ учиниоцу после извршеног кривичног дела (члан 333. КЗ)

XV КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ЈАВНОГ РЕДА И МИРА

- 1.Изазивање панике и нереда (члан 343 КЗ)
2. Насилничко понашање (члан 344 КЗ)

XVI КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ПРАВНОГ САОБРАЋАЈА

- 1.Фалсификовање исправе (члан 355. КЗ)

XVII КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ СЛУЖБЕНЕ ДУЖНОСТИ

1. Злоупотреба службеног положаја (члан 359. КЗ)
2. Превара у служби (члан 363. КЗ)
3. Проневера (члан 364. КЗ)
4. Послуга (члан 365. КЗ)
5. Примање мита (члан 367. КЗ)
6. Давање мита (члан 368. КЗ)
7. Одавање службене тајне (члан 369. КЗ)

XVIII КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ЧОВЕЧНОСТИ И ДРУГИХ ДОБАРА ЗАШТИЋЕНИХ МЕЂУНАРОДНОМ ПРАВОМ

1. Геноцид (члан 370. КЗ)
2. Ратни злочини (чл. 372-374. КЗ)

XIX КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ВОЈСКЕ СРБИЈЕ И ЦРНЕ ГОРЕ

1. Избегавање војне обавезе (члан 394.

Литература:

1. Кривично право, општи део, проф.др. Зоран Стојановић, Београд, 2020. године
2. Кривично право, посебни део, проф.др. Зоран Стојановић, проф. др Наташа Делић, Београд 2020. године,
3. Кривично право општи део, проф др Игор ВУковић, Београд, 2021. године,
4. Коментар закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и заштита малолетних лица, (ЗОМУКД, Милан Шкулић, Београд, 2020.
5. Коментар закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и заштита малолетних лица, (ЗОМУКД), Обрад Перић, Београд, 2007
6. Кривично право- општи део, проф.др Наташа Мривић, Петровић, Правни факултет Универзитета Унион, Београд, 2018

ИЗРАДА И ОДБРАНА СЕМИНАРСКОГ РАДА 1

Циљ предмета

Семинарски рад спада у научно-стручне радове који се раде у оквиру докторских академских студија права. Семинарски рад је писани рад студента у коме се обрађује одређена тема. Тема рада зависи од интересовања студента али и од сугестија ментора. При избору теме треба водити рачуна о њеној подобности за научну обраду. Циљ је да студенти научно обраде неку од актуелних и научно изазовних тема из одговарајућег предмета и одговарајуће области за коју су се у договору са предметним наставником определили.

Исход предмета

Треба оспособити студента да приликом научног истраживања, пре свега, одабере тему која је актуелна и која је подобна за научну обраду. То значи да студент треба да научи да не одабира опширне и недовољно дефинисане теме које може само уопштено и површно обрадити, већ да научи да пронађе што ужу област као предмет интересовања. То је први услов да тема буде темељно и квалитетно обрађена до најбитнијих њених аспеката. Поред тога, студент кроз семинарски рад треба да операционализује и примени своја сазнања која је стекао током изучавања Методологије правних наука као темељне дисциплине која треба да понуди основна знања о научном истраживању и научном изношењу резултата истраживања.

Садржај предмета

Зависи од интересовања кандидата, тј. од теме коју кандидат у договору са одређеним предметним наставником одабере. Наиме, каада је у питању израда и одбрана семинарског рада 1 она се може односити на одговарајућу тему из неког од следећих наставних предмета: [Методологија правних наука](#), [Уставно право](#), [Грађанско право – општи део](#) и [Кривично право](#). Садржај тих предмета се налази у одговарајућим Спецификацијама предмета у оквиру Књиге предмета.

Литература:

Литература зависи од теме коју је докторанд изабрао и налази се у спецификацијама предмета у оквиру Књиге предмета, као и оне коју наставник препоручи кандидату.

СЛУЖБЕНИЧКИ СИСТЕМИ

Прва недеља

Основна питања функционисања службеничког система

Друга недеља

Елементи службеничког система

Трећа недеља

Теоријска схватања о појму службеника

Четврта недеља

Начела и принципи службеничког система

Пета недеља

Смернице за развој службеничких система ЕУ

Шеста недеља

Праћење примене стандарда развоја службеничког система

Седма недеља

Стандарди развоја службеничког система у земљама чланицама - службенички систем Европске Уније

Осма недеља

Стандарди развоја службеничког система у земљама чланицама Савета Европе

Девета недеља

Праћење примене стандарда развоја службеничког система

Десета недеља

Службенички систем у републици Србији

Једнаеста недеља

Европске интеграције и реформа службеничког система Републике Србије. Капацитети у области евроинтеграција

Дванаеста недеља

Службенички систем у Републици Србији – компаративна анализа

Тринаеста недеља

Регулисање полижаја државних службеника. Непристрасност у раду и интегритет државних службеника.

Четрнаеста недеља

Професионализам и стабилност у раду државних службеника

Петнаеста недеља

Развој службеничких система; Перспектива развоја службеничких система

ОДАБРАНЕ ТЕМЕ:

1. Основна елементи функционисања службеничког система. Људи персонални аспект рада управе. Планирање кадрова. Врсте службеничких система (каријерни и систем позиција)
2. Развој европских управних принципа. Утврђивање стандарда развоја службеничког система. Европско право и национални управни системи
3. Професионализам и стабилност у раду државних службеника. Принцип законитости, правне сигурности и одговорности
4. Станарди развоја службеничког система у земљама чланицама Европске уније. Предвиђеност развоја; Политичка подршка реформи службеничког система; правни основ положаја државних службеника у државама чланицама; Принципи и начела деловања државних службеника
5. Систем права и обавеза државних службеника у земљама чланицама. Мобилност државних службеника. Ограничења у запошљавању. Модерни системи управљања кадровима.
6. Специфичности положаја службеника у институцијама Европске уније
7. Службенички системи у чланицама Савета Европе – стандарди, запошљавање и селекција кадрова; мобилност, напредовање, одговорност, стручно усавршавање; престанак радног односа.
8. Службенички систем у Републици Србији – европске интеграције и реформа службеничког система. Капацитети у области европских интеграција.

Литература:

1. Милан Влатковић, Радоје Брковић, Бојан Урдаревић, *Службеничко право*, Досије студио, Београд, 2013;
2. Зорица Р. Вукашиновић, *Европски службенички системи*, Кримналистичко - полицијска академија, Београд, 2013; Ongaro

Edoardo, *Public Administration in Europa*, 1st ed. Palgrave Macmillan, Cham, UK, 2019;

3. Александра Рабреновић, *Европски системи плата и награђивања државних службеника*, Институт за упоредно право, Београд, 2019.

Релевантни прописи у области службеничког права (комунитарног и некомунитарног права).

Допунска:

1. Александар Балтић, Општа теорија о појму јавног службеника, с нарочитим обзиром на југословенско службеничко законодавство, Београд, 1939. године
2. Александар Балтић, „Правна природа акта постављења“, *Анали Правног факултета у Београду*, бр. 1/55.
3. Боривоје Шундерић, „Природа аката којима се успоставља службенички однос“, *Радно и социјално право*, бр. 1-6/2005, стр. 26-45.
4. Бранко Лубарда, „Правни положај државних службеника“, *Правни живот*, бр. 11/2006, стр. 575-589.
5. Бранко Лубарда, „Кодекс професионалног и етичког понашања као извор (радног) права“, *Право и привреда*, бр. 5-8/2009, стр. 649-661.
6. Gillian S. Morris, „Employment in Public Services: The Case for Special Treatment“, *Oxford Journal for Legal Studies*, бр. 2/2000, стр. 167-183.
7. Зорица Вукашиновић Радојичић, „Измене правног оквира у правцу јачања професионализације управе“, *Правни живот*, бр. 10/2018.
8. Зорица Вукашиновић Радојичић, *Европски стандарди правног положаја државних службеника*, Београд, 2010. године
9. Иво Борковић, *Службеничко право*, Загреб, 1999. године
10. Ivo Krbek, *Lica u državnoj službi*, Zagreb, 1948. године

МЕЂУНАРОДНА ЉУДСКА ПРАВА

I недеља

Појам међународних људских права. Однос права појединаца и права људских група. Правна природа међународних људских права и историјски преглед развоја људских права.

II недеља

Појам и врсте извора људских права. Међународни уговори као извор људских права: појам и врсте. Међународни уговори као извор људских права: правна обавезност уговора. Обичајна правна правила као извор људских права. Општа правна начела као извор људских права. Једностранни акти држава као извор људских права. Одлуке међународних организација као извор људских права. Помоћни извори међународног права људских права. Меко право.

III недеља

Појам имплементације, корисници права и уношење међународних обавеза у унутрашње право. Рокови имплементације, ефективна правна средства за остварење људских права и култура заштите људских права. Надзор међународних организација над поштовањем људских права.

IV недеља

Општа права и слободе појединаца и њихова заштита. Универзална декларација о правима човека. Пактови о правима човека. Забрана дискриминације.

V недеља

ОУН и људска права. Савет за људска права. Надзор над поштовањем људских права у оквиру уговорних тела УН. Надзор над поштовањем људских права у оквиру специјализованих агенција УН.

VI недеља

Савет Европе и заштита људских права. Европски суд за људска права – састав и организација. Европски суд за људска права – субјекти овлашћени за подношење представки и поступак. ОЕБС и заштита људских права. ЕУ и заштита људских права.

VII недеља

Амерички систем заштите људских права. Афрички систем заштите људских права. Улога невладиних организација у заштити људских права. Поступак заштите људских права који покрећу жртве. Поступак заштите људских права који покрећу државе.

VIII недеља

Реаговање међународних организација на систематско и масовно кршење људских права. Општа контрола испуњавања обавеза из међународних уговора. Кажњавање за кршење људских права на унутрашњем плану. Кажњавање за кршење људских права на међународном плану.

IX недеља

Начело једнакости и забране дискриминације. Начело забране злоупотребе људских права. Начело посебне заштите угрожених категорија људи у међународном праву.

X недеља

Стање опасности као основ за стављање ван снаге појединих људских права. Услови за стављање ван снаге људских права. Забрана стављања ван снаге неких људских права. Уграђена (инхерентна) ограничења људских права. Факултативна ограничења људских права.

XI недеља

Тумачење ограничавајућих клаузула од стране међународних тела (изрази „предвиђен законом“, „прописан законом“, „у складу са законом“ и стандард „неопходан у демократском друштву“). Доктрина унутрашњег „поља слободне процене“. Национална и јавна безбедност. Јавни поредак. Заштита здравља и морала. Екстрадиција.

XII недеља

Специфична заштита одређених категорија лица. Забрана ропства и трговине робљем. Избеглице. Апатриди. Азил. Радници мигранти. Права људских група. Народ и појам народа. Право народа на егзистенцију. Право на самоопредељење. Право на здраву животну средину. Мањине. Појам и дефиниција мањина. Заштита мањина. Партикуларно право заштите мањина.

Урођеничи или домородачки народи. Концепт права солидарности или права треће генерације.

XIII недеља

Регионални системи заштите људских права. Афрички регионални систем. Амерички регионални систем. Систем Савета Европе. Систем ОЕБС-а. Систем Европске Уније.

XIV недеља

Предлози за решавање проблема и контрадикција насталих током развоја међународних људских права и његове примене у Србији са посебним освртом на територију покрајине КиМ.

XV недеља

Примена методолошко исправног приступа у проучавању праксе и правног положаја субјеката у овој грани права са посебним освртом на мисију УНМИК и примену универзалних људских права на територији КиМ као и на примену Резолуције 1244 и Европске конвенције о људским правима и других међународних извора у овој области.

Литература:

1. Пауновић М., Кривокапић Б., Крстић И. " *Међународна људска права*, Правни факултет, Београд, 2016.
2. Donnelly J. *Universal human rights in theory and practice*, Cornell University Press, New York, 2013.
3. Дворкин Р. *Суштина индивидуалних права*, ЦИД, Подгорица, 2001.
4. Крећа М., *Међународно јавно право*, Правни факултет у Београду, Београд, 2017.
5. Кривокапић Б., *Међународно јавно право*, Институт за упоредно право, Београд, 2017.
6. Милисављевић Б., *Међународно обичајно право*, Правни факултет Београд, 2016.
7. Крећа М., Пауновић М., *Практикум за међународно јавно право*, Досије, Београд, 2002
8. Хански Р., Шајнин М. *Најважнији случајеви пред Комитетом за људска права*, Београдски центар за људска права, Београд, 2007.
9. Дитертр Ж. *Изводи из најзначајних одлука Европског суда за људска права*, Службени гласник, Београд, 2006

СИСТЕМИ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

ПОЈАМ, ОБЕЛЕЖЈА И СИСТЕМИ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ Појам, порекло и значај локалне самоуправе. **Обележја локалне самоуправе:** сопствене (изворне) надлежности локалне самоуправе); самостално доношење одлука локалне самоуправе – непосредно или путем локалног представништва; организационална и персонална самосталност локалне самоуправе – право локалне самоуправе на самоорганизацију; финансијска самосталност локалне самоуправе; заштита локалне самоуправе. **Структура и територијална основа локалне самоуправе** -величина и снага локалне самоуправе. **Системи локалне самоуправе:** однос државе према локалним органима – локална управа и локална самоуправа; структура и територијална организација – једностепена, двостепена и вишестепена локална самоуправа; степен учешћа грађана у локалној самоуправи и структура механизма управљања. **Европска повеља о локалној самоуправи:** разлози доношења и ратификације Повеље; одредбе Повеље о садржини локалне самоуправе.

ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ У СРБИЈИ Локална самоуправа у Кнежевини и Краљевини Србији (1804-1918). Локална самоуправа у Првој Југославији (1914-1941). Локална самоуправа у другој Југославији (1945-1992). Локална самоуправа у трећој Југославији (1992-2003). Локална самоуправа у Државној заједници СЦГ (2003-2006).

СИСТЕМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ ПРЕМА УСТАВУ ОД 2006 Јединица локалне самоуправе: општина, град, град Београд (главни град). **Структура и територијална основа локалне самоуправе.** **Надлежност јединица локалне самоуправе:** изворне (самоуправне, сопствене) надлежности; поверене (пренесене, децентрализоване) надлежности. **Финансирање локалне самоуправе.** **Органи јединица локалне самоуправе:** скупштина општине (града); избор одборника скупштине општине (града); председник општине (градоначелник); општинско веће (градско веће); општинска управа (градска управа). **Непосредно учешће грађана у обављању послова локалне самоуправе:** облици полунепосредне демократије – грађанска иницијатива, збор грађана и референдум; месна самоуправа (месна заједница). **Надзор над радом локалне самоуправе** – однос државе и локалне самоуправе. **Заштита локалне самоуправе.** **Сарадња и удруживање јединица локалне самоуправе.** **Симболи и празници јединица локалне самоуправе.**

ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈА И САВРЕМЕНЕ ТЕНДЕНЦИЈЕ У ЈАВНОЈ УПРАВИ Глобализација. Урбанизација и развој градова. Градови и њихови специфични проблеми у систему локалне самоуправе. Регионализам, регионална самоуправа, регионализација и вишестепено управљање.

Европска унија и регионализација. Деловање Савета Европе, Европске уније и других међународних субјеката.

Литература:

1. П. Димитријевић, Д. Вучетић, Ј. Вучковић, *Систем локалне самоуправе*, Ниш, 2018.
2. М. Станковић, *Локална самоуправа у Србији – прошлост, садашњост, будућност*, Београд, 2015.
3. Ђ. Блажић, *Систем локалне самоуправе*, Подгорица, Факултет за државне и европске студије, 2011.
4. М. Јовичић, *Локална самоуправа*, Београд: Службени гласник, 2006.
5. Д. Вучетић, *Децентрализација у континенталним системима*, Ниш, 2012.
6. Caulfield, Janice, Helge O. Larsen (eds.) (2002) *Local Government at the Millenium*.
7. Opladen: Leske & Budrich. Baldersheim, Harald, Michal Illner, Hellmut
8. Wollmann (eds.) (2003) *Local Democracy in Post-Communist Europe*.
9. Edward Elgar. Horvath, Tamas M. (ed.) (2000) *Decentralization: Experiments and Reforms*. Budapest: LGI.

Прописи:

Закон о територијалној организацији; Закон о локалној самоуправи; Закон о локалним изборима; Закон о финансирању локалне самоуправе; Закон о главном граду.

ПРАВО ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ

Циљ предмета

Циљ предмета је да кандидат прошири и продуби своје знање из области ауторског права и права индустријске својине, као и да стекне знање о односу правне заштите интелектуалних добара и правне заштите слободне конкуренције и људских права.

Садржај предмета

I. Оправданост правне заштите ауторских дела и проналазака; Оправданост правне заштите ознака.

II. Однос правне заштите интелектуалних добара и заштите људских права.

III. Однос правне заштите интелектуалних добара и правне заштите слободне конкуренције.

IV. Појам и предмет проналаска; Врсте патената; Услови и поступак заштите проналаска.

V. Субјекти заштите и садржина права проналазака; Ограничења права на патент; Престанак права на патент.

VI. Меријалноправни услови и поступак стицања права на индустријски дизајн.

VII. Жиг; Услови за стицање права на жиг; Поступак за стицање жига; Основне врсте жигова; Системи стицања жигова; Функције жига; Интернет адреса; Садржина и обим права на жиг; Престанак права на жиг.

VIII. Ознака географског порекла; Поступак стицања ознаке географског порекла; Садржина права и обим коришћења ознаке географског порекла.

IX. Ауторско дело; Настанак ауторског дела; Законски услови заштите ауторског дела; Врсте ауторских дела.

X. Ауторско дело на web-у; Блогови и друштвене мреже; Садржина ауторског субјективног ауторског права; Моралноправна овлашћења аутора; Имовинскоправна овлашћења аутора.

XI. Ограничења субјективног ауторског права; Трајање субјективног ауторског права; Правни промет ауторског права; Права сродна ауторском

праву; Остваривање ауторског и сродних права, Заштита ауторских и сродних права.

XII. Хармонизација права интелектуалне својине.

XIII. Унификација права интелектуалне својине.

XIV. Заштита интелектуалних добара у праву Светске трговинске организације.

XV. Изазови заштите интелектуалних добара на интернету.

Литература:

1. Слободан Марковић, Душан Поповић, Право интелектуалне својине, Правни факултет Универзитета у Београду, 2020.
2. Robert L. Ostergard, Jr. "Intellectual Property – A Universal Human Right?", доступно на адреси: https://www.researchgate.net/publication/236761968_Intellectual_Property_A_Universal_Human_Right/ink/00463534be8764a86a000000/download.
3. Lucie Guibault, Stef van Gompel, "Collective management in the European Union", доступно на адреси: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3166890.
4. Слободан Марковић, „Колективно остваривање ауторског и сродних права – од монопола ка конкуренцији“, Право и привреда 4-6/2013, 633.
5. Душан Поповић, Марко Јовановић, Право интернета: одабране теме, Правни факултет Универзитета у Београду, 2017, поглавље: Интелектуална својина, стр. 95-121.
6. Душан Поповић, "Правни режим дигитализације примерака ауторских дела у праву Србије и праву Европске уније " у: Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније (2018) (ур. В. Радовић), Правни факултет Универзитета у Београду, 2018, стр. 243-260.
7. Душан Поповић, „Директива ЕУ о ауторском праву на јединственом дигиталном тржишту: (пре)амбициозни одговор на изазове интернета“ у: Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније (2019) (ур. В. Радовић), Правни факултет Универзитета у Београду, 2019, стр. 221- 239.
8. Душан Поповић, „Жигом заштићене ознаке, кључне речи и оглашавање на интернету“, Право и привреда 4-6/2011, 927. Душан Поповић, Искључива права интелектуалне својине и слободна конкуренција, Правни факултет Универзитета у Београду, 2012, 11-25 и 99-168.

СТВАРНО ПРАВО – ОДАБРАНЕ ТЕМЕ

У временском периоду од 15 недеља, биће обрађене следеће тематске целине:

Појам, врсте и дејства државине. - Заштита државине. - Појам, карактеристике и извори стварних права. - Својина (појам и карактеристике). - Облици својине (сусвојина, заједничка својина, етажна својина и др). Посебна стварноправна уређења. - Уговорно стицање права својине - Оригинарно стицање права својине - Тужбе за заштиту права својине и заштита својине по Протоколу 1. уз Европску конвенцију о људским правима. - Пост-конфликтна заштита својине; Заложно право и њихова хармонизација у европском праву. - Реализација заложног права- Нова стварна права. – Право регистара непокретности. - Европско стварно право.

Литература:

1. О. Станковић, М. Орлић, Стварно право, Номос, Београд, 1996;
2. Ј. Марковић, Грађанско право, Општи део и Стварно право, Београд, 1927;
3. В. В. Водинелић, Државина, појам, природа, заштита и разлог заштите, Правни факултет Унион, Службени гласник, Београд, 2015;
4. М. Лазић, Личне службености, Пунта, Ниш, 2001;
5. М. Лазић, Права реалног обезбеђења, Пунта, Ниш, 2009;
6. М. Живковић, Право регистара непокретности, Општи део, Правни факултет Универзитета у Београду, 2020;
7. М. Живковић, Акцесорност заложних права на непокретностима, Правни факултет, Београд, 2010;
8. Д. Хибер, М. Живковић, Обезбеђење и учвршћење потраживања, Правни факулте, Београд, 2015;
9. Р. Цветић, Право прече куповине, СЦИ, Нови Сад, 2002;
10. Р. Цветић, Савремена Евиденција непокретности, Нови сад, 2009;
11. Нина Планојевић, Стицање својине од невласника, Крагујевац, Институт ПФ, 2008;
12. N. Gavella и др., Стварно право, Посебна правна уређења, Народне новине, Загреб, 2011;
13. Д. Поповић и др. Коментар Конвенције за заштиту људских права и основних слобода, Службени гласник, Београд, 2017;
14. D. Popović, Protecting property in European human rights law, Eleven international publishing, Utrecht, 2009;

15. Meliha Povlakić, *Moderne tendencije u razvoju sredstava obezbjeđenja potraživanja s posebnim osvrtom na bezposjedovnu (registriranu) zalogu*, Sarajevo 2001.
16. Ненад Тешић, *Регистрована залога*, Београд, 2007.
17. Renato Vrenčur, *Moderne oblike zavarovanja plaćil*, Ljubljana 2005.
18. Д. Челић, (Пост)конфликтна реституција права својине на непокретностима лица прогнаних са Косова и Метохије - стање и перспективе, Глобализација и глокализација : међународни тематски зборник, *Globalization & Glocalization : thematic collection of papers of international significance*, Глобализација и глокализација : међународни тематический зборник, *Globalization & Glocalization : thematic collection of papers of international significance*, Глобализација и глокализација : међународни тематски зборник, *Globalization & Glocalization : thematic collection of papers of international significance*, Глобализација и глокализација : међународни тематический зборник, Филозофски факултет, Косовска Митровица, 2017, 916 – 933;

Извори:

10. Закон о облигационим односима, “Сл. лист СФРЈ”, бр. 29/78, 39/85, 45/89 и 57/89, “Сл. лист СРЈ”, бр. 31/93; Закон о основама својинскоправних односа, "Сл. лист СФРЈ", бр. 6/80 и 36/90, „Сл. лист СРЈ", бр. 29/96 и "Сл. гласник РС", бр. 115/2005;
11. Закон о наслеђивању, „Сл. гласник РС“, бр. 46/1995 и 101/2003 – одл. Уставног суда;
12. Породични закон, „Сл. гласник РС“, бр. 18/2005 и 72/2011;
13. Радна верзија Грађанског законика Републике Србије, доступна на сајту Министарства правде и државне управе Републике Србије – <http://www.mpravde.gov.rs>;
14. М. Константиновић, *Облигације и уговори – Скица за Законик о облигацијама и уговорима*, Центар за документацију и публикације, Правни факултет у Београду, Београд, 1969;
15. Коментар Закона о облигационим односима, ред. Б. Благојевић и В. Круљ, *Савремена администрација*, Београд, 1980;
16. Коментар Закона о облигационим односима, ред. С. Перовић и Д. Стојановић, *Културни центар, Горњи Милановац и Правни факултету у Крагујевцу*, 1980;
17. Коментар Закона о основама својинскоправних односа, Д. Стојановић и Д. Петровић, *НУ “Службени лист СФРЈ”*, Београд, 1991;

18. В. В. Водинелић и др, Ка новом стварном праву Србије, Нацрт Законика о својини и другим стварним правима, GTZ, Министарство правде Републике Србије, Београд, 2007;
19. Закон о хипотеци („Сл. гласник РС“, бр. 115/05);
20. Закон о заложном праву на покретним стварима уписаним у регистар („Сл. гласник РС“, бр. 57/03).
21. Одабране пресуде домаћих судова, правни ставови и правна мишљења Врховног касационог суда. 11. Одабране пресуде Европског суда правде и Европског суда за заштиту људских права.

УПОРЕДНО ПОРОДИЧНО ПРАВО

Циљ предмета:

СТИЦАЊЕ ПРОДУБЉЕНИХ ЗНАЊА СТУДЕНАТА У ОБЛАСТИ У КОЈОЈ ЋЕ ОБАВЉАТИ НАУЧНО ИСТРАЖИВАЊЕ, КАО И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРАВНО-ТЕОРИЈСКЕ И ПРАКТИЧНЕ СПОСОБНОСТИ СТУДЕНАТА У ВЕЗИ СА РЕФОРМАМА И ИНОВАЦИЈАМА ПОРОДИЧНОПРАВНИХ ИНСТИТУТА, ДОМЕТИМА ПОСТОЈЕЋИХ ЗАКОНСКИХ, НАЦИОНАЛНИХ И УПОРЕДНИХ РЕШЕЊА, ТЕ МЕЂУНАРОДНИМ И ЕВРОПСКИМ СТАНДАРДИМА О НОВИМ И РЕФОРМИСАНИМ ИНСТИТУТИМА ПОРОДИЧНОГ ПРАВА.

Исход предмета

Узрада квалитетне докторске дисертације о изабраној теми, као изворни и самостални научни рад, који ће допринети развоју научне мисли о појединим питањима из ове области, кроз адекватна сазнања за правилну примену прописа из области упоредног породичног права, а посебно за њихову критичку анализу и сврсисходну примену у пракси.

Садржај предмета

Брачно и партнерско право; Материјални услови: различитост полова; Воља за склапање брака; Сагласност изјављених воља; Способност за расуђивање; Слобода воље; Брачна зрелост; Непостојање сродства; Непостојање брачности; Заједница живота. Форма склапања брака; Грађанска форма склапања брака; Предбрачни поступак; Венчање; Верска форма брака. Брачни имовински односи у упоредном праву; Право на породични дом; Издржавање. Компаративна анализа развода брака; Партнерско право; Статусни концепт; Уговорни концепт; Сличности и разлике. Истополне заједнице. Регистрована заједница; Истополни бракови; Сличности и разлике. Права детета. Породични статус детета; Материнство и очинство. Родитељско старање; Правни положај другог родитеља у случају самосталног вршења родитељског права. Савремено упоредно право у области права детета.

Литература:

Обавезна:

1. Марија Драшкић, *Породично право и права детета*, Правни факултет, Београд 2016. (одлуке Међународног суда за људска права у Стразбуру)
2. Олга Цвејић Јанчић, *Породично право*, Нови Сад, 2009.
3. Гордана Ковачек Станић, *Упоредно породично право*, Нови Сад, 2002.
4. Гордана Ковачек-Станић, *Породично право, партнерско, деце и старатељско*, Нови Сад 2014 (делови о упоредном породичном праву, без хранитељства и усвојења)

5. Олга Јовић-Прлаиновић, „Биолошки основи родитељства – право и стварност“, Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, Косовска Митровица 2017. године.

Допунска:

1. Олга Јовић-Прлаиновић, „Партнери истог пола као титулари права на биомедицински потпомогнуту оплодњу“, кратко саопштење, Vol. 92 br. 2 (2020): *Гласник Адвокатске коморе Војводине*, 244-249.
2. Олга Јовић-Прлаиновић, „Утврђивање материнства и очинства детета зачетог уз биомедицински потпомогнуту оплодњу – de lege lata et de lege ferenda“, тематски Зборник са научно истраживачког пројекта „Начела добре владавине – начело правне сигурности и начело правичности“, Правни факултет Универзитета у Приштини, са привременим седиштем у Косовској Митровици, Косовска Митровица 2017, стр. 71-88.
3. Олга Јовић – Прлаиновић, „Pravo na planiranje porodice - kontraceptivna sterilizacija“, Unifikacija prava i pravna sigurnost, Zbornik radova 33. Susreta Kopaoničke škole prirodnog prava Slobodan Perović, Beograd 2020, Tom II, 117-131.
4. Helfer Laurence, Erik Voeten, International Courts as Agents of Legal Change: Evidence from LGBT Rights in Europe, International Organization, 68, 2014.
5. Закон о матичним књигама, „Сл. гласник РС“, бр. 20/2009, 145/2014, 47/2018.
6. Правилник о начину издавања и обрасцу потврде надлежне здравствене установе о промени пола, „Сл. гласник РС“, бр. 103/2018.
7. Закон о здравственом осигурању, „Сл. гласник РС“, бр. 25/2019.

ПРАВО ИЗВРШЕЊА И ПРАВО ОБЕЗБЕЂЕЊА

Прва недеља

УВОД У ИЗВРШНО ПРОЦЕСНО ПРАВО

Извршно процесно право и поступак извршења и поступак обезбеђења. Потреба за принудним извршењем и обезбеђењем. Однос поступка извршења и обезбеђења и других грађанских судских поступака. Судско и административно управно извршење. Судско и вансудско извршење. Поступак за добровољно намирење новчаног потраживања пре покретања поступка извршења.

НАЧЕЛА ИЗВРШНОГ ПРОЦЕСНОГ ПРАВА

Начела извршног процесног права. Специфична начела извршног процесног права.

ПОСТУПАК ИЗВРШЕЊА

СУБЈЕКТИ ПОСТУПКА ИЗВРШЕЊА

Субјекти у поступку извршења. Органи поступка извршења.

ИЗВРШНИ СУД

Извршни суд. Стварна надлежност. Месна надлежност. Функционална надлежност. Трајање надлежности. Делегација надлежности. Састав суда.

ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉ

Јавни извршитељ. Функције јавног извршитеља. Стварна и месна надлежност јавног извршитеља. Подручје јавног извршитеља. Овлашћења јавног извршитеља у поступку извршења.

ИСКЉУЧЕЊЕ И ИЗУЗЕЋЕ

Искључење и изузеће судије. Искључење и изузеће јавног и судског извршитеља.

СТРАНКЕ

Странке у поступку извршења. Субјективна кумулација. Странацка способност. Процесна способност. Процесна и стварна легитимација.

Друга недеља

СУКЦЕСИЈА У ПОСТУПКУ ИЗВРШЕЊА

Сукцесија у поступку извршења. Сукцесија пре покретања поступка извршења. Процесна сукцесија у току поступка извршења. Последице чисто процесне сукцесије.

УЧЕСНИЦИ

Учесници. Треће лице и јавни тужилац као учесници у поступку извршења.

ЗАСТУПАЊЕ У ПОСТУПКУ ИЗВРШЕЊА

Заступници странака. Бесплатни законски заступник. Пуномоћници.

ОСНОВ ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ ИЗВРШЕЊА

Основ за одређивање извршења.

ИЗВРШНА ИСПРАВА

Појам извршне исправе. Врсте извршних исправа. Извршност извршне исправе. Потврда о извршности. Подобност извршне исправе за извршење. Извршење стране извршне исправе.

ВЕРОДОСТОЈНА ИСПРАВА

Појам и врсте веродостојних исправа. Извршност веродостојне исправе. Подобност веродостојне исправе за извршење. Страна веродостојна исправа.

ПОТРАЖИВАЊЕ, СРЕДСТВА И ПРЕДМЕТ ИЗВРШЕЊА

Потраживање које се намирају у поступку извршења. Средства извршења. Предмет извршења. Искључење од извршења и ограничење извршења на предмету извршења. Начело сразмере. Више средстава и предмета извршења. Промена и додавање предмета извршења.

Трећа недеља

ПОКРЕТАЊЕ ПОСТУПКА ИЗВРШЕЊА

Покретање поступка извршења

ПРЕДЛОГ ЗА ИЗВРШЕЊЕ НА ОСНОВУ ИЗВРШНЕ ИСПРАВЕ

Предлог за извршење. Садржина предлога за извршење на основу извршне исправе. Примерци и прилози. Предлог за извршење стране извршне исправе. Предлог за извршење на целокупној имовини извршног дужника. Објективна кумулација захтева за одређивање извршења. Преиначење предлога за извршење.

ПРЕДЛОГ ЗА ДОНОШЕЊЕ

Предлог за доношење решења које има дејство решења о извршењу. Садржина предлога за доношење решења које има дејство решења о извршењу.

ПРЕДЛОГ ЗА ИЗВРШЕЊЕ НА ОСНОВУ ВЕРОДОСТОЈНЕ ИСПРАВЕ

Предлог за извршење на основу веродостојне исправе. Садржина предлога за извршење на основу веродостојне исправе. Подношење предлога за извршење у електронском облику. Повлачење предлога.

ПОКРЕТАЊЕ ПОСТУПКА ИЗВРШЕЊА ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ

Официјелни поступак извршења. Покретање поступка.

ТОК ПОСТУПКА ИЗВРШЕЊА

Стадијуми поступка извршења.

Четврта недеља

ОДЛУЧИВАЊЕ У ПОСТУПКУ ИЗВРШЕЊА

Одлучивање у поступку извршења. Достављање решења о извршењу. Одређивање јавног извршитеља. Одлучивање о искључењу или изузећу јавног извршитеља. Спреченост јавног извршитеља да спроведе извршење.

РЕШЕЊЕ О ИЗВРШЕЊУ НА ОСНОВУ ИЗВРШНЕ ИСПРАВЕ

Решење о извршењу на основу извршне исправе. Садржина решења о извршењу на основу извршне исправе.

РЕШЕЊЕ КОЈЕ ИМА ДЕЈСТВО РЕШЕЊА О ИЗВРШЕЊУ

Решење које има дејство решења о извршењу. Садржина решења које има дејство решења о извршењу.

РЕШЕЊЕ О ИЗВРШЕЊУ НА ОСНОВУ ВЕРОДОСТОЈНЕ ИСПРАВЕ

Садржина решења о извршењу на основу веродостојне исправе.

ПОСТУПАК ПО ПРАВНИМ ЛЕКОВИМА

Правни лекови у поступку извршења . Врсте правних лекова.

Пета недеља

ЖАЛБА

Жалба против решења донетог о предлогу за извршење на основу извршне исправе.

ЖАЛБА ИЗВРШНОГ ДУЖНИКА ПРОТИВ РЕШЕЊА О ИЗВРШЕЊУ

Жалба извршног дужника против решења о извршењу. Разлози за жалбу . Садржина жалбе. Поступак по жалби. Одлуке о жалби. Последице усвајања жалбе. Парнични поступак за утврђивање недозвољености извршења.

ЖАЛБА ПРОТИВ РЕШЕЊА СУДА И ЈАВНОГ ИЗВРШИТЕЉА

Решења суда и јавног извршитеља. Надлежност за одлучивање о жалби. Садржина жалбе. Поступак по жалби.

ПРИГОВОР У ПОСТУПКУ ИЗВРШЕЊА НА ОСНОВУ ВЕРОДОСТОЈНЕ ИСПРАВЕ

Правни лекови у поступку извршења на основу веродостојне исправе. Приговор извршног дужника. Разлози за изјављивање приговора. Садржина приговора. Подношење приговора. Поступак одлучивања. Одлуке о приговору.

ПРИГОВОР ТРЕЋЕГ ЛИЦА

Приговор трећег лица. Поступак по приговору трећег лица. Одлуке о приговору трећег лица. Парнични поступак за утврђивање недозвољености извршења. Права трећег лица које је сувласник са извршним дужником.

Шеста недеља

ПОСТУПАК ЗА ПОЛАГАЊЕ „ЈЕМСТВА“

Поступак за полагање „јемства“. Покретање поступка.

ПОСТУПАК ЗА ИЗРИЦАЊЕ НОВЧАНЕ КАЗНЕ

Поступак за изрицање новчане казне. Новчана казна као санкција због недоличног понашања. Новчана казна због противправног понашања. Висина новчане казне. Поступак. Мера затвора.

ВРАЋАЊЕ У ПРЕЂАШЊЕ СТАЊЕ

Враћање у пређашње стање. Разлог за враћање у пређашње стање. Предлог за враћање у пређашње стање. Поступак поводом предлога за враћање у пређашње стање.

ПРИВРЕМЕНО ОБУСТАВЉАЊЕ ПОСТУПКА ИЗВРШЕЊА

Привремено обустављање поступка извршења. Прекид поступка. Застој и застајање. Одлагање извршења. Одлагање извршења на предлог извршног повериоца. Одлагање извршења на предлог извршног дужника. Одлагање

извршења на предлог трећег лица. Споразум о одлагању извршења. Дејство одлагања извршења. Настављање одложеног извршења.

ПОСТУПАК ПРОТИВИЗВРШЕЊА

Противизвршење. Методи правне заштите у случају незаконито или непотребно спроведеног поступка извршења. Претпоставке за противизвршење. Право на противизвршење. Структура поступка за противизвршење. Предлог за противизвршење и поступак по предлогу за противизвршење. Решење о противизвршењу. Право на жалбу. Право трећег лица на противизвршење.

Седма недеља

СПРОВОЂЕЊЕ ИЗВРШЕЊА

Спровођење извршења. Органи који спроводе извршење. Овлашћења јавног извршитеља у поступку спровођења извршења. Време кад се спроводи извршење. Поступање приликом спровођења извршења. Помоћ полиције у спровођењу извршења. Расписивање потернице и објаве. Трошкови пружања полицијске помоћи и полицијских радњи. Предлог за отклањање неправилности у спровођењу извршења.

ОКОНЧАЊЕ ПОСТУПКА ИЗВРШЕЊА

Окончање поступка извршења. Обуштава поступка извршења. Разлози за обушту поступка извршења. Решење о обуштавању поступка. Окончање поступка закључењем.

ТРОШКОВИ ПОСТУПКА ИЗВРШЕЊА

Правила о трошковима поступка извршења. Претходно сношење трошкова поступка. Право на ослобађање од трошкова поступка. Одлучивање о трошковима поступка.

Осма недеља

СРЕДСТВА ИЗВРШЕЊА

ПОСТУПАК ИЗВРШЕЊА РАДИ НАПЛАТЕ НОВЧАНОГ ПОТРАЖИВАЊА

Средства извршења ради наплате новчаног потраживања.

ПОСТУПАК ИЗВРШЕЊА НА НЕПОКРЕТНОСТИ РАДИ НАМИРЕЊА НОВЧАНОГ ПОТРАЖИВАЊА

Појам. Предмет извршења. Предлог за извршење. Одређивање извршења. Извршне радње. Упис забележбе решења о извршењу. Утврђивање вредности непокретности. Продаја непокретности. Начин продаје непокретности. Електронско јавно надметање. Неуспех електронског јавног надметања. Непосредна погодба. Намирење преносом права својине. Плаћање продајне цене и предаја непокретности купцу. Последице продаје непокретности. Намирење извршних поверилаца. Оспоравање потраживања. Обуштавање поступка извршења. Брисање права и терета.

ПОСТУПАК ИЗВРШЕЊА РАДИ НАМИРЕЊА НОВЧАНОГ ПОТРАЖИВАЊА ЗАЈЕДНИЧКОМ ПРОДАЈОМ НЕПОКРЕТНОСТИ И ПОКРЕТНИХ СТВАРИ

Појам. Предмет извршења. Надлежност суда и јавног извршитеља. Предлог за извршење и решење о извршењу. Извршне радње. Спајање поступака спровођења извршења.

ПОСТУПАК ИЗВРШЕЊА НА ПОКРЕТНИМ СТВАРИМА

Предмет извршења. Покретне ствари изузете од извршења. Покретање поступка. Одређивање извршења. Извршне радње. Попис покретних ствари. Процена пописаних ствари. Забелешка уместо пописа. Закључак о продаји покретне ствари. Начин продаје. Закључак о додељивању покретних ствари. Непосредна погодба. Продаја непосредном погодбом по споразуму странака и по избору извршног повериоца. Намирење преносом права својине. Плаћање продајне цене и предаја покретних ствари купцу. Престанак закупа и престанак и брисање регистроване залоге. Намирење извршног повериоца.

Девета недеља

ПОСТУПАК ИЗВРШЕЊА НА НОВЧАНОМ ПОТРАЖИВАЊУ ИЗВРШНОГ ДУЖНИКА РАДИ НАМИРЕЊА НОВЧАНОГ ПОТРАЖИВАЊА

Појам. Месна надлежност суда који одређује извршење. Предмет извршења. Ограничење извршења. Извршне радње. Пленидба потраживања. Пренос потраживања. Пренос ради наплате наплаћивања. Намирење извршног повериоца. Пренос уместо исплате испуњења.

ПОСТУПАК ИЗВРШЕЊА НА ЗАРАДИ И ДРУГИМ СТАЛНИМ НОВЧАНИМ ПРИМАЊИМА

Извршење на заради и другим сталним новчаним примањима. Предмет извршења. Извршне радње. Доношење решења које има дејство решења о извршењу. Административна забрана.

ПОСТУПАК ИЗВРШЕЊА НА НОВЧАНИМ СРЕДСТВИМА НА РАЧУНУ ИЗВРШНОГ ДУЖНИКА РАДИ НАМИРЕЊА НОВЧАНОГ ПОТРАЖИВАЊА .

Појам. Предмет извршења. Посебни елементи садржине предлога за извршење. Поступак пре подношења предлога за извршење. Надлежност јавног извршитеља за одлучивање и решење о извршењу. Спровођење извршења. Редослед наплате и обавеза извештавања. Застајање са извршењем. Извршење према солидарним дужницима.

ПОСТУПАК ИЗВРШЕЊА НА СРЕДСТВИМА ИЗ ШТЕДНОГ УЛОГА И СРЕДСТВИМА СА ТЕКУЋЕГ РАЧУНА РАДИ НАМИРЕЊА НОВЧАНОГ ПОТРАЖИВАЊА

Покретање поступка и извршне радње.

ПОСТУПАК ИЗВРШЕЊА НА ФИНАНСИЈСКИМ ИНСТРУМЕНТИМА. УДЕЛИМА У ПРИВРЕДНОМ ДРУШТВУ И ХАРТИЈАМА ОД ВРЕДНОСТИ

Предмет извршења. Месна надлежност. Извршење на финансијским инструментима. Извршне радње. Извршење на хартијама од вредности. Извршење на уделима у привредном друштву.

ПОСТУПАК ИЗВРШЕЊА НА ПОТРАЖИВАЊУ ИЗВРШНОГ ДУЖНИКА ДА МУ СЕ ПРЕДА НЕПОКРЕТНОСТ ИЛИ ПРЕДАЈУ ИЛИ ИСПОРУЧЕ ПОКРЕТНЕ СТВАРИ

Појам. Покретање поступка и надлежност. Извршне радње. Спровођење извршења. Предаја непокретности. Продаја и намирење. Предаја покретне ствари. продаја и намирење.

Десета недеља

ПОСТУПАК ИЗВРШЕЊА НА ДРУГИМ ИМОВИНСКИМ ПРАВИМА ИЗВРШНОГ ДУЖНИКА

Поступак извршења на другим имовинским правима извршног дужника.

ПОСТУПАК ИЗВРШЕЊА РАДИ ОСТВАРИВАЊА НЕНОВЧАНОГ ПОТРАЖИВАЊА

Средства извршења ради остваривања неновчаног потраживања.

ПОСТУПАК ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ СУДСКИХ ПЕНАЛА

Судски пенали. Поступак за изрицање судских пенала.

ПОСТУПАК ЗА ПРЕДАЈУ ПОКРЕТНИХ СТВАРИ

Предаја покретних ствари. Месна надлежност и предлог за извршење. Извршење ради предаје индивидуално одређених ствари. Предлог за доношење решења које има дејство решења о извршењу. Извршење ради испоруке заменљивих ствари.

ПОСТУПАК ЗА ИСПРАЖЊЕЊЕ И ПРЕДАЈУ НЕПОКРЕТНОСТИ

Појам. Начин спровођења извршења. Уклањање покретних ствари. Продаја покретних ствари. Извршење ради наплате трошкова поступка.

ПОСТУПАК ЗА ИЗВРШЕЊЕ ОБАВЕЗА НА ЧИЊЕЊЕ. НЕЧИЊЕЊЕ ИЛИ ТРПЉЕЊЕ

Појам. Предмет извршења. Надлежност суда и јавног извршитеља. Извршење обавезе на чињење. Извршење ради предузимања заменљиве радње. Извршење ради предузимања незаменљиве радње. Извршење обавезе на трпљење или нечињење. Извршење ради успостављања пређашњег стања. Поновно сметање државине.

ПОСТУПАК ИЗВРШЕЊА ОДЛУКА У ПОРОДИЧНОПРАВНИМ ИЗВРШНИМ СТВАРИМА

Извршне ствари које се тичу породичних односа.

Једанаеста недеља

ПОСТУПАК ЗА ПРЕДАЈУ ДЕТЕТА

Предаја детета. Надлежност суда. Предмет извршења. Процесна легитимација. Предлог за извршење. Начин спровођења извршења. Средства извршења. Правила поступка. Поновно спровођење извршења. Посебна

правила спровођења извршења у случају угрожености детета. Посебна правила о поступку у случају грађанскоправне отмице детета.

ПОСТУПАК ИЗВРШЕЊА РАДИ ОДРЖАВАЊА ЛИЧНИХ ОДНОСА СА ДЕТЕТОМ

Поступак извршења ради одржавња личних односа са дететом.

ПОСТУПАК ИЗВРШЕЊА ОДЛУКЕ ЗА ЗАШТИТУ ОД НАСИЉА У ПОРОДИЦИ

Поступак извршења одлуке за заштиту од насиља у породици.

ПОСТУПАК ИЗВРШЕЊА РАДИ ВРАЋАЊА ЗАПОСЛЕНОГ НА РАД

Поступак извршења ради враћања запосленог на рад. Спровођење извршења. Накнада изгубљене зараде.

ПОСТУПАК ИЗВРШЕЊА ОДЛУКЕ О ДЕОБИ СУВЛАСНИЧКЕ СТВАРИ

Поступак извршења одлуке о деоби сувласничке ствари.

ПОСТУПАК ЗА ИЗДЕЈСТВОВАЊЕ ИЗЈАВЕ ВОЉЕ

Поступак за издејствовање изјаве воље.

Дванаеста недеља

ПОСЕБНИ ПОСТУПЦИ ИЗВРШЕЊА

ПОСТУПАК ИЗВРШЕЊА РАДИ НАМИРЕЊА ПОТРАЖИВАЊА НАСТАЛИХ ИЗ КОМУНАЛНИХ И СРОДНИХ ДЕЛАТНОСТИ

Правила поступка. Извршна и веродостојна исправа. Поступак пре подношења предлога за извршење. Предлог за извршење. Поступак по предлогу. Решење о извршењу. Право на правни лек.

СКРАЋЕНИ ПОСТУПАК ИЗВРШЕЊА

Појам. Покретање поступка. Веродостојна исправа као основ за извршење. Решење о извршењу. Правни лекови. Приговор извршног дужника.

ПОСТУПАК ИЗВРШЕЊА РАДИ НАПЛАТЕ ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ СУДСКИХ ТАКСИ

Појам и плаћање судске таксе. Покретање поступка. Решење о извршењу. Одређивање јавног извршитеља. Правни лекови.

Тринаеста недеља

ПОСТУПАК ОБЕЗБЕЂЕЊА

Поступак обезбеђења.

СУБЈЕКТИ ПОСТУПКА ОБЕЗБЕЂЕЊА

Субјекти поступка обезбеђења. Стварна и месна надлежност суда. Састав суда. Странке и њихова процесна и стварна легитимација.

ТОК ПОСТУПКА ОБЕЗБЕЂЕЊА

Покретање поступка обезбеђења. Предлог за обезбеђење. Ток поступка обезбеђења.

ОДЛУКЕ У ПОСТУПКУ ОБЕЗБЕЂЕЊА

Одлуке у поступку обезбеђења. Решење о обезбеђењу.

ПРАВНИ ЛЕКОВИ У ПОСТУПКУ ОБЕЗБЕЂЕЊА

Правни лекови у поступку обезбеђења. Жалба против решења о обезбеђењу. Жалба извршног повериоца кад је одбачен предлог или одбијен захтев за обезбеђење. Жалба против осталих решења у поступку обезбеђења. Приговор. Тужба за стављање судског поравнања ван снаге.

Четрнаеста недеља

СРЕДСТВА ОБЕЗБЕЂЕЊА

Врсте средстава обезбеђења.

ЗАЛОЖНО ПРАВО НА НЕПОКРЕТНОСТИМА И ПОКРЕТНИМ СТВАРИМА ПО СПОРАЗУМУ СТРАНАКА

Појам. Предмет обезбеђења. Правна природа поступка за заснивање заложног права на непокретностима и покретним стварима по споразуму странака. Покретање поступка и надлежност суда. Садржина предлога. Рочиште. Споразум странака о потраживању. Правни лекови.

ЗАЛОЖНО ПРАВО НА НЕПОКРЕТНОСТИМА И ПОКРЕТНИМ СТВАРИМА НА ОСНОВУ НОВЧАНОГ ПОТРАЖИВАЊА ИЗ ИЗВРШНЕ ИСПРАВЕ

Законско заложно право на непокретности и покретним стварима.

ЗАЛОЖНО ПРАВО НА НЕПОКРЕТНОСТИ СУДСКА ХИПОТЕКА

Заложно право на непокретности судска хипотека. Предмет обезбеђења. Предлог за обезбеђење. Надлежност суда. Поступак обезбеђења. Посебна правила поступка обезбеђења заложним правом на непокретности која није уписана у катастар непокретности.

ЗАЛОЖНО ПРАВО НА ПОКРЕТНИМ СТВАРИМА

Заложно право на покретним стварима. Надлежност суда. Ток поступка обезбеђења.

Петнаеста недеља

ПРЕТХОДНЕ МЕРЕ

Појам. Услови за одређивање претходне мере. Покретање и ток поступка обезбеђења одређивањем претходне мере. Врсте претходних мера. Дејства претходних мера. Престанак претходне мере.

ПРИВРЕМЕНЕ МЕРЕ

Појам привремених мера. Стварна и месна надлежност суда. Функционална надлежност. Услови за допуштеност привремене мере. Покретање поступка обезбеђења за одређивање привремене мере. Расправљање и одлучивање о предлогу за одређивање привремене мере. Решење о обезбеђењу. Правни лек против одређене привремене мере. Класификација привремених мера. Привремене мере за обезбеђење новчаног потраживања. Врсте привремених мера за обезбеђење новчаног потраживања. Привремене мере за обезбеђење неновчаног потраживања. Врсте привремених мера за обезбеђење неновчаног потраживања. Престанак привремене мере.

РЕГИСТАР СУДСКИХ ЗАБРАНА

Појам. Надлежност за вођење Регистра судских забрана . Подаци који се уписују у Регистар. Поступак уписа у Регистар судских забрана и дејство уписа. Доступност и јавност података уписаних у Регистар.

Основна литература:

1. Гордана Станковић, Владимир Боранијашевић, *Грађанско процесно право*, Свен, Ниш, 2020.
2. Гордана Станковић, Душица Палачковић, Александра Трешњев, *Коментар Закона о извршењу и обезбеђењу*, Службени гласник, Београд, 2020.
3. Гордана Станковић, Владимир Боранијашевић, *Право извршења и право обезбеђења*, Правни факултет Универзитета у приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, Косовска Митровица, 2017.

ПОСЕБНИ ПАРНИЧНИ ПОСТУПЦИ

Прва недеља

ПОСЕБНИ ПАРНИЧНИ ПОСТУПЦИ

Појам и врсте посебних парничних поступака.

ПОСТУПАК У ПАРНИЦАМА ИЗ РАДНИХ ОДНОСА

Правила о судском решавању радних спорова. Радни спорови. Методи за решавање радних спорова. Надлежност. Странке и заступници. Посебна правила о поступку у парницама из радних односа. Привремене мере. Застајање с поступком. Правни лекови. Посебна правила у поступку за остваривање судске заштите због злостављања на раду или у вези с радом. Судска заштита узбуњивача.

Упоредноправна анализа.

Друга недеља

ПОСТУПАК У ПАРНИЦАМА ПОВОДОМ КОЛЕКТИВНИХ УГОВОРА

Правила поступка. Колективни радни спор. Странке. Правила поступка.

Упоредноправна анализа.

ПОСТУПАК У ПАРНИЦАМА ЗБОГ СМЕТАЊА ДРЖАВИНЕ

Државина и посесорна заштита. Сметање државине. Рок за подизање тужбе. Тужба. Карактеристике поступка. Ограничење расправљања и предмет доказивања. Привремене мере. Одлука о тужбеном захтеву. Правни лекови. Принудно извршење.

Упоредноправна анализа.

Трећа недеља

ПОСТУПАК У ПАРНИЦАМА ЗА ИЗДАВАЊЕ ПЛАТНОГ НАЛОГА МАНДАТНИ ПОСТУПАК

Појам и значај. Врсте платног налога. Веродостојна исправа. Претпоставке за издавање платног налога. Доношење платног налога. Приговор против платног налога. Поступак по приговору.

Упоредноправна анализа.

Четврта недеља

ПОСТУПАК У ПАРНИЦАМА О СПОРОВИМА МАЛЕ ВРЕДНОСТИ

Спор мале вредности. Поступак у парницама о споровима мале вредности. Карактеристике маличног поступка. Правни лекови.

Упоредноправна анализа.

Пета недеља

ПОСТУПАК У ПАРНИЦАМА О ПРИВРЕДНИМ СПОРОВИМА

Правила поступка. Надлежност и састав суда. Заступници. Посебна правила поступка.

Упоредноправна анализа.

ПОСТУПАК У ПАРНИЦАМА О ПОТРОШАЧКИМ СПОРОВИМА

Потрошачки спорови. Карактеристике поступка. Правни лекови.

Упоредноправна анализа.

Шеста недеља

ПОСТУПАК ЗА РЕШАВАЊЕ ПОРОДИЧНОПРАВНИХ СПОРОВА

Правила поступка за решавање породичноправних спорова. Специфичности поступка у породичноправним стварима.

Упоредноправна анализа.

ПОСТУПАК У БРАЧНИМ ПАРНИЦАМА

Брачне парнице. Поступак посредовања у брачним парницама. Поступак у парницама за утврђење постојања или непостојања брака. Поступак у парницама за поништење брака.

Упоредноправна анализа.

Седма недеља

ПОСТУПАК У БРАЧНИМ ПАРНИЦАМА

Поступак у парницама за развод брака . Предлог за споразумни развод брака. Тужба за развод брака. Поступак посредовања у бракоразводној парници. Поступак мирења супружника. Поступак за покушај споразумног решавања спорова супружника. Поступак пред већем. Повлачење тужбе односно предлога. Одлучивање и одлука у бракоразводној парници. Специфичности у погледу правних лекова. Тзв. настављање парнице после смрти тужиоца.

Упоредноправна анализа.

Осма недеља

ПОСТУПАК У МАТЕРНИТЕТСКИМ И ПАТЕРНИТЕТСКИМ ПАРНИЦАМА

Поступак у матернитетским и патернитетским парницама. Странке. Супарничарство. Покретање поступка. Заступање. Доказна средства. Тзв. настављање поступка после смрти тужиоца. Пресуда и правни лекови.

Упоредноправна анализа.

Девета недеља

ПОСТУПАК У ПАРНИЦАМА ЗА ЗАШТИТУ ПРАВА ДЕТЕТА, ЗА ВРШЕЊЕ РОДИТЕЉСКОГ ПРАВА И ЗА ЛИШЕЊЕ ОДН. ВРАЋАЊЕ РОДИТЕЉСКОГ ПРАВА

Парнице за заштиту права детета и парнице поводом родитељског права.

ПОСТУПАК У ПАРНИЦАМА ЗА ЗАШТИТУ ПРАВА ДЕТЕТА

Парнице за заштиту права детета. Активна процесна легитимација. Дете као странка. Право детета да слободно изрази своје мишљење. Покретање поступка. Одлучивање и правни лекови.

Упоредноправна анализа.

Десета недеља

ПОСТУПАК У ПАРНИЦАМА ЗА ВРШЕЊЕ РОДИТЕЉСКОГ ПРАВА

Поступак у парницама за вршење родитељског права. Покретање и ток поступка. Одлучивање.

Упоредноправна анализа.

ПОСТУПАК У ПАРНИЦАМА ЗА ЛИШЕЊЕ ОДН. ВРАЋАЊЕ РОДИТЕЉСКОГ ПРАВА

Парнице за лишење и враћање родитељског права. Покретање поступка. Одлука. Враћање родитељског права.

Упоредноправна анализа.

Једанаеста недеља

ПОСТУПАК У ПАРНИЦАМА ЗА ПОНИШТЕЊЕ УСВОЈЕЊА

Поступак у парницама за поништење усвојења. Процесна легитимација. Покретање поступка. Пресуда о поништењу усвојења.

Упоредноправна анализа.

ПОСТУПАК У ПАРНИЦАМА ЗА ЗАШТИТУ ОД НАСИЉА У ПОРОДИЦИ

Парнице за заштиту од насиља у породици. Обележја поступка у парницама за заштиту од насиља у породици. Покретање поступка. Тужба. Одлука и правни лекови.

Упоредноправна анализа.

Дванаеста недеља

ПОСТУПАК У ПАРНИЦАМА ЗА ИЗДРЖАВАЊЕ

Поступак у парницама за издржавање. Процесна легитимација. Покретање поступка. Рокови за остваривање права на издржавање. Одлучивање и правни лекови. Временске границе правноснажности.

Упоредноправна анализа.

ПОСТУПАК У ПАРНИЦАМА У ОБЛАСТИ МЕДИЈСКОГ ПРАВА

Медијске парнице. Упоредноправна анализа.

ПОСТУПАК У ПАРНИЦАМА ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ ИСПРАВКЕ НЕИСТИНИТЕ, НЕПОТПУНЕ ИЛИ НЕТАЧНО ПРЕНЕТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Право на исправку. Покретање поступка. Обележја поступка. Пресуда.

Правни лекови.

Упоредноправна анализа.

Тринаеста недеља

ПОСТУПАК У ПАРНИЦАМА ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ ОДГОВОРА НА НЕИСТИНИТУ, НЕПОТПУНУ ИЛИ НЕТАЧНО ПРЕНЕТУ ИНФОРМАЦИЈУ

Право на одговор. Активна процесна легитимација. Покретање поступка.

Тужба. Обележја поступка. Пресуда. Правни лекови.

Упоредноправна анализа.

Четрнаеста недеља

ПОСТУПАК У ПАРНИЦАМА ЗА ПРОПУШТАЊЕ ОБЈАВЉИВАЊА ИНФОРМАЦИЈЕ

Активна процесна легитимација. Покретање поступка. Тужба. Обележја поступка. Пресуда. Правни лекови.

ПОСТУПАК У ПАРНИЦАМА ЗА НАКНАДУ ШТЕТЕ НАСТАЛЕ ОБЈАВЉИВАЊЕМ ОДНОСНО НЕОБЈАВЉИВАЊЕМ ОДГОВОРА ИЛИ ИСПРАВКЕ

Право на накнаду штете. Покретање поступка. Тужба. Обележја поступка.

Пресуда. Правни лекови.

Упоредноправна анализа.

Петнаеста недеља

ПОСТУПАК У ПАРНИЦАМА ПОВОДОМ ПОВРЕДЕ ЗАБРАНЕ ГОВОРА МРЖЊЕ

Појам и обележја поступка.

ПОСТУПАК У АНТИДИСКРИМИНАЦИОНИМ ПАРНИЦАМА

Антидискриминационе парнице. Поступак у антидискриминационим парницама.

Препоручена литература:

1. Гордана Станковић, Владимир Боранијашевић, *Грађанско процесно право*, Свен, Ниш, 2020.
2. Станковић, Г. – Грађанско процесно право, прва свеска, Парнично процесно право, Београд, 2013.
3. Познић, Б. – Ракић - Водинелић, В. - Грађанско процесно право, Београд, 2015;
4. Јакшић, А. - Грађанско процесно право, Београд, 2015.
5. Јаневски, А. – Зороска-Камиловска, Т. – Грађанско процесно право, књига прва, Парнично право, Правни факултет „Јустинијан Први“, Скопље, 2012;
6. Станковић, Г. – Рачић, Р. – Парнично процесно право, Правни факултет, Бања Лука, 2010.

7. Познић, Б. – Коментар Закона о парничном поступку, Правни факултет у Београду и Службени гласник, Београд, 2009;
8. Трива, С. – Дика, М. – Грађанско парнично процесно право, Народне новине, Загреб, 2004.
9. Старовић, Б. – Кеча, Р. – Грађанско процесно право, Правни факултет, Нови Сад, 2004. г;
10. Палачковић, Д. – Парнично процесно право, Правни факултет, Крагујевац, 2004.

ДРЖАВНИ МЕНАџМЕНТ

Циљ предмета

Циљ предмета Државни менаџмент јесте унапређење знања из области менаџмента и разумевање значаја менаџмента у државном управљању, упознавање студената са савременим техникама и методама управљања државних послова, као и оспособљавање кандидата за самостално научно истраживање у овој области. Усвајањем концепта рационализације у оквиру државног управљања стварају се услови за јачање система и капацитета државе и указује на значај и потенцијал кадровских ресурса. Повећање ефикасности у функционисању државе представља потребу и неминовност, а активније учешће менаџера и примена менаџмента то чине остваривим.

Сарджај предмета

I МЕНАџМЕНТ И ДРЖАВНИ (ЈАВНИ) СЕКТОР

1. Развој теорије менаџмента
2. Основе менаџмента и организације у јавном сектору
3. Стратешки аспекти управљања у организацијама јавног сектора и јавне управе: кључне компоненте и фазе
4. Дефинисање јавног сектора
5. Теорије јавног сектора
6. Структура и функције јавног сектора и јавних потреба
7. Извори неефикасности јавног сектора
8. Макроекономска анализа ефикасности јавног сектора
9. Нови јавни менаџмент – значај и изазови
10. Менаџерско разумевање регулаторне улоге државе\
11. Јавно- приватно партнерство као модел реформе јавног сектора

II САВРЕМЕНИ ДРЖАВНИ МЕНАџМЕНТ И УПРАВЉАЧКЕ АКТИВНОСТИ

1. Постулати савременог државног менаџмента
2. Дефинисање појма управљања
3. Теорија државне управе
4. Државна управа као професионални апарат грађанске државе
5. Савремени државни менаџмент
6. Управљачке активности савременог државног менаџмента

III ЕФИКАСНО ДРЖАВНО УПРАВЉАЊЕ ПРИВРЕДОМ И ФИНАНСИЈАМА

1. Успешно управљање као фактор брже транзиције
2. Стратегија управљања јавним финансијама

3. Ефикасност и јавнефинансије
4. Реформа управљања јавним финансијама

IV ДРЖАВА И БИЗНИС

1. Улога државе у стварању амбијента за ефикасан бизнис и предузетништво
2. Микроекономска политика државе и приватни бизнис
3. Одговорност бизниса према друштву

V ЕКОНОМСКО-СОЦИЈАЛНЕ ФУНКЦИЈЕ ДРЖАВЕ У ТРЖИШНОЈ ПРИВРЕДИ

1. Нова „права улога” државе – „Стигменова правила”
2. Економско-правне функције и инструментариј државне регулативе
3. Социјалне функције државе - „Лоренцовакрива”
4. Основни социјални и економски циљеви

VI УЛОГА ДРЖАВЕ У КРЕИРАЊУ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА

1. Дефинисање и значење одрживог развоја
2. Концепт одрживог развоја
3. Индикатори одрживог развоја
4. Стратегије оптималног и одрживог привредног развоја

VII СВОЈИНА, ПРИВРЕДА И ПРЕДУЗЕЋА

1. Својина као правноекономска категорија
2. Облици предузећа према својини
3. Проблеми управљања предузећима у државној својини

VIII ТРЖИШТЕ И ДРЖАВНА РЕГУЛАТИВА

1. Неefикасност тржишта
2. Ефикасна алокација ресурса
3. Непходност државне регулације

IX ДРЖАВНА КОНТРОЛА ЦЕНА

1. Ниво цена – резултат комбиновања тржишних државних снага
2. Најбитнијетеоријевредности ицена
3. Теоријски принципи и пракса формирањациена
4. Тржишне информације и облици политике цена појединих фирми
5. Политика и начин „контролецена”

X ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ДИРЕКТНИХ И ИНДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА

1. Директни и индиректни корисници буџетских средстава
2. Ефикасно коришћење буџетских средстава
3. Контрола коришћења буџетских средстава

XI УЛОГА ПРОФИТА У ДРЖАВНОМ СЕКТОРУ

1. Ефикасност у пословању државних предузећа
2. Максимизирање аутпута државних предузећа
3. Управљање пословним резултатима државних предузећа

XII ЗНАЧАЈ ДРЖАВНОГ МЕНАџМЕНТА ЗА УСКЛАЂИВАЊЕ УПРАВЉАЊА И ПОСЛОВАЊА СРПСКИХ ПРЕДУЗЕЋА СА ПРАВНОМ РЕГУЛАТИВОМ ЕУ

1. Привредна друштва у ЕУ
2. Државна помоћ привредним друштвима у ЕУ
3. Реформа јавног сектора у процесу европских интеграција
4. Улога менаџера и менаџмента у реформи јавног сектора

XIII КВАЛИТЕТ УСЛУГА ДРЖАВЕ

1. Критеријуми за оцену квалитета услуга државе
2. Менаџмент квалитета у јавном сектору
3. Контрола квалитета пружених услуга

XIV ОДБРАНА СЕМИНАРСКИХ РАДОВА

XV ЕВРОПСКИ ПРИНЦИПИ ДОБРЕ УПРАВЕ (*goodgovernance*).

1. Дефинисање јавне управе
2. Концепт добре управе
3. Принципи доброг управљања
4. Контрола остваривања принципа добре управе

Литература:

1. Милан Галогожа, Државни менаџмент, MM College, Сремска Каменица, 2005
2. Бранислав Машић, Лепа Бабић, Јелена Ђорђевић-Бољановић, Гордана Добријевић, Свето Веселиновић, Менаџмент, принципи, концепти и процеси, Београд, 2010, одабране теме
3. Милан Галогожа, Државни менаџмент и правна држава, Сремска Каменица, електронско издање, 2019

ЕКОНОМИЈА ЕВРОПСКИХ ИНТЕГРАЦИЈА

Циљ предмета

Циљ предмета Економија европских интеграција јесте унапређење стеченог знања и даље развијање академских способности и вештина неопходних за разумевање економског и институционалног аспекта процеса интеграција. Анализом функционисања ЕУ у економском и правном смислу и регулаторног оквира у контексту придруживања студентима се омогућава сагледавање значаја ЕУ на међународном плану, у економском и политичком контексту. Стечена знања омогућавају студентима да процене неопходност и значај промена у Србији у процесу придруживања Републике Србије ЕУ.

Садржај предмета

I РЕГИОНАЛНЕ ЕКОНОМСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ

1. Појам регионалних економских интеграција
2. Основни облици регионалних интеграција
3. Начини остваривања процеса интеграције
4. Економски ефекти регионалних економских интеграција
5. Развој регионалних економских интеграција као стимуланс глобализације

II ГЕНЕЗА И ОСНОВНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Идеја интеграција на европском континенту
2. Европска заједница за угљ и челик
3. Европска економска заједница
4. Европска заједница
5. Уговор из Мастрихта-стварање Европске уније
6. Уговор из Лисабона о измени Уговора о Европској унији и Уговора о оснивању Европске Заједнице
7. Комунарно право и кључна начела развоја Европске уније
8. Стварање јединственог финансијског тржишта ЕУ
9. Институције Европске уније

III КОЛОКВИЈУМ

IV ПРИВРЕДНИ РАЗВОЈ И ЕКОНОМСКА ПОЛИТИКА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Привредни развој Европске уније
2. Економска политика Европске уније

V ОСНОВНЕ СЛОБОДЕ

1. Слободно кретање људи
2. Слободно кретање робе
3. Слободно кретање капитала и плаћања

4. Слобода кретање услуга

VI ПОЉОПРИВРЕДНА ПОЛИТИКА

1. Пољопривредна политика-најстарија заједничка политика Европске уније
2. Уграђеност у остале секторске политике

VII ТРГОВИНСКА ДЕЛАТНОСТ И ТРГОВИНСКА ПОЛИТИКА

1. Јединствено тржиште
2. Спољнотрговински режим
3. Област конкуренције
4. Заштита потрошача

VIII ИНДУСТРИЈСКА ПОЛИТИКА

1. Принципи индустријске политике
2. Циљеви индустријске политике
3. Политика развоја малих предузећа

IX ПОЛИТИКА КОНКУРЕНЦИЈЕ

1. Нови услови конкуренције
1. Софистицираност пословања и иновације као фактор међународне конкурентности
2. Показатељи макроекономске конкурентности
3. Фазе макроекономске конкурентности
4. Циљеви политике конкуренције у Европској унији
5. Инструменти политике конкуренције у Европској унији

X ОСТАЛЕ ЗЕЈЕДНИЧКЕ ПОЛИТИКЕ

1. Заштита животне средине
2. Рибарска политика
3. Енергетска политика
4. Саобраћајна политика
5. Политика истраживања и развоја технологије

XI РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ

1. Политика регионалног развоја у светлу растуће глобализације
2. Регионалне неједнакости у оквиру ЕУ
3. Структурни фондови намењени ублажавању регионалних неједнакости у Европској унији

XII ФИСКАЛНИ АСПЕКТИ ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ

1. Карактеристике фискалног система Европске уније
2. Приходи и расходи буџета ЕУ
3. Пореска хармонизација versus пореска конкуренција

XIII ЈЕДИНСТВЕНА МОНЕТАРНА ПОЛИТИКА

1. О значају монетарне компоненте у функционисању тржишта
2. Ставови најзначајнијих школа по питању улоге новца у привреди
3. Основни трансмисиони механизми монетарне политике и њихов утицај на економску динамику
4. Стимулисање инвестиција монетарном политиком
5. Монетарна политика и јединствена валута Европске уније

XIV ОДБРАНА СЕМИНАРСКИХ РАДОВА

XV ПРОШИРЕЊЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Услови за приступање ЕУ
2. Проширење ЕУ
3. Економски ефекти проширења

Литература:

1. Душанка Јововић, Слободан Цветановић, Економске интеграције и Европска унија, Економски факултет Приштина, Косовска Митровица, 2010
2. Ричард Болдвин, Чарлс Виплош, Економија европских интеграција, Дата статус, Београд, 2010 3. Richard Baldwin, Charles Wyplosz, The Economics of European Integration, McGraw-Hill Education, Europe, Middle East & Africa, 6th edition, 2019

КРИМИНАЛИСТИКА

УВОД

Уводне напомене

Појам криминалистике

Предмет и задатак
криминалистике

Систем и методе криминалистике

Историјски преглед развоја криминалистике

Криминалистичка наука и друге кривичне
науке

Криминалистичка специјализација

Међународна сарадња у борби против криминалитета

Циљ и задаци ИНТЕРПОЛ-а

Европска полиција - ЕУРОПОЛ

ОСНОВИ КРИМИНАЛИСТИКЕ

Основне поставке

Основна начела

Златна питања криминалистике

Планирање криминалистичке активности (стратегијско и тактичко планирање,
нове могућности у повећању квалитета планирања предистражног и кривичног
поступка, криминалистичко мишљење)

Начин сазнања за кривично дело

Основни криминалистичког учења о доказима

Основни криминалистичке виктимологије

Стратегијски услов проактивне криминалистичке делатности

КРИМИНАЛИСТИЧКЕ РАДЊЕ

Увиђај

Реконструкција и криминалистички експеримент

Претресање

Вођење информативних разговора са грађанима

Праћење

Присмотра

Заседа и хватање осумњиченог

Рација

ТРАГОВИ

Трагови папиларних линија

Трагови стопала

Трагови биолошког порекла

Трагови боје

Трагови сечења и гребања

Трагови стакла и трагови на стаклу
Трагови код саобраћајних незгода
Трагови земље и прашине
Трагови у бржавама и катаниима
Старост трагова
Трагови ватреног оружја
Микротрагови

КРИМИНАЛИСТИЧКА ВЕШТАЧЕЊА

Правац и обим вештачења у кривичном поступку
Ситуациона вештачења
Криминалистичка фотографија
Употреба микроскопа у савременој криминалистичкој техници
Невидљиви зраци
Хемијске анализе

ОСНОВИ КРИМИНАЛИСТИЧКЕ ИНДЕНТИФИКАЦИЈЕ

Дактилоскопија
Монодактилоскопија
Идентични и слични отисци прстију
Хејроскопија
Пороскопија
Криминалистичке евиденције
Коришћење посебно дресираних паса
Криминалистичка одорологија
Идентификација лица на основу генетског кода
Идентификација лица на основу рукописа
Идентификација лица на основу трагова ушне шкољке, усана и угрiza
Идентификација лица на основу геометрије шаке
Идентификација лица на основу обележја ока
Електронски системи обраде криминалистички релевантних информација
Основи форензичке психоллингвистике
Географски информациони систем и елементи криминалистичке географије

ЛИЧНА ДОКАЗНА СРЕДСТВА

Основи психологије исказа
Дозвољена, недозвољена и сугестивна питања
Индиције и индицијални метод закључивања
Препознавање
Нека практична и теоријска питања у вези са предочавањем ради препознавања
Саслушање окривљеног (осумњиченог)
Испитивање сведока
Процесуални и криминалистички проблеми у вези са судом садржаним у исказу
добронамерног сведока

Сведок – очевидац у кривично-процесном и криминалистичком смислу
Проблематика сведочења по чувењу
Алиби
Суочење
Нека спорна и друга кривично-процесна и криминалистичко тактичка питања у вези са суочењем
Симулирање окривљеног или сведока
Примена техничких средстава за снимање исказа у кривичном поступку
Примена полиграфа у кривичном поступку
Уређаји за откривање лажи на основу анализе гласа
Електроенцефалограф – „мождани отисци прстију“

ПОСЕБНИ ДЕО

Откривање кривичних дела малолетника
Откривање кривичних дела у вези са злоупотребом дрога
Откривање, разјашњавање и доказивање убиства
Откривање, разјашњавање и доказивање силовања
Откривање, разјашњавање и доказивање отмице
Утврђивање чињеничног стања код саобраћајних незгода
Вештачење докумената
Фалсификовање новца
Откривање и разјашњавање крађа
Откривање, разјашњавање и доказивање економског криминалитета
Откривање, разјашњавање и доказивање организованог криминалитета
Изнуда и уцена
Стратегија савременог тероризма
Откривање и разјашњавање комјутерског криминалитета

Литература:

1. Живојин Алексић, Милан Шкулић, *Криминалистика*, Правни факултет у Београду, Београд, 2016.
2. Бранислав Симоновић, *Криминалистика*, Правни факултет Крагујевац, Крагујевац, 2012.
3. Tim Newburn, Tom Williamson, Alan Wright, *Handbook of Criminal Investigation*, Routledge, London, 2007.
4. Живојин Алексић, Милан Шкулић, Милан Жарковић, *Лексикон криминалистике*, Дигитал дизајн, Смедеревска Паланка, 2004.
5. Владимир Водинелић, *Криминалистика*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1996.
6. Владимир Водинелић, *Криминалистика, откривање и доказивање*, Факултет за безбедност и друштвену самозаштита, Скопје, 1985.

СУДСКА ПСИХОЛОГИЈА

ПРВИ ДЕО ПСИХОЛОГИЈА СУДСКОГ ПОСТУПКА

ГЛАВА I

УВОДНА ИЗЛАГАЊА

1. Психичка збивања у судским поступцима
2. Психичка збивања чије је упознавање значајно за остваривање правосуђа
3. Појам и предмет судске психологије
4. Методи судске психологије
5. Развој судске психологије
6. Задаци, систем и место судске психологије
7. Процесноправне концепције и упознавање судског поступка
8. Психолошке концепције изражене кроз психологију исказа и психологију пресуђивања
9. Упознавање судског поступка кроз психологију исказа и психологију пресуђивања

ГЛАВА II

ОДНОС СУДСКЕ ПСИХОЛОГИЈЕ СА ДРУГИМ НАУКАМА

1. Однос са општом психологијом
2. Однос са социјалном психологијом
3. Однос са важнијим процесним и материјалним правима
4. Однос са појединим ванправним кривичним наукама

ГЛАВА III

ПСИХОЛОГИЈА ИСКАЗА У СУДСКОМ ПОСТУПКУ

1. Појам исказа у одговарајућим наукама
2. Врсте исказа
3. Даваоци исказа и њихове индивидуалне разлике
4. Састав, јединство и индивидуални карактер исказа
5. Опажање и могућност грешака
6. Памћење и могућност грешака
7. Исказивање, саслушање и могућност грешака
8. Мишљење и могућност грешака
9. Спољни изрази психичких збивања
10. Полиграф

ГЛАВА IV

ВЕРОДОСТОЈНОСТ ИСКАЗА

1. Веродостојни искази
2. Психологија и логика
3. Примена права кроз исказ

4. Оцена исказа упоређивањем са другим чињеницама
5. Анализа самог исказа
6. Ознаке саопштења сагласних са истином
7. Критеријуми реалности исказа
8. Психолошко вештачење веродостојности исказа
9. Судијина оцена веродостојности исказа

ГЛАВА V

ПОСЕБНА ПИТАЊА У ВЕЗИ СА КВАЛИТЕТОМ ИСКАЗА

1. Психолошко вештачење
2. Психологија исказа деце
3. Психологија исказа малолетника
4. Психоанализа и судски поступак
5. Сугестија
6. Хипноза и наркоанализа
7. Тортура
8. Нехумани утицаји на личност ради њене измене

ГЛАВА VI

ПСИХОЛОГИЈА УЧЕСНИКА У ПОСТУПКУ

1. Странке у судском поступку и њихова психологија
2. Психологија окривљеног
3. Бранилац и заступник
4. Сведок и његов исказ
5. Вештаци, тумачи и записничари
6. Психолошке особине судије – процесног руководиоца
7. Неке судско – психолошке констатације о личности судије
8. Судије поротници

ГЛАВА VII

ПРЕСУДА КАО КОНАЧНИ ИСКАЗ И СИНТЕЗА ПСИХОЛОШКОГ РАЗВОЈА СУДСКОГ ПОСТУПКА

1. Истина и судски поступак
2. Начело формалне и материјалне истине и стварање судијског уверења
3. Специфичности постизања истине у кривичном поступку
4. Правилно утврђивање чињеничног стања и постизање истине кроз пресуду
5. Неправилне односно неистините пресуде
6. Судски поступак као систем исказа

ДРУГИ ДЕО ДРУГЕ ОБЛАСТИ СУДСКЕ ПСИХОЛОГИЈЕ

ГЛАВА VIII

ПСИХОЛОГИЈА ПРЕДИСТРАЖНОГ ПОСТУПКА

1. Општи ток психичких збивања у предистражном поступку
2. Органи који учествују у предистражном поступку
3. Грађани који учествују у предистражном поступку
4. Прикупљање обавештења од грађана

ГЛАВА IX

1. Психологија жртве кривичног дела

ГЛАВА X

ОСВРТ НА КРИМИНАЛНУ ПСИХОЛОГИЈУ

1. Предмет и задаци криминалне психологије
2. Развој криминалне психологије
3. Основни проблеми
4. Криминална личност
5. Неки даљи проблеми

ГЛАВА XI

ОСВРТ НА ЗАТВОРСКУ ПСИХОЛОГИЈУ

1. Појам затворске психологије
2. Лишавање слободе
3. Разлике и сличности међу осуђеницима
4. Затворенички друштвени систем и затворска клима
5. Догађај лишавања слободе и пријем у установу, прво саслушање и кривични поступак
6. Осећања лишавања с и друге психолошке последице боравка у затвору укључујући затворске психозе
7. Значај изучавања затворске психологије за успех третмана

ГЛАВА XII

ОСВРТ НА КРИВИЧНОПРАВНУ ПСИХОЛОГИЈУ

1. Законска психологија и кривичноправна психологија
2. Виност, свест, воља, умишљај и нехат
3. Садржина виности и основи искључења виности
4. Одговорност, опасно стање, ураћунљивост, *actiones liberae in causa*
5. Животна доб и пол
6. Намера, циљ, мотив
7. Навике, склоности, поврат
8. Осећања
9. Психолошки проблеми у вези са казном и њеном сврхом

ТРЕЋИ ДЕО

ГЛАВА XIII

ПСИХОЛОШКЕ ЕКСПЕРТИЗЕ

1. Чему експертиза
2. Експертска прича
3. Форензичка парадигма
4. Суд и вештак: заједничка стратегија
5. Задаци процене
6. Критеријуми процене
7. Методологија процене
8. Испитивање личности у судском поступку
9. Испитивање малолетних преступника
10. Посебни задаци психолошких вештачења у кривичном поступку
11. Процена подобности урачунљивости
12. Процена интелектуалних способности
13. Процена афективних стања
14. Процена алкохолисаних стања
15. Процена крвних деликата
16. Процена сексуалних деликата
17. Процена подобности за сведочење
18. Процена опасности као услов за примену мера безбедности медицинског карактера
19. Процена затворских психоза
20. Остали задаци вештачења
21. Виктимолошки аспекти вештачења
22. Спорна питања психолошких вештачења
23. Ризик патоцентричности
24. Тумачење које недостаје

Литература:

1. М. Аћимовић, *Психологија злочина и суђења*, Савремена администрација, Београд, 1987.
2. Н. Делић, *Психологија исказа појединих учесника у кривичном поступку*, Правни факултет Београд, Београд, 2008.
3. М. Аћимовић, *Увод у психологију кривичног поступка*, Савремена администрација, Београд, 1980.
4. З. Ивановић, В. Бајић, *Тактика обезбеђивања исказа*, Криминалистичко полицијски универзитет, Београд, 2020.
5. В. Бајић, *Криминалистичка психологија*, Криминалистичко полицијска академија, Београд, 2018.
6. М. Костић, *Психолошке експертизе*, Службени гласник, Београд, 2011.
7. А. Kapardis, *Psychology and Law*, Cambridge University Press, Cambridge, 2010.
8. Н. Рот, *Општа психологија*, Завод за уџбенике, Београд, 2017.
9. Н. Рот, *Знакови и значења*, Завод за уџбенике, Београд, 2010.

ФИНАНСИЈСКО ПРАВО

Циљ предмета је стицање продубљених знања о теорији јавних добара и јавних прихода, посебно пореза, као и о савременим теоријама буџета, као и фискалном федерализму и фискалној децентрализацији. Овладавањем научним методама у изучавању релевантне литературе и правних извора, студенти развију способност аналитичког и критичког размишљања упоређивањем теоријских ставова за даља истраживања у области финансијског права.

Исход предмета је да се студенти оспособе за критичка разматрања сложене и комплексне материје финансијског права и самостално предузимање оригиналних научних истраживања.

Јавни расходи

1. Карактеристике финансијске привреде
2. Теорија јавних добара
3. Екстерни ефекти јавног сектора (еколошки порези);
4. Управљање јавним расходима
  - 4.1. Обим и покриће јавних расхода
  - 4.2. Ефекти јавних расхода
  - 4.3. Проблем ефикасности трошења јавних расхода у савременим државама

Основне теоријске поставке о порезима

1. Појам, циљеви и принципи опорезивања
2. Ефекти опорезивања
3. Порески систем и пореска политика

Савремени фискални системи

1. Порез на доходак физичких лица
  - 1.1. Традиционални модели пореза на доходак физичких лица
  - 1.2. Нове тенденције у опорезивању дохотка физичких лица
    - 1.2.1. Дуални порез
    - 1.2.2. *Flat tax*
    - 1.2.3. Негативни порез
  - 1.3. Порез на доходак грађана у Србији
2. Порез на добит
  - 2.1. Основни елементи пореза на добит корпорација
  - 2.2. Опорезивање мултинационалних компанија у контексту BEPS-а
3. Порез на додату вредност (ПДВ)
  - 3.1. Опште карактеристике пореза на додату вредност
  - 3.2. Хармонизација ПДВ у оквиру Европске уније

4. Акцизе (појам, циљеви увођења и акцизна политика Европске уније)
5. Порези на имовину
6. Царине
7. Таксе
8. Системи финансирања социјалног осигурања
9. Савремене пореске реформе
  - 9.1. Основни правци промена у савременим пореским системима
  - 9.2. Порески системи земаља чланица Европске уније

Актуелна питања међународног пореског права

1. Пореско право Европске уније
2. Двоструко опорезивање
3. Међународно пореско планирање
4. Пореска конкуренција

Општа питања пореског поступка

1. Учесници у пореском поступку
  - 1.1. Организација и надлежност савремене пореске администрације
  - 1.2. Порески обвезници и порески дужници
2. Првостепени порески поступак
3. Поступак по правним лековима
  - 3.1. Поступак по жалби
  - 3.2. Поступак по ванредним правним лековима

Пореска евазија

1. Појам и узроци пореске евазије
2. Последице пореске евазије
3. Облици пореске евазије
4. Порески деликти као облици пореске евазије
5. Пореска кривична дела
  - 5.1. Друштвена опасност пореских кривичних дела
  - 5.2. Пореска кривична дела у упоредном законодавству
  - 5.3. Пореска кривична дела у пореском и кривичном законодавству Србије
  - 5.4. Актуелна питања о пореским кривичним делима из судске праксе (процесуирање пореских кривичних дела и казнена политика судова);
6. Мере за сузбијање пореске евазије

Фискални федерализам и фискална децентрализација

1. Расподела јавних функција (расхода)
2. Расподела фискалних овлашћења између различитих нивоа власти

3. Тренд фискалне децентрализације у оквирима Европске уније
Пореска аутономија јединица локалне самоуправе
Место пореза на доходак физичких лица у процесу фискалне децентрализације
Развој фискалне децентрализације у Србији;

Буџет

1. Опште о буџету (појам, функције и начела)
2. Ванбуџетске институције
3. Буџетски поступак
4. Буџет у савременој теорији и пракси
5. Буџетски систем Србије
  - 5.1. Трезор
  - 5.2. Директни и индиректни корисници буџетских средстава
  - 5.3. Општи преглед буџетске процедуре у Србији
  - 5.4. Систем извештавања
6. Савремене буџетске реформе
  - 6.1. Нови приступ управљању јавним расходима
  - 6.2. Увођење фискалних правила у процес буџетирања
  - 6.3. Улога фискалних савета у савременим буџетским системима
  - 6.4. Временски хоризонт буџетског планирања у савременим буџетским системима
  - 6.5. Савремени модели јавног буџетирања
7. Буџетски Европске уније

Литература:

1. Дејан Поповић, Наука о порезима и пореско право, Open Society Inaritude Constitutional and Legislative Policy Institute, Budapest и Савремена администрација, Београд, 1997;
2. Марина Димитријевић, Модели јавног буџетирања, Правни факултет у Нишу; Центар за публикације, Ниш, 2017;
3. Милева Анђелковић, Драган Јовашевић, Избегавање плаћања пореза: фискални, и кривично - правни аспект, Правни факултет, Центар за публикације, Ниш, 2006;
4. Милева Анђелковић, Буџетско право, Правни факултет, Центар за публикације, Ниш, 2010;
5. Гордана Илић-Попов, Еколошки порези, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2000
6. Fighting Tax Crime, The ten global principies, OECD, Paris, 2017
7. Roy Bahl, Richard M. Bird, Fiscal Decentralization and Local Finance in Developing Countries, Studies in fiscal federalism and State-local Finance series, 2018;

8. Dieter Brummerhoff, D., Javne financije, Mate, Zagreb, 2000;
9. Joserh E. Stiglitz, Ekonomija javnog sektora, Ekonomski fakultet u Beogradu, 2004;
10. Harvey Rosen, Ted Gayer., Javne finansije, Ekonomski fakultet Beograd, 2009.
11. Cendric Sandford, Why tax systems differ, A Comparative Study of the Political Economy of Taxation, Fiscal Publication, 2000
12. Keen, M, et al, The Flat Tax(es): Principles and Evidence, IMF Working Paper 06/218, 2006

ЕКОНОМСКА АНАЛИЗА ПРАВА

Циљ предмета

Циљ предмета Економска анализа права јесте унапређење стеченог знања за разумевање неопходности примене економског инструментаријума у области права, као и оспособљавање студената за самосталан научно истраживачки рад у овој области. Анализом института у области својине, уговора, корпоративног права, накнаде штете, као и процесних правила грађанског и кривичног права указује се на значај и неопходност примене економских принципа на правни систем. Поред наведених области анализа обухвата економску анализу политичког одлучивања и избора који чине доносиоци одлука и краиратори правне регулативе.

Садржај предмета

I ТЕОРИЈСКЕ ОСНОВЕ ЕКОНОМСКЕ АНАЛИЗЕ ПРАВА

1. Појмови и принципи значајни за економску анализу права
2. Економске теорије значајне за економску анализу права
3. Институције, право и економија

II ЕКОНОМСКА АНАЛИЗА СВОЈИНСКИХ ПРАВА

1. Улога својинских права
2. Економске карактеристике својинских права и облици својине
3. Теорија преговарања и размене својинских права
4. Проблеми трансфера својинских права

III ЕКОНОМСКА АНАЛИЗА РЕГУЛАЦИЈЕ ТРЖИШТА

1. Размена, уговори и тржиште
2. Тржишне структуре
3. Неуспех тржишта потпуне конкуренције и Pareto услови оптималности
4. Coasetеорема и неуспех тржишта потпуне конкуренције

IV ЕКОНОМСКА АНАЛИЗА УГОВОРА

1. Економски значај слободе уговарања
2. Повреда и раскид уговора
3. Модел ефикасне повреде уговора

V ЕКОНОМСКА АНАЛИЗА ТРАНСАКЦИЈА И ТРАНСАКЦИОНИХ ТРОШКОВА

1. Трансакциони трошкови
2. Мерење трансакционих трошкова
3. Извори трансакционих трошкова

4. Карактер трансакције
5. Закони и трансакциони трошкови

VI ЕКОНОМСКА АНАЛИЗА ПРЕРАСПОДЕЛЕ ДОХОДКА

1. Економска неједнакост, друштвена правда и прерасподела
2. Државна интервенција и прерасподела дохода
3. Праведност процеса расподеле

VII ЕКОНОМСКА АНАЛИЗА ЕКСТЕРНИХ ЕФЕКТА

1. Естерни ефекти
2. Позитивни и негативни екстерни ефекти
3. Решавање проблема екстерних ефеката
4. Реципрочна природа негативних екстерних ефеката

VIII ЕКОНОМСКА АНАЛИЗА КОРПОРАТИВНОГ И СТЕЧАЈНОГ ПРАВА

1. Предмет, метод и основна питања економске анализе корпоративног стечаја
2. Економска ефикасност и циљеви стечајног поступка
3. Економски модели потребе за стечајним оквиром

IX ЕКОНОМСКА АНАЛИЗА ЗАКОНОДАВСТВА

1. Законодавство као преоцес креирања права
2. Законодавна алокација и регулација
3. Судска алокација права
4. Креирање права и ефикасност

X ЕКОНОМСКА АНАЛИЗА НАКНАДЕ ШТЕТЕ

1. Појам и врсте штета
2. Економска анализа накнаде нематеријалне штете
3. Економска анализа и модели одговорности за штету

XI ЕКОНОМСКА АНАЛИЗА РЕШАВАЊА СПОРОВА

1. Спор и начин његовог решавања
2. Економска анализа решавања грађанскоправних спорова
3. Економско моделирање парница
4. Економска анализа парничног поступка
5. Парница насупрот алтернативним методама решавања спорова
6. Нагодба

XII ЕКОНОМСКА АНАЛИЗА ПРОЦЕСНИХ ПРАВИЛА

1. Економска анализа грађанскоправних спорова, одабране теме
2. Одлука о покретању парнице или прихватању поравнања
3. Модел оптимизма и модел асиметричних информација

4. Трошкови парнице
5. Правила накнаде трошкова парнице

XIII ЕКОНОМСКА АНАЛИЗА КРИМИНАЛА

1. Основни појмови економске анализе криминала
2. Модел рационалног понашања појединца
3. Казне и разлози кажњавања
4. Оптимална казна и ниво кажњавања

XIV ОДБРАНА СЕМИНАРСКИХ РАДОВА

XV ТЕОРИЈА ЈАВНОГ ИЗБОРА

1. Теорија јавног избора – економска теорија политике
2. Теорија јавног избора и институционални приступ

Литература:

1. Борис Беговић, Александра Јовановић., Бранко Радуловић, Економска анализа права, Правни факултет Универзитета у Београду, 2019.
2. Борис Беговић, Економска анализа генералне превенције, Правни факултет Универзитета у Београду, 2015.
3. Александра Јовановић, Теоријске основе економске анализе права, Правни факултет Универзитета у Београду, 2008.
4. Александра Јовановић, Увод у економску анализу права, Правни факултет Универзитета у Београду, 1998 .
5. Cooter Robert, Ulen Thomas, Law and Economics, 6th edition, Addison Wesley Pearson, Boston, Columbus, Indianapolis, New York, San Francisco, Upper Saddle River, Amsterdam, Cape Town, Dubai, London, Madrid, Milan, Munich, Paris, Montreal, Toronto, Delhi, Mexico City, Sao Paolo, Sydney, Hong Kong, Seoul, Singapore, Taipei, Tokyo, 2016.
6. Posner A. Richard, Economic Analysis of Law, New York, Aspen Law & Business, 1998.
7. Јаков Радишић, Облигационо право, општи део, Правни факултет Ниш, 2017.
8. Shavell Steven, Temelji ekonomske analize prava, MATE, Zagreb, 2009.

ИЗРАДА И ОДБРАНА СЕМИНАРСКОГ РАДА 2

Циљ предмета

Семинарски рад спада у научно-стручне радове који се раде у оквиру докторских академских студија права. Семинарски рад је писани рад студента у коме се обрађује одређена тема. Тема рада зависи од интересовања студента али и од сугестија ментора. При избору теме треба водити рачуна о њеној подобности за научну обраду. Циљ је да студенти научно обраде неку од актуелних и научно изазовних тема из одговарајућег предмета и одговарајуће области за коју су се у договору са предметним наставником определили.

Исход предмета

Треба оспособити студента да приликом научног истраживања, пре свега, одабере тему која је актуелна и која је подобна за научну обраду. То значи да студент треба да научи да не одабира опширне и недовољно дефинисане теме које може само уопштено и површно обрадити, већ да научи да пронађе што ужу област као предмет интересовања. То је први услов да тема буде темељно и квалитетно обрађена до најбитнијих њених аспеката. Поред тога, студент кроз семинарски рад треба да операционализује и примени своја сазнања која је стекао током изучавања Методологије правних наука као темељне дисциплине која треба да понуди основна знања о научном истраживању и научном изношењу резултата истраживања.

Садржај предмета

Зависи од интересовања кандидата, тј. од теме коју кандидат у договору са одређеним предметним наставником одабере. Наиме, каада је у питању израда и одбрана семинарског рада 2 она се може односити на одговарајућу тему из неког од следећих наставних предмета:

Службенички системи, Међународна људска права, Системи локалне самоуправе, Право интелектуалне својине, Стварно право-одабране теме, Упоредно породично право, Право извршења и право обезбеђења, Посебни парнични поступци, Државни менаџмент, Економија европских интеграција, Криминалистика, Судска психологија, Финансијско право, Економска анализа права.

Садржај тих предмета се налази у одговарајућим Спецификацијама предмета у оквиру Књиге предмета.

Литература:

Литература зависи од теме коју је докторанд изабрао и налази се у спецификацијама предмета у оквиру Књиге предмета, као и оне коју наставник препоручи кандидату.

НАУЧНИ ЧЛАНАК 1

Циљ предмета

Потребно да је да се студент у току докторских студија оспособи да пише научне чланке. Научни чланак је писани рад студента у коме се обрађује одређена тема. Тема рада зависи од интересовања студента али и од сугестија предметног наставника. При избору теме треба водити рачуна о њеној подобности за научну обраду. Циљ је да студенти научно обраде неку од актуелних и научно изазовних тема из одговарајућег предмета и одговарајуће области за коју су се у договору са предметним наставником определили.

У договору са предметним наставником студент ће израдити одговарајући научни чланак и објавити га у научном часопису одговарајуће научне категорије са листе коју објављује ресорно министарство.

Исход предмета

Треба оспособити студента да приликом научног истраживања, пре свега, одабере тему која је актуелна и која је подобна за научну обраду. То значи да студент треба да научи да не одабира опширне и недовољно дефинисане теме које може само уопштено и површно обрадити, већ да научи да пронађе што ужу област као предмет интересовања. То је први услов да тема буде темељно и квалитетно обрађена до најбитнијих њених аспеката. Поред тога, студент кроз научни чланак треба да операционализује и примени своја сазнања која је стекао током изучавања Методологије правних наука као темељне дисциплине која треба да понуди основна знања о научном истраживању и научном изношењу резултата истраживања.

У договору са предметним наставником студент ће израдити одговарајући научни чланак и објавити га у научном часопису одговарајуће научне категорије.

РАДНО ПРАВО СА ОСНОВАМА СОЦИЈАЛНОГ ПРАВА

Прва недеља

Појам радног права; Односи у раду у појединим друштвеним системима; Радни однос као правни облик вршења рада; Предмет и методи радног права; Појам и дефиниције радног права; Место радног права у правном систему

Друга недеља

Развој и циљеви нормирања радних односа; Извори радног права;

Трећа недеља

Право на рад и слобода рада; Начело једнакости и забрана дискриминације лица која траже запослење и запослених; Начело трипартизма

Четврта недеља

Тржиште рада и правно регулисање запошљавања; Субјекти радног односа; Елементи радног односа; Уговор о раду (појам, елементи, врсте).

Пета недеља

Индивидуално радно право – заснивање радног односа; врсте радног односа; радно време; заштита запослених – општа и посебна. Особености агенцијског запошљавања. Заштита физичког и моралног интегритета; заштита личних података запослених. Достојанство запослених на раду (пристојан рад)

Шеста недеља

Дисциплинска одговорност запослених (у општем и посебном режиму радних односа)

Седма недеља

Радноправни положај државних/јавних службеника.

Осма недеља

Правни положај запослених у случају реорганизације послодавца

Девета недеља

Престанак радног односа

Десета недеља

Остваривање и заштита права из радног односа.

Једанаеста недеља

Колективна права запослених и послодаваца. Колективни радни спорови.

Дванаеста недеља

Социјално право. Појам економских и социјалних права. Развој идеје и схватања економских и социјалних права. Режим економских и социјалних права у унутрашњем праву. Уставне гаранције економских и социјалних права

Тринаеста недеља

Право на социјалну сигурност. Социјална сигурност и социјална држава. Социјална политика. Социјално осигурање. Социјална заштита.

Четрнаеста недеља

Социјално осигурање. Социјална заштита. Установе и надзор.

Петнаеста недеља

Посебна заштита мајке и детета; Посебна заштита лица са инвалидитетом. Заштита бораца, ратних, војних и цивилних инвалида и жртава рата.

ОДАБРАНЕ ТЕМЕ:

1. Појам радног права (Дефиниција, називи, подела радног права, настанак и развој радног права, тенденције у развоју радног права)
2. Предмет радног права – радноправни однос (Битна и друга обележја радног односа; Најважније концепције радног односа)
3. Начела радног права (Начело слободе рада; Начело једнакости у запошљавању и на раду; Начело повољности за запослене; Начело трипартизма)
4. Заснивање радног односа (Услови за заснивање радног односа; Правни основ за заснивање радног односа; Ступање на рад)
5. Уговор о раду (Појам и правна природа уговора о раду; Настанак и развој уговора о раду) Врсте уговора о раду (Уговори о раду с обзиром на трајање радног односа; Уговори о раду с обзиром на трајање радног времена; Уговори о раду закључени под условом; Уговори о раду с обзиром на место рада; Уговори којима се не заснива радни однос)
6. Заштита здравља и безбедност на раду (Појам и концепт заштите здравља и безбедности на раду; Правни режим заштите здравља и безбедности на раду; Ризици на раду; Институционализација заштите здравља и безбедности на раду; Спречавање злостављања на раду)
7. Зарада, накнада зараде и друга примања (Појам и правни режим зараде; Начела плаћања запослених; Системи плаћања запослених)
8. Радноправни положај запослених у случају престанка потребе за њиховим радом – колективно отпуштање. Правни положај запослених у случају реорганизације послодавца.

9. Престанак радног односа (Основи престанка радног односа; Правни режим престанка радног односа; Обавезе послодавца и запосленог у вези са престанком радног односа)
10. Дисциплинска одговорност запослених
11. Заштита права из радног односа (Управна заштита; Квасисудска заштита; Судска заштита; Мирно решавање радних спорова)
12. Колективно радно право и колективни радни однос. Појам, предмет и методи колективног радног права. Субјекти колективног радног права. Колективна права и интереси. Колективни уговори и колективно преговарање. Колективни радни спорови и њихово решавање.
13. Право на удруживање запослених и послодаваца (Право на синдикално организовање и деловање; Право послодаваца на организовање и деловање)
14. Право на партиципацију запослених – информисање, консултовање, саодлучивање (Појам партиципације запослених; Легитимност партиципације запослених; Правни режим партиципације запослених; Облици учешћа запослених у управљању)
15. Општа питања социјалног права (Појам социјалног права; Предмет социјалног права; Субјекти социјалног права; Начела права социјалне сигурности; Настанак и развој социјалног права; Извори социјалног права; Однос социјалног права и других грана права; Социјална политика)
16. Социјално осигурање. Пензијско и инвалидско осигурање. Социјална заштита (Заштита права деце – финансијска подршка породици са децом); Права бораца, ратних, војних и цивилних инвалида и жртава рада.

Литература:

1. Бранка Лубарде Радно право – Расправа о социјалном дијалогу и достојанству на раду, друго издање, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2013.
2. Радоје Брковић и Бојан Урдаревић, Радно право, ЈП Службени гласник, Београд, 2020.
3. С. Ковачевић-Перић, *Индивидуални радни однос*, Правни факултет, Универзитет у Приштини, К. Митровица, 2020.
4. Живко Кулић и Слободанка Перић, Радно право, Завод за уџбенике, Београд, 2016.
5. Горан Обрадовић Слободанка Ковачевић-Перић, *Дисциплинска одговорност запослених*, Правни факултет у Нишу, Ниш, 2016
6. Бранко Лубарда, Увод у радно право са елементима социјалног права, Београд, 2017.
7. Боривоје Шундерић, Радни однос: теорија, норма, пракса, Београд, 1990.
8. Душан Р. Паравина, Заштита права из радног односа, Правни Факултет Универзитета у Нишу, Ниш, 1979.
9. Душан Р. Паравина, Начела радног права, Нека основна начела радног права, Зборник радова Правног факултетау Нишу, Ниш, 1980.

10. Живко Кулић, Колективни радни спорови, Радничка штампа, Београд, 2001.
11. Љубинка Ковачевић, Правна субординација и њене границе, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2013.
12. Љубинка Ковачевић, Ваљани разлози за отказ уговора о раду, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2016.
13. Антон Равнић, Основе радног права-домаћег, успоредног, међународног, Правни факултет у Загребу, 2004
14. Радомир Љ. Живковић, Проблеми правне природе уговора о раду (у светлости историје и савременог друштвеног и привредног поретка), Београд, 1940.
15. Otto Kahn-Freund, *Labour and the Law*, London, 1972; Guillaume Henri Camerlynck, *Traité de droit du travail: Contrat de travail*, tome I, Paris, 1968.
16. Bob Hepple (ed.), *The making of labour law in Europe: A comparative study of nine countries up to 1945*, Mansell, London/New York, 1986.
17. Bill Wedderburn, *Labour law and freedom: further essays in Labour law*, London 1995.
18. Simon Deakin, Gillian S Morris, *Labour Law*, Oxford, 2005; Jean Pélissier, Alain Supiot, Antoine Jeammaud, *Droit du travail*, 21^eédition, Paris 2002.
19. Mark Freedland, *The personal employment contract*, New York, 2003.
20. Arturo Bronstein, *International and comparative labour law: Current challenges*, Palgrave Macmillan, International Labour Office, Geneva, 2009.
21. Marc Rigaux, *Droit du travail ou droit de la concurrence sociale? Essai sur un droit de la dignité de l'Homme au travail (re)mis en cause*, Bruylant, Bruxelles, 2009.
22. Alston, Philip., *Core Labour Standards' and the Transformation of the International Labour Rights Regime*, *European Journal of International Law*, Vol.15, Issue 3, 2004.
23. Roger Blanpain, *European Labour Law*, Kluwer Law International, 2014.
24. Jean-Michel Servais, *International Labour Law*, Kluwer Law International The Netherlands, 2011.

УСТАВНО СУДСТВО

1. Судска контрола уставности; Апстрактна и акцесорна контрола уставности и законитости
2. Претходна и накнадна контрола уставности и законитости; Нормативна контрола уставности
3. Уставно судство и гаранције правне државе; Принципи уставности и законитости и гаранције правне државе
4. Правни и политички ефекти уставносудске контроле; Упоредни системи заштите уставности и законитости
5. Порекло уставносудске контроле и њена примена у новим демократијама; Уставни и политички оквир за функционисање уставног судства
6. Уставни суд као „чувар устава“ и „негативни законодавац“; Аутентичност уставносудске заштите
7. Појам и природа уставног спора; Организација уставног судства
8. Уставни суд: избор и састав – упоредно; Функције уставног суда
9. Решавање сукоба надлежности и уставна организација власти; Решавање федералних спорова у савезној држави
10. Уставни суд и суђење високим државним функционерима; Уставносудска контрола политичких партија
11. Улога уставног суда у систему заштите основних права; Уставна жалба - поступак и дејство одлуке
12. Покретање уставног спора и популарна тужба; Врсте и дејство одлука уставних судова
13. Однос уставног суда и законодавне власти; Однос уставног суда и извршне власти; Однос уставног и редовних судова у уставном систему
14. Устав Републике Србије и Уставни суд; Избор и састав Уставног суда Србије; Надлежности Уставног суда Србије
15. Поступак пред Уставним судом Србије; Уставна жалба у Србији; Дејство одлука Уставног суда Србије; Извршавање одлука уставног суда

Препоручена литература:

1. Д. Стојановић, *Уставно судство*, Ниш 2017;
2. Р. Марковић, *Уставно право*, Београд, 2019;
3. О. Вучић, В.Петров, Д.Симовић, *Уставни судови бивших југословенских република*, Београд, 2010;
4. М. Станковић, *Уставно судство у савременим федерацијама*, Београд, 2012;
5. Б. Ненадић, *О јемствима независности уставних судова*, Београд, 2012;
6. В.Ђурић, *Уставна жалба*, Београд, 2000;

7. Г. Мијановић, *Контрола уставности закона*, Источно Сарајево, 2000;
8. Д. Кулић, *Уставно судство у свету*, Београд, 1982;
9. М. Cappelletti, *Judicial Review in Contemporary World*, New York, 1971;
10. А. Lever, *Democracy and Judicial Review: Are They Really Incompatible?*, 2009;
11. R. Machacek, *Austrian Contributions to the Rule of Law: The Constitutional Court, the Administrative Court: European Perspectives*, 1994;
12. Устав Србије и законодавство из области контроле уставности.

УПРАВНО ПРАВО

Изучавањем овог предмета, студенти на докторским академским студијама: надограђују основна знања и теоријска схватања из области управног права разматрањем општих теоријских проблема, норми и института који уређују организационе, материјалне, процесне и са њима повезане контролне аспекте управне делатности; развијају академске способности за даља истраживања у области управног права; развијају критичко мишљење и овладавају вештинама за решавање практичних проблема управног права, што је од изузетне важности имајући у виду чињеницу да квалитет живота у готово свим областима друштвеног живота умногоме зависи од начина на који су уређени основни елементи управног права (делатност, организација, поступак контроле и одговорност управе).

Садржај предмета:

1. ТЕОРИЈСКЕ ОСНОВЕ УПРАВНОГ ПРАВА: појам и предмет управног права; теоријски појам управе у организационом смислу; теоријски појам управе у функционалном смислу; позитивно-правни појам управе у организационом смислу; позитивно-правни појам управе у функционалном смислу; управно-правни однос; основи међународног управног права; извори управног права.

2. ОРГАНИЗАЦИЈА И ВРШИОЦИ УПРАВЕ (организациони аспект управе): организација државне управе; организација недржавне управе; појам јавних служби; централизација, децентрализација и деконцентрација; унутрашња организација и руковођење органима државне управе.

3. УПРАВНА ДЕЛАТНОСТ (функционални аспект управе): делатност државне управе; облици управне делатности; акти органа јавне управе.

4. ОПШТИ УПРАВНИ ПОСТУПАК: примена, значај и домаћај ЗУП-а; општи и посебни управни поступак; основна начела општег управног поступка; учесници у управном поступку; надлежност у управном поступку; странка у управном поступку; ток управног поступка; доказивање у управном поступку; решења и закључци у управном поступку; правна средства у управном поступку; извршење решења у управном поступку.

5. КОНТРОЛА ЈАВНЕ УПРАВЕ: значај контроле рада јавне управе ; теоријско поимање контроле над радом управе; врсте контроле управе: политичка и правна контрола; врсте правне контроле управе: управна и судска контрола управе; управни спор; појам и врсте управног спора; управни спор у домаћем праву; покретање и ток управно-судског поступка; окончање управно-судског поступка; правна средства у управном спору; Обавезност пресуда донетих у управном спору и њихово извршење.

6. ОДГОВОРНОСТ ЈАВНЕ УПРАВЕ: појам одговорности управе; врсте одговорности управе у домаћем и у упоредном праву; правна одговорност управе; ванправна одговорност управе, одговорност управе за штету.

Основна литература:

1. Томић З. Р., *Управно право*, осмо скрађено и побољшано издање, 2020.
2. Димитријевић П., *Управно право*, Ниш 2019.
3. Лилић С., *Управно право - управно процесно право*, Београд, 2014.
4. С. Поповић, М. Петровић, у сарадњи са М. Прицом, *Управно право*, Ниш, 2011.
5. П. Димитријевић, Ђ. Блажић, *Управно право*, Подгорица, 2008.
6. Р. Марковић, *Управно право*, Београд, 2002.
7. Томић З. Р., *Коментар закона о општем управном поступку са судском праксом и регистром појмова*, Друго преправљено и знатно допуњено издање, Београд, 2019.
8. Томић З. Р., *Коментар закона о управним споровима са судском праксом*, Београд, 2012.
9. Томић З., Блажић Ђ., „Коментар Закона о управном поступку са судском праксом“, 2017.
10. Блажић Ђ., *Основи управног поступка Црне Горе*, Подгорица, 2015.

Допунска:

1. С. Поповић, *Управни спор у теорији и пракси*, Београд, 1959.
2. Л. Диги, *Преображају јавног права*, Београд, 1998.
3. В. Иванчевић, *Институције управног права*, Загреб, 1983.
4. Г. Бребан, *Административно право Француске*, Београд, 2002.

МЕЂУНАРОДНО ЈАВНО ПРАВО

Списак тема по недељама:

1. Појам и подела међународног права
  2. Однос унутрашњег и међународног права
-
1. Појам и врсте извора међународног права
  2. Кодификација међународног права
  3. Настанак и ишчезавање држава
  4. Врсте државних заједница
-
1. Признање држава и влада
  2. Основна права и дужности држава
  3. Појам државне територије и државне границе
  4. Статус мора и река у међународном праву
-
1. Положај ваздушног и надваздушног простора у међународном праву
  2. Одговорност држава
  3. Међународна кривична одговорност појединаца
-
1. Појам међународних организација
  2. Организација уједињених нација
  3. Специјализоване агенције и регионалне организације
-
1. Заштита људских права на универзалном плану
  2. Регионална заштита људских права
  3. Дипломатска заштита
-
1. Појам и врсте дипломатије. Кодификација дипломатског права
  2. Међународно правни положај органа за представљање државе у иностранству
  3. Вишестрана дипломатија и међународни службеници
  4. Конзули
-
1. Појам, врсте међународних уговора и поступак њиховог закључивања
  2. Поштовање, примена и дејство међународних уговора
  3. Измене међународних уговора и окончање њиховог дејства
-
1. Дипломатска средства за мирно решавање спорова
  2. Арбитража као начин решавања међународних спорова
  3. Решавање спорова пред Међународним судом правде
-
1. Обезбеђење мира према Повељи УН. Принудна средства за решавање

међународних спорова

2. Извори међународног хуманитарног права

3. Правила ратовања

Основна литература:

1. Бартош М., Међународно јавно право: уговорно право, Службени лист СФРЈ, Београд, 1986.
2. Briery J.L., The Law of Nations: An Introduction to the International Law of Peace, Oxford University Press, London, 1942.
3. Butler N. M., The international law of the future: postulates, principles and proposals, Carnegie Endowment International Peace, Washington, 1944.
4. Крећа М., Међународно јавно право, Правни факултет у Београду, Београд, 2017.
5. Кривокапић Б., Међународно јавно право, Институт за упоредно право, Београд, 2017.
6. Милисављевић Б., Међународно обичајно право, Правни факултет Београд, 2016.
7. Mintz A., Understanding Foreign Policy Decision Making, Cambridge University Press, New York, 2010
8. Шмит К., Номос земље у међународном праву Jus Publicum Europaeum, Федон, Београд, 2011.
9. Етински Р., Међународно јавно право, Правни факултет, Нови Сад, 2017.

ТЕОРИЈА ДРЖАВЕ И ПРАВА

1. Појам теорије државе и права

Место теорије државе и права у систему предмета који се изучавају на правном факултету.

Метод, предмет и однос Теорије државе и права према посебним правним наукама.

2. Однос државе и права и других друштвених појава.

Однос државе и права према производњи.

Однос државе и права према друштвеним класама.

Однос државе и права нацији.

Однос државе и права премадруштвеним групама и организацијама.

Однос државе и права према идеологији.

3. Кретање и мењање државе и права.

Еволутивне и револуционарне промене.

Економска и политичка револуција.

Реформа, државни удар, пуч.

4. Настанак државе.

Теорије о настанку државе.

5. Појам и функције државе.

Елементи државе.

Држава као установа.

Теорије о држави.

Главна функција државе.

Правни и материјални акти државе.

6. Државна власт.

Појам власти.

Територијалност.

Држављанство.

Сувереност.

Садржина суверености.

7. Државна организација.

Државни орган и државна службена лица.

Надлежност.

Врсте државних органа.

8. Облик владавине.

9. Облик политичког режима.

10. Облик државног уређења.

Теорија права.

11. Појам права.

Појам норме, однос норме и нормалног, разлика између норми и природних закона.

- Теорије о праву.
Цастав и циљ права.
12. **Појам правне норме.**
Елементи правне норме и њихова подела.
  13. **Правни акт.**
Елементи правног акта.
  14. **Општи правни акти као формални извор права.**
Устав, закон и остали извори права.
  15. **Појединачни правни акти као извор права.**
Судски акт, управни акт и остали појединачни правни акти.
  16. **Однос између правних аката.**
Законитост, ништавост, рушљивост, правноснажност, извршност.
  17. **Правни однос.**
Елементи правног односа.
  18. **Правни субјекат.**
Правна и пословна способност, врсте правних субјеката.
  19. **Стварање права.**
Језик, докази, фикције.
  20. **Тумачење правних норми.**
Субјекти тумачења.
Средства тумачења.
Врсте тумачења.
  21. **Систем права.**
Елементи правног система.
  22. **Примена права.**
Важење права.
Повратна снага правне норме.

Литература:

1. *Теорија државе и права*, Радомир Лукић, Завод за уџбенике БИГЗ – Београд, 1995;
2. *Чиста теорија права*, Ханс Келзен, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2007;

ПРАВНА ИСТОРИЈА

Циљ предмета

СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О ИСТОРИЈСКОМ РАЗВОЈУ НАЈЗНАЧАЈНИЈИХ ЦИВИЛИЗАЦИЈА, ДРЖАВНИХ И ПРАВНИХ СИСТЕМА И ОСПОСОБЉАВАЊЕ СТУДЕНТА ЗА САМОСТАЛНО НАУЧНО ИСТРАЖИВАЊЕ У ОВОЈ НАУЧНОЈ ОБЛАСТИ. ЊИХОВО УПОРЕДНО ПРОУЧАВАЊЕ ТРЕБА ДА ОМОГУЋИ ЛАКШЕ РАЗУМЕВАЊЕ АКТУЕЛНИХ ПРОЦЕСА И ТЕНДЕНЦИЈА У РАЗВОЈУ САВРЕМЕНИХ ДРЖАВНИХ И ПРАВНИХ ИНСТИТУЦИЈА. САВРЕМЕНИ ПОЛИТИЧКИ ПРОЦЕСИ СЕ НЕ МОГУ РАЗУМЕТИ БЕЗ УВИДА У ЊИХОВЕ ИСТОРИЈСКЕ КОРЕНЕ. НЕ МОГУ СЕ РАЗУМЕТИ БЕЗ СХВАТАЊА ИСТОРИЈСКИХ ТЕНДЕНЦИЈА ДУБОКОГ ТРАЈАЊА. ПОЗИЦИЈЕ КЉУЧНИХ АКТЕРА МЕЂУНАРОДНЕ ПОЛИТИКЕ СУ ИЗГРАЂИВАНЕ У ЊИХОВОЈ ПРОШЛОСТИ, ПА ЈЕ ЗАТО НЕОПХОДНО ДА СЕ КАНДИДАТИ СА ЊИМА УПОЗНАЈУ И ДА ИХ ИЗУЧАВАЈУ.

Исход предмета

Студент треба да се оспособи да самостално и оригинално изучава историјске корене и историјски развој најзначајнијих институција државе и права. Дакле, кандидат ће бити оспособљен да самостално и одговарајућим научним методима врши научно истраживање и да резултате истраживања преточи у оригинално научно дело.

Садржај предмета

Теријска настава, зависно од интересовања кандидата, тј. од теме коју кандидат у договору са предметним наставником одабере, обухвата неку од области из садржаја предмета:

Из области Упоредне правне традиције: Појам правне историје; Упоредна правна традиција и историја права; Упоредно право и упоредни метод; Развој правне мисли и историјске јуриспруденције; Првобитна заједница; Примитивно право; Стари век (Сумер и Акад, Вавилон, Египат, Грчка, Хеленизам); Најзначајније средњовековне државе (Византија; Германске варварске државе и право; Франачка, Арабљански калифат, Енглеска); Грађанске револуције и модерне државе (Холандија, Енглеска, САД, Француска, Швајцарска, Немачка), Историја настанка и развоја Европске Уније.

Из области Римског права: Развој римске државе; Римски политички систем; Римски судски поступак; Стварно право; Облигационо право; Наследно право. Наставник ће подстицати студенте да што више истражују оне делове материје за које су показали зачајно интересовање. У том смислу ће студенти истраживати релевантне историјске изворе и релевантну литературу. Студенти треба да науче да користе одговарајуће изворе, да их тумаче, али и да им критички приступају. Само на основу њих је могуће формирати исправне и оригиналне закључке.

Из области Српске правне историје: Сеоба народа и продор словена на територију Византије. Склавиније и зачетак државности. Ране српске кнежевине. Дукља. Рашка. Политичка повест Немањића. Средњовековно српско право. Босна. Српска црква и црквено право. Српски народ под Османлијама, Хабзбурзима и Венецијом. Српска револуција 1804-1830.

Кнежевина Србија. Краљевина Србија. Модернизација правног система Србије. Југословенска држава и право.

Литература:

За област Упредне правне традиције:

1. Сима Аврамовић, Војислав Станимировић, *Упоредна правна традиција*, Београд 2018. године;
2. А. Тојнби, Проучавање историје, Београд 2002; А. Вотсон, *Правни транспланти*, Београд 2000;
3. А. О. Ф. 65 Robinson – Т. D. Fergus – W. M. Gordon, *European Legal History*, London – Edinburgh – Dublin 2000.

За област Римског права:

1. Д. Стојчевић, *Римско право*; О. Станојевић, *Римско право*; А. Маленица, *Римско право*; М. Милошевић, *Римско право*; Ж. Бујуклић, *Римско приватно право*; Ј. Даниловић-О. Станојевић, *Текстови из римског права (практикум за вежбе)*, Београд, 2003;
2. О. Станојевић, *Gaius noster (прилог историји римске правне науке)*, Београд 1976;
2. Жика Бујуклић, *Forum Romanum (римска држава, право, религија и митови)*, Београд 2005;
3. М. Kaser, *Das Roemische privatrecht I - II*, С. Н. Beck, München, 1971, 1975;
4. А. Watson, *The Law of property in the Later Roman Republic*, 1976;
5. R. Zimmerman, *The Law of Obligations*, 1999;
6. Д. Стојчевић, „Облици својине у старом Риму“, *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду*, 4(1970);
7. Alan Watson, *The Spirit of Roman Law*, University of Georgia Press 2008;
8. Jill Harries, *Law and Empire in Late Antiquity*, Cambridge University Press 2001;
9. Ronald Syme, *The Roman Revolution*, Oxford University Press 1960;

За област Српске правне историје:

1. Д. Јанковић, М. Мирковић, *Државноправна историја Југославије*; Никола Радојчић, *Српски државни сабори у средњем веку*, Београд, 1940;
2. Милош Благојевић, *Државна управа у српским средњовековним земљама*, Београд, 1997;
3. Мирјана Стефановски, *Идеја хрватског државног права и стварање Југославије*, Београд, 1995;
4. Слободан Јовановић, *Сабрана дела*; Љубомирка Кркљуш, *Правна историја српског народа*, Београд, 2011.

Литература зависи од теме коју је докторанд изабрао и у том смислу ће се допуњавати одговарајућим књигама и научним чланцима.

ПОСЛОВНО ПРАВО

Предмет Пословно право обухвата Трговинско и Компанијско право – Право привредних субјеката.

- I УВОД И ИСТОРИЈАТ ТРГОВИНСКОГ ПРАВА
- II ИЗВОРИ ТРГОВИНСКОГ ПРАВА
- III ОПШТА ПРАВИЛА УГОВОРА У ПРИВРЕДИ
- IV УГОВОР О ПРОДАЈИ У ПРИВРЕДИ
- V УГОВОРИ СА ГРАЂАНСКОПРАВНОМ ОСНОВОМ У УГОВОРУ О НАЛОГУ
- VI УГОВОРИ СА МЕШОВИТОМ ГРАЂАНСКОПРАВНОМ ОСНОВОМ
- VII ОПРАВДАНОСТ ПРАВНЕ ЗАШТИТЕ ПРОНАЛАЗАКА И АУТОРСКИХ ДЕЛА
- VIII УСЛОВИ ПАТЕНТИБИЛНОСТИ ПРОНАЛАЗАКА И СУБЈЕКТИ ПРАВНЕ ЗАШТИТЕ
- IX САДРЖИНА АУТОРСКОГ СУБЈЕКТИВНОГ ПРАВА
- X ПРОМЕТ ИСКЉУЧИВИХ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ
- XI БАНКАРСКИ ПОСЛОВИ
- XII ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ
- XIII ИЗВОРИ КОМПАНИЈСКОГ ПРАВА
- XIV ПРИВРЕДНИ И НЕПРИВРЕДНИ СУБЈЕКТИ
- XV ПРИВРЕДНО ДРУШТВО
- XVI ПОСЕБНО ЗНАЧАЈНА ЛИЦА
- XVII РЕСТРУКТУИРАЊЕ ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА
- XVIII ПОВЕЗИВАЊЕ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА
- IXX ПРЕСТАНАК ДРУШТВА
- XX ДРУШТВО ЛИЦА
- XXI ДРУШТВО СА ОГРАНИЧЕНОМ ОДГОВОРНОШЋУ
- XXII АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО
- XXIII ОСОБЕНИ ПРИВРЕДНИ СУБЈЕКТИ
- XXIV СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ ДРЖАВНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Литература

Трговинско право:

Обавезна:

1. Јовановић, Н., Вук Радовић, В., Радовић, М., *Трговинско право*, Београд, 2021.
2. Миљковић, С., *Правни односи код уговора о франшизингу*, Косовска Митровица, 2018.

3. Јовановић, Н., *Саобраћајно право*, Београд, 2017.
4. Васиљевић, М., *Трговинско право*, Београд, 2017.
5. Марковић, С., Поповић, Д., *Право интелектуалне својине*, Београд, 2015.
6. Јовановић, Н., *Увод у Common law: Уговорно право*, Београд, 2015.
7. Поповић, Д., *Искључива права интелектуалне својине и слободна конкуренција*, Београд, 2012.
8. Миленковић-Керковић, Т., *Аутономни уговори трговинског права*, Ниш, 2008.
9. Марковић, С., *Право интелектуалне својине*, Сарајево, 2007.
10. Капор, В., Царић, С., *Уговори робног промета*, Београд, 2000.
11. Марковић, С., *Патентно право*, Београд, 1997.
12. Милан Павић, М., *Уговор о трансферу технологије и сукоб закона*, Београд, 1994.
13. Васиљевић, М., *Одговорност железнице у домаћем и међународном превозу робе*, Београд, 1987.
14. Зоран Арсић, З., *Комбиновани превоз робе*, Београд, 1985.
15. Перовић, С., Стојановић Д., (ур.), *Коментар Закона о облигационим односима*, Београд, 1980.
16. Baskind, E., Osborne, G., Roach, L., *Commercial Law*, Oxford, 2019.
17. MacIntyre, E., *Business Law*, Pearson, 2018.
18. Twomey, P. D., Marianne M. Jennings, M. M., Greene, M. S., *Business Law and the Legal Environment*, 2016.
19. Miller, L. R., Jentz, A. G., *Business Law Today*, 2010.
20. Goldstein, P., Hugenholtz, B., *International Copyright*, Oxford University Press, 2010.
21. Correa, M. C., *Trade Related Aspects of Intellectual Property Rights*, Oxford, 2007.

Прописи:

- Закон о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ“, бр. 29/78, 39/85, 45/89 – одлука УСЈ и 57/89, „Сл. лист СРЈ“, бр. 31/93, „Сл. лист СЦГ“, бр. 1/2003 – Уставна повеља и „Сл. гласник РС“, бр. 18/2020),
- Опште узансе за промет робом (Сл. лист ФНРЈ, 15/54),
- Закон о финансијском лизингу („Сл. гласник РС“, бр. 55/2003, 61/2005, 31/2011 и 99/2011 – др. закони),
- Закон о факторингу (Сл. гласник РС“, бр. 62/2013 и 30/2018),
- Закон о трговачком бродарству („Сл. гласник РС“, бр. 96/2015 и 113/2017 – др. закон),
- Закон о облигационим и основама својинско-правних односа у ваздушном саобраћају („Сл. гласник РС“, бр. 87/2011 и 66/2015),
- Закон о уговорима о превозу у друмском саобраћају („Сл. гласник РС“, бр. 31/2011),

- Закон о уговорима о превозу у железничком саобраћају („Сл. лист РС“, бр. 38/2015 и 49/2021),
- Закон о платном промету („Сл. гласник РС“, бр. 31/2011 и 139/2014 – др. закон),
- Закон о меници („Сл. лист ФНРЈ“, бр. 104/46, „Сл. лист СФРЈ“, бр. 16/65, 54/70 и 57/89, „Сл. лист СРЈ“, бр. 46/96 и „Сл. лист СЦГ“, бр.1/2003 – Уставна повеља),
- Unidroit principles of International Commercial contracts 2010,
- Закон о патентима („Службени гласник РС“, бр. 99/11, 113/17-др. закон, 95/18 и 66/19),
- Закон о ауторском и сродним правима („Сл. гласник РС“, бр. 104/09, 99/11, 119/12, 29/16 – одлука УС и 66/19),

Компанијско право:

Обавезна:

1. Јовановић, Н., Радовић, В., Радовић, М, *Компанијско право – Право привредних субјеката*, Београд, 2021.
2. Васиљевић, М., Петровић, Ј. Т., Лепетић, Ј., *Компанијско право – Право привредних друштава*, Београд, 2020.
3. Лепетић, Ј., *Стечај групе привредних друштава*, Београд, 2019.
4. Радовић, В., *Стечајно право*, Београд, 2018.
5. Васиљевић, М., *Корпоративно управљање – правни аспекти*, Београд, 2007.
6. Vainbridge, S., *Advanced Corporation Law: A Practical Approach to Corporate Governance*, 2020.
7. Dignam, A., Lowry, J., *Company Law*, Oxford University Press, Oxford, 2020.
8. Kraakman, R., Armour, J., Davies, P., Enriques, L., Hansmann, H., Hertig, G., Hoft, K., Kanda, H., Pargendler, M., Ringe, G. W., Rock, E., *The Anatomy of Corporate Law -A Comparative and Functional Approach*, Oxford, 2017.
9. Keenan, D., Bisacre, J., *Company Law*, Pearson Longman, 2005.

Прописи:

- Закон о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 36/2011, 83/2014 – др. закон, 5/2015, 44/2018, 95/2018 и 91/2019),
- Закон о поступку регистрације и Агенцији за привредне регистре („Сл. гласник РС“, бр. 99/2011, 83/2014 и 31/2019),
- Закон о банкама („Сл. гласник РС“, бр. 107/2005, 91/2010 и 14/2015),
- Закон о стечају и ликвидацији банака и друштва за осигурање („Сл. гласник РС“, бр. 14/2015 и 44/2018 – др. закон),

- Закон о тржишту капитала („Сл. гласник РС“, бр. 31/2011, 112/2015, 108/2016, 9/2020 и 153/2020),
- Закон о преузимању акционарских друштава („Сл. гласник РС“, бр. 46/2006, 107/2009, 99/2011 и 108/2016),
- Закон о стечају („Сл. гласник РС“, бр. 104/2009, 99/2011 – др. закон, 71/2012 – одлука УС, 83/2014, 113/2017, 44/2018 и 95/2018),
- Кодекс корпоративног управљања Београдске берзе а.д. Београд од 9.7.2008. године;
- Кодекс корпоративног управљања Привредне коморе Србије („Службени гласник РС“, бр. 1/2006).

МЕЂУНАРОДНО ПРИВАТНО ПРАВО

Теориски садржај предмета у 15 наставних недеља посвећен је следећим наставним јединицама:

Теорија међународног приватног права (2 недеље)

Методи међународног приватног права (1 недеља)

Начела међународног приватног права (1 недеља)

Одабране теме из области сукоба закона (3 недеље)

Одабране теме из области сукоба надлежности (3 недеље)

Признање и извршење иностраних одлука (2 недеље)

Права странаца (2 недеље)

Унификација и хармонизација међународног приватног права (1 недеља)

Литература:

1. Варади, Бордаш, Кнежевић, Павић, *Међународно приватно право*, Београд 2016;
2. Станивуковић, Живковић, *Међународно приватно право – општи део*, Београд 2008;
3. Дика, Кнежевић, Стојановић, *Коментар Закона о међународном приватном и процесном праву*, Београд 1991;
4. Живковић, *Међународно приватно право – националне кодификације*, Београд 1996;
5. Sajko, *Međunarodno privatno pravo*, Zagreb 2009;
6. Cheshire, North & Fawcett, *Private International Law*, Oxford University Press 2008;
7. Fawcett, Harris, Bridge, *International Sale of Goods in the Conflict of Laws*, Oxford 2005;
8. Vernon, Weinberg, Reynolds, Richman, *Conflict of Laws, Cases, Materials and Problems*, Lexis 2002;
9. Пешић, Polajnar-Pavčnik, Wedam-Lukić, *Mednarodno zasebno pravo – Komentar zakona*, Ljubljana 1992.

ПОРОДИЧНО ПРАВО

Циљ предмета

Усвајање компаративних знања и добре европске судске праксе у породичним стварима; Овладавање методологијом израде докторског рада; Усавршавање способности за аналитичко и критичко мишљење; Усавршавање практичних вештина; Афирмисање професионалне етике и професионалне одговорности.

Исход предмета

Стицање вештина које кандидату омогућавају да самостално, оригинално и одговорно предузима научна истраживања; Оспособљавање кандидата да самостално креира препоруке за будућу законодавну активност државе у овој области

Садржина предмета

Анализа нове законске терминологије, измене решења у области (ван)брачног права, родитељског, старатељског права и усвојења. Осим реформисаних породичноправних установа, посебан предмет анализе јесу законски новуми (рестилизација брачних сметњи, поступка закључења брака, начина еманципације малолетника; иновације код лично-правних и имовинско-правних дејстава брака; поштравање услова за споразумни развод брака, нове брачно/породичнопроцесне норме, правни капацитет ванбрачне заједнице; нова дефиниција субјекта права на слободно родитељство, иновирање активне легитимације и рокова у родитељским споровима; редефинисање претпоставке брачног очинства; правила о успостављању правног родитељства у случају примене поступака биомедицински потпомогнуте оплодње; унапређен правни капацитет детета; монистички модел усвојења и његове материјално/формалне претпоставке; норме о брачном уговору; уговору о поклону супружника. Законска регулатива истополних заједница-између идеје и стварности.

Литература:

Обавезна

1. М. Драшкић, *Породично право и права детета*, 9. издање, Правни факултет, Београд 2016.
2. Г. Ковачек- Станић, *Породично право*, Нови Сад 2014.
3. С. Панов, *Породично право*, Београд, 2014.
4. О. Цвејић-Јанчић, *Породично право*, Нови Сад 2009.
5. М. Јањић-Комар - С. Панов, *Веза генерација*, Београд, 2000.

Допунска:

1. З. Мршевић, *Ка демократском друштву – исполне породице*, Београд, 2009; И. Мајсторовић, *Брачни уговор*, Загреб, 2005;
2. *Principles of 110 European Family Law Regarding Parental Responsibilities*, Antwerpen – Oxford, 2007;
3. *Principles of European Family Law Regarding Divorce and Maintenance Between Former Spouses*, Antwerpen – Oxford, 2004;
4. *European Challenges in Contemporary Family Law*, Antwerpen – Oxford – Portland, 2008;
5. *Tensions Between Legal, Biological nad Social Conceptions of Parentage*, Antwerpen – Oxford, 2007;
6. *Legal Recognition of Same-Sex Couples in Europe*, Antwerpen – Oxford – New York, 2003;
7. *Family Law in Europe*, (Edited by C. Hamilton and K. Standley, London, 1995;
8. *The International Survey of Family Law* (General Editor A. Bainham), Bristol, 1994-2009;
9. W. Pintens, K. Vanwinckelen, *Casebook European Family Law*, Leuven, 2001;
10. М. Драшкић, *Посредовање у породичним питањима, у књизи: Зборник радова Европски простор правде*, Темпус пројекат Европске уније, Подгорица, 2006, стр. 268-282;
11. О. Јовић – Прлаиновић, *Биолошки основи родитељства – право и стварност*, Косовска Митровица 2017.
12. О. Јовић – Прлаиновић, „Pravo na planiranje porodice - kontraceptivna sterilizacija“, Unifikacija prava i pravna sigurnost, Zbornik radova 33. Susreta Kopaoničke škole prirodnog prava Slobodan Perović, Beograd 2020, Tom II, 117-131

ГРАЂАНСКО ПРОЦЕСНО ПРАВО

Прва недеља

УВОД У ГРАЂАНСКО ПРОЦЕСНО ПРАВО

Повод за пружање грађанскоправне заштите. Право на правну заштиту. Предмет и метод грађанског процесног права. Норме и прописи грађанског процесног права. Важење норми грађанског процесног права. Грађански судски поступак. Правни извори грађанског процесног права. Наука грађанског процесног права.

ПАРНИЧНО ПРОЦЕСНО ПРАВО

Основни појмови парничног поступка. Парница и парнични поступак. Процесне претпоставке. Предмет парнице и предмет парничног поступка. Вредност предмета спора. Субјекти процесног права.

Друга недеља

СУД

Парнични суд. Састав суда. Искључење и изузеће. Надлежност судова. Стварна надлежност. Месна надлежност. Атракциона надлежност. Одређивање месне надлежности [НАДЛЕЖНОСТИ](#) од стране суда. Споразум странака о месној надлежности пророгација надлежности. Функционална надлежност. Међународна надлежност. Правна помоћ.

ПАРНИЧНЕ СТРАНКЕ

Страначка способност. Парнична способност. Постулативна способност. Стварна и процесна легитимација. Супарничарство. Сукцесија у процесном односу. Учешће трећих лица у парници. Обавештење трећег лица о парници. Именовање претходника. Заступање у парници. Законски заступници. Заступник правног лица. Пуномоћници.

Трећа недеља

ОСНОВНА ПРОЦЕСНА НАЧЕЛА

Начело о праву на правну заштиту. Начело диспозиције и начело официјелности. Расправно и истражно начело. Начело обостраног саслушања. Начело слободне оцене доказа. Начело о суђењу у разумном року. Начело процесне економије. Начело јавности. Начело савесног коришћења процесних овлашћења. Остала процесна начела.

ПАРНИЧНА ДЕЛАТНОСТ

Страначке парничне радње. Садржина страначких парничних радњи. Нападне и одбрамбене парничне радње. Форма страначких парничних радњи. Судске парничне радње. Управљање парницом. Засведочавање парничних радњи. Достављање.

Четврта недеља

МЕСТО И ВРЕМЕ ПАРНИЧНИХ РАДЊИ

Рокови. Рочиште. Пропуштање парничних радњи. Враћање у пређашње стање.

ПРИВРЕМЕНО ОБУСТАВЉАЊЕ ПАРНИЧНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Прекид поступка. Застајање с поступком.

ПАРНИЧНИ ТРОШКОВИ

Претходно и коначно сношење парничних трошкова. Накнада парничних трошкова. Ослобођење од претходног плаћања трошкова поступка. Обезбеђење парничних трошкова.

Пета недеља

ПРВОСТЕПЕНИ ПОСТУПАК .

ТУЖБА

Форма и садржина тужбе. Врсте тужби. Тужба за утврђење. Врсте тужби за утврђење. Предмет тужбе за утврђење. Правни интерес за декларативном заштитом. Тужба за осуду на чинидбу. Подизање тужбе. Промене тужбе. Преиначење тужбе. Повлачење тужбе. Одрицање од тужбеног захтева. Достављање тужбе туженом. Држање туженог у парници. Одговор на тужбу.

НОВИ ЗАХТЕВИ ЗА ПРЕСУДУ У ТОКУ ПАРНИЦЕ

Противтужба. Међупредлог за утврђење захтев за утврђење у току парнице. Приговор ради пребијања.

Шеста недеља

Мирно решавање спора у току парнице и алтернативне методе за решавање спорова. Судско поравнање. Признање тужбеног захтева.

ТОК ПРВОСТЕПЕНОГ ПОСТУПКА

Припремни поступак. Расправа. Расправљање и извијање. Главна расправа. Ток главне расправе. Закључење главне расправе .

ДОКАЗИВАЊЕ

Понуда доказа. Предмет доказивања. Терет доказивања. Извођење доказа. Оцена доказа. Обезбеђење доказа. Доказна средства. Увиђај. Исправе. Сведоци. Вештаци. Саслушање странака.

Седма недеља

СУДСКЕ ОДЛУКЕ

ПРЕСУДА

ВРСТЕ ПРЕСУДА

Класификација пресуда . Пресуда за осуду на чинидбу. Утврђујућа пресуда. Правопреиначавна пресуда. Коначна пресуда. Делимична пресуда. Међупресуда. Допунска пресуда. Пресуда по контрадикторним захтевима

странака. Пресуда на основу одрицања. Пресуда на основу признања. Пресуда због пропуштања. Пресуда због изостанка. Пресуда без усмене расправе.

Решења. Дејства одлуке. Правноснажност.

Осма недеља

ПРАВНИ ЛЕКОВИ

Допуштеност и основаност правних лекова. Изјављивање и дејства правног лека. Жалба против пресуде. Жалба против решења. Ванредни правни лекови. Ревизија против пресуде. Посебна ревизија. Ревизија против решења. Предлог за понављање поступка. Захтев за преиспитивање правноснажне пресуде. Тужба за поништење судског поравнања.

Девета недеља

ПОСЕБНИ ПАРНИЧНИ ПОСТУПЦИ

Поступак у парницама из радних односа. Поступак у парницама поводом колективних уговора. Поступак у парницама због сметања државине. Поступак у парницама за издавање платног налога мандатни поступак. Поступак у парницама о споровима мале вредности. Поступак у парницама о привредним споровима. Поступак у парницама о потрошачким споровима. Поступак за решавање породичноправних спорова. Поступак у брачним парницама. Поступак у матернитетским и патернитетским парницама. Поступак у парницама за заштиту права детета. За вршење родитељског права и за лишење одн. враћање родитељског права. Поступак у парницама за заштиту права детета. Поступак у парницама за вршење родитељског права. Поступак у парницама за лишење одн. враћање родитељског права. Поступак у парницама за поништење усвојења. Поступак у парницама за заштиту од насиља у породици. Поступак у парницама за издржавање. Поступак у парницама у области медијског права. Поступак у антидискриминационим парницама.

Десета недеља

ВАНПАРНИЧНО ПРОЦЕСНО ПРАВО

Ванпарнични поступак. Начела ванпарничног поступка. Субјекти ванпарничног поступка. Ванпарнични суд. Странке. Субјекти ванпарничног поступка у ширем смислу. Покретање ванпарничног поступка. Ток првостепеног ванпарничног поступка. Поверавање поступка и процесних радњи јавном бележнику. Привремено обустављање ванпарничног поступка . Окончање ванпарничног поступка. Одлуке у ванпарничном поступку. Одлучивање о трошковима ванпарничног поступка. Правни лекови. Редовни правни лекови. Ванредни правни лекови и правна средства.

Једанаеста недеља

ПОСЕБНИ ВАНПАРНИЧНИ ПОСТУПЦИ

Поступци за уређење личних стања. Поступак за лишење пословне способности. Поступак за враћање пословне способности. Поступак за судску еманципацију. Поступак за проглашење несталог лица за умрло. Поступак за доказивање смрти. Поступак ради утврђивања времена и места рођења. Поступци за уређивање породичних односа . Поступци поводом продужења родитељског права. Поступак за давање дозволе за ступање у брак случају малолетства. Поступак за давање дозволе за ступање у брак случају сродства. Поступци за уређивање имовинских односа. Поступак за расправљање заоставштине. Поступак за одређивање накнаде за експроприсану непокретност . Поступак за уређење управљања и коришћења заједничке ствари. Поступак за деобу заједничких ствари. Поступак за уређење међа. Ванпарнични поступци поводом исправе. Судски поступци поводом исправе. Поступак за састављање исправе пред судом. Поступак за састављање судског тестаментa. Поступак за потврђивање садржине приватне исправе – солемнизација. Поступак за поништај исправе. Поступак за чување исправе. Поступак поводом депозита. Поступак за заштиту права на суђење у разумном року.

Дванаеста недеља

УВОД У ИЗВРШНО ПРОЦЕСНО ПРАВО

Начела извршног процесног права. Поступак извршења. Субјекти поступка извршења. Извршни суд. Јавни извршитељ. Искључење и изузеће. Странке. Сукцесија у поступку извршења. Учесници. Заступање у поступку извршења. Основ за одређивање извршења. Извршна исправа. Веродостојна исправа. Потраживање. Средства и предмет извршења.

Покретање поступка извршења

Предлог за извршење на основу извршне исправе. Предлог за доношење решења које има дејство решења о извршењу. Предлог за извршење на основу веродостојне исправе. Покретање поступка извршења по службеној дужности.

Ток поступка извршења

Одлучивање у поступку извршења

Решење о извршењу на основу извршне исправе. Решење које има дејство решења о извршењу. Решење о извршењу на основу веродостојне исправе.

Поступак по правним лековима

Жалба. Жалба извршног дужника против решења о извршењу. Жалба против решења суда и јавног извршитеља. Приговор у поступку извршења на основу веродостојне исправе

Приговор трећег лица

Поступак противизвршења

Спровођење извршења. Окончање поступка извршења. Трошкови поступка извршења.

Тринаеста недеља

СРЕДСТВА ИЗВРШЕЊА

Поступак извршења ради наплате новчаног потраживања

Поступак извршења на непокретности ради намирења новчаног потраживања. Поступак извршења ради намирења новчаног потраживања заједничком продајом непокретности и покретних ствари. Поступак извршења на покретним стварима. Поступак извршења на новчаном потраживању извршног дужника ради намирења новчаног потраживања. Поступак извршења на заради и другим сталним новчаним примањима. Поступак извршења на новчаним средствима на рачуну извршног дужника ради намирења новчаног потраживања. Поступак извршења на средствима из штедног улога и средствима са текућег рачуна ради намирења новчаног потраживања. Поступак извршења на финансијским инструментима. Уделима у привредном друштву и хартијама од вредности. Поступак извршења на потраживању извршног дужника да му се преда непокретност или предају или испоруче покретне ствари. Поступак извршења на другим имовинским правима извршног дужника

Четрнаеста недеља

СРЕДСТВА ИЗВРШЕЊА

Поступак извршења ради остваривања неновчаног потраживања. Поступак за одређивање судских пенала. Поступак за предају покретних ствари. Поступак за испражњење и предају непокретности. Поступак за извршење обавеза на чињење, нечињење или трпљење. Поступак за предају детета. Поступак извршења ради одржавања личних односа са дететом

Поступак извршења одлуке за заштиту од насиља у породици. Поступак извршења ради враћања запосленог на рад. Поступак извршења одлуке о деоби сувласничке ствари. Поступак за издејствовање изјаве воље.

Посебни поступци извршења

Поступак извршења ради намирења потраживања насталих из комуналних и сродних делатности. Скраћени поступак извршења. Поступак извршења ради наплате потраживања по основу судских такси.

Петнаеста недеља

ПОСТУПАК ОБЕЗБЕЂЕЊА

Субјекти поступка обезбеђења. Ток поступка обезбеђења. Одлуке у поступку обезбеђења. Правни лекови у поступку обезбеђења.

Средства обезбеђења

Заложно право на непокретностима и покретним стварима по споразуму странака. Заложно право на непокретностима и покретним стварима на основу новчаног потраживања из извршне исправе. Заложно право на непокретности - судска хипотека. Заложно право на покретним стварима. Претходне мере. Привремене мере.

Препоручена литература:

1. Станковић, Г. – Боранијашевић, В. – *Грађанско процесно право*, СВЕН, Ниш, 2020.
2. Станковић, Г. – Палачковић, Д. – Трешњев, А. – *Коментар Закона о извршењу и обезбеђењу*, Службени гласник, Београд, 2020.
4. Станковић, Г. – Трговчевић-Прокић, М. – *Коментар Закона о ванпарничном поступку*, Службени гласник, Београд, 2019;
5. Трговчевић-Прокић, М. – Станковић, Г. – *Ванпарнични и јавнобележнички поступак Републике Србије*, Службени гласник, Београд, 2018;
6. Станковић, Г. – *Лексикон грађанског процесног права*, Службени гласник, Београд, 2018;
7. Станковић, Г. – Боранијашевић, В. – *Право извршења и право обезбеђења*, Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, Косовска Митровица, 2017.
8. Познић, Б. – Ракић - Водинелић, В. - *Грађанско процесно право*, Београд, 2015;
9. Станковић, Г. – *Грађанско процесно право, прва свеска, Парнично процесно право*, Мегатренд, Београд, 2013.
10. Познић, Б. – *Коментар Закона о парничном поступку*, Правни факултет у Београду и Службени гласник, Београд, 2009;
11. Палачковић, Д. – *Парнично процесно право*, Правни факултет, Крагујевац, 2004.

ОБЛИГАЦИОНО ПРАВО – ОДАБРАНЕ ТЕМЕ

ПРВА НЕДЕЉА:

Облигација (језичко и појмовно значење) и облигациони однос; Субјекти облигационог односа и заштита облигационог односа;

ДРУГА НЕДЕЉА:

Врсте обавеза с обзиром на својства; Врсте обавеза с обзиром на степен одређености; Новчане обавезе;

ТРЕЋА НЕДЕЉА:

Извори облигационих односа – позитивноправни, историјскоправни и упоредноправни приступ

ЧЕТВРТА НЕДЕЉА:

Појам уговора; Услови за закључење уговора; Закључење уговора; Фазе закључења: преговори, позив да се упути понуда, понуда и прихватање понуде (акцепт); Особени начини склапања уговора; Тумачење уговора.

ПЕТА НЕДЕЉА:

Различити системи класификације уговора: Теоријски и практични значај различитих система класификације.

ШЕСТА НЕДЕЉА:

Опште дејство уговора; Одступања од редовног општег дејства уговора – субјективно и објективно; Заштита уговорних страна и особени приговори који проистичу из односа страна према преузетим обавезама

СЕДМА НЕДЕЉА:

Престанак уговора вољом уговорних страна; Престанак уговора „независно“ од воље уговорних страна

Колоквијум (опционо)

ОСМА НЕДЕЉА:

Проузроковање штете другоме као извор облигационог односа; Разлози одговорности;

ДЕВЕТА НЕДЕЉА:

Услови одговорности; Штета; Узрочна веза; Појам кривице; Противправност штетне радње; Чињенице које искључују противправност штетне радње

ДЕСЕТА НЕДЕЉА:

Одступања од правила о индивидуалној одговорности (појам, опште карактеристике, случајеви); Одговорност за малолетна лица; Одговорност за

душевно болесна лица и лица заосталог умног развоја; Одговорност за штету изазвану опасном ствари и опасном делатношћу

ЈЕДАНАЕСТА НЕДЕЉА:

Накнада материјалне штете; Принцип потпуне накнаде и разлози за снижење накнаде; Накнада нематеријалне штете

ДВАНАЕСТА НЕДЕЉА:

Осигурање испуњења обавезе; Реална и персонална средства обезбеђења; Доцња дужника; Доцња повериоца; Употреба дужникових права и побијање дужникових правних радњи (*actio Pauliana*)

ТРИНАЕСТА НЕДЕЉА:

Гашење облигационих односа и гашење облигација – Гашење са намирењем повериоца и без намирења повериоца;

ЧЕТРНАЕСТА НЕДЕЉА:

Облигациони односи са више учесника и замена субјектата облигационог односа.

Одбрана семинарских радова

ПЕТНАЕСТА НЕДЕЉА

Уговори облигационог права; Уговор о продаји; Уговор о поклону; Уговор о зајму; Уговор о закупу; Уговор о послузи; Уговор о делу; Уговор о остави; Уговор о налогу; Уговор о пуномоћству

Литература:

Обавезна:

- Радишић, Ј. *Облигационо право: Општи део*, Ниш, 2019

Допунска:

- Антић, О. *Облигационо право*, Београд, 2014

- Бабић, И. *Уговори грађанског права: посебни део облигационог права*, Београд, 2008

- Водинелић, В. В., *Такозвана злоупотреба права*, Београд, 1997

- Ђорђевић, Ж. С., Станковић, В. С., *Облигационо право: општи део*, Београд, 1987

- Караникић Мирић, М., *Објективна одговорност за штету*, Београд, 2019

- Караникић Мирић, М., *Промена дужника*, Београд, 2020

- Ковачевић Куштримовић, Р., Лазић, М., *Увод у грађанско право*, Ниш, 2018

- Мијачић М. *Облигациони уговори*, Београд, 1988

- Огњановић, С. *Облигационо право, Посебан део*, Нови Сад, 2010

- Пајтић, Б., *Јемство*, Нови Сад, 2014

- Цветковић, М., *Узрочна веза у одитетном праву*, Ниш, 2020
- „Коментар закона о облигационим односима“ – ур. Слободан Перовић, Књ. 1 и 2, Београд, 1995

Прописи:

Закон о облигационим односима, "Сл. лист СФРЈ", бр. 29/78, 39/85, 45/89 - одлука УСЈ и 57/89, "Сл. лист СРЈ", бр. 31/93, "Сл. лист СЦГ", бр. 1/2003 - Уставна повеља и "Сл. гласник РС", бр. 18/2020

КРИВИЧНО ПРОЦЕСНО ПРАВО

ОДЕЉАК ПРВИ ОПШТА РАЗМАТРАЊА О КРИВИЧНОМ ПРОЦЕСНОМ ПРАВУ И КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ

ГЛАВА ПРВА ПОЈАМ, ПРЕДМЕТ, ЗАДАТАК, ИЗВОРИ, ВАЖЕЊЕ И ТУМАЧЕЊЕ КРИВИЧНОГ ПРОЦЕСНОГ ПРАВА

- I. ПОЈАМ КРИВИЧНОГ ПРОЦЕСНОГ ПРАВА
- II. ПРЕДМЕТ КРИВИЧНОГ ПРОЦЕСНОГ ПРАВА
- III. ЗАДАТАК КРИВИЧНОГ ПРОЦЕСНОГ ПРАВА
- IV. ИЗВОРИ КРИВИЧНОГ ПРОЦЕСНОГ ПРАВА
- V. ВАЖЕЊЕ КРИВИЧНОГ ПРОЦЕСНОГ ПРАВА
- VI. ТУМАЧЕЊЕ КРИВИЧНОГ ПРОЦЕСНОГ ПРАВА

ГЛАВА ДРУГА ПОЈАМ, ВРСТЕ И ТОК КРИВИЧНОГ ПОСТУПКА

- I. ПОЈАМ КРИВИЧНОГ ПОСТУПКА*
- II. ВРСТЕ КРИВИЧНОГ ПОСТУПКА*
- III. ТОК РЕДОВНОГ КРИВИЧНОГ ПОСТУПКА*

ГЛАВА ТРЕЋА КРИВИЧНО ПРОЦЕСНО ПРАВО И ДРУГЕ ГРАНЕ ПРАВА И НАУЧНЕ ДИСЦИПЛИНЕ

- I. ОДНОС ИЗМЕЂУ КРИВИЧНОГ ПРОЦЕСНОГ ПРАВА И УСТАВНОГ ПРАВА
- II. ОДНОС ИЗМЕЂУ КРИВИЧНОГ ПРОЦЕСНОГ ПРАВА И КРИВИЧНОГ ПРАВА
- III. ОДНОС ИЗМЕЂУ КРИВИЧНОГ ПРОЦЕСНОГ ПРАВА И ПЕНОЛОГИЈЕ
- IV. ОДНОС ИЗМЕЂУ КРИВИЧНОГ ПРОЦЕСНОГ ПРАВА И КРИМИНОЛОГИЈЕ
- V. ОДНОС ИЗМЕЂУ КРИВИЧНОГ ПРОЦЕСНОГ ПРАВА И КРИМИНАЛИСТИКЕ
- VI. ОДНОС ИЗМЕЂУ КРИВИЧНОГ ПРОЦЕСНОГ ПРАВА И СУДСКЕ ПСИХОЛОГИЈЕ
- VII. ОДНОС ИЗМЕЂУ КРИВИЧНОГ ПРОЦЕСНОГ ПРАВА И СУДСКЕ ПСИХИЈАТРИЈЕ
- VIII. ОДНОС ИЗМЕЂУ КРИВИЧНОГ ПРОЦЕСНОГ ПРАВА И СУДСКЕ МЕДИЦИНЕ
- IX. ОДНОС ИЗМЕЂУ КРИВИЧНОГ ПРОЦЕСНОГ ПРАВА И

ГРАЂАНСКОГ ПРОЦЕСНОГ ПРАВА
IX. ПРИМЕНА ДРУГИХ НАУЧНИХ ДИСЦИПЛИНА У КРИВИЧНОМ
ПОСТУПКУ

ГЛАВА ЧЕТВРТА
ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ КРИВИЧНОГ ПРОЦЕСНОГ ПРАВА

- I. ОПШТА РАЗМАТРАЊА
- II. ОПТУЖНИ (АКУЗАТОРСКИ) КРИВИЧНИ ПОСТУПАК
- III. ИСТРАЖНИ (ИНКВИЗИЦИОНИ) КРИВИЧНИ ПОСТУПАК
- IV. САВРЕМЕНИ (МЕШОВИТИ) КРИВИЧНИ ПОСТУПАК
- V. ОДЛИКЕ РЕФОРМИСАНОГ КРИВИЧНОГ ПОСТУПКА
- VI. АДВЕРЗИЈАЛНИ ЕЛЕМЕНТИ У НОВОМ МОДЕЛУ КРИВИЧНОГ ПОСТУПКА

ГЛАВА ПЕТА
ОСНОВНА НАЧЕЛА КРИВИЧНОГ ПРОЦЕСНОГ ПРАВА

- I. ПОЈАМ, НАСТАНАК, РАЗВОЈ И ВРСТЕ
- II. НАЧЕЛО ОФИЦИЈЕЛНОСТИ КРИВИЧНОГ ГОЂЕЊА
- III. НАЧЕЛО ЛЕГАЛИТЕТА КРИВИЧНОГ ГОЂЕЊА
- IV. НАЧЕЛО ОПОРТУНИТЕТА КРИВИЧНОГ ГОЂЕЊА
- V. УСЛОВЉЕНИ ОПОРТУНИТЕТ
- VI. НАЧЕЛО ОПТУЖБЕ (АКУЗАТОРНОСТИ)
- VII. НАЧЕЛО ИСТИНЕ
- VIII. НАЧЕЛО НЕПОСРЕДНОСТИ
- IX. НАЧЕЛО УСМЕНОСТИ
- X. НАЧЕЛО ЈАВНОСТИ
- XI. НАЧЕЛО РАСПРАВНОСТИ (КОНТРАДИКТОРНОСТИ)
- XII. НАЧЕЛО ВОЂЕЊА КРИВИЧНОГ ПОСТУПКА НА ЈЕЗИКУ КОЈИ ЈЕ
У СЛУЖБЕНОЈ УПОТРЕБИ У СУДУ
- XIII. НАЧЕЛО ЗАШТИТЕ ЛИЧНЕ СЛОБОДЕ
- XIV. НАЧЕЛО СУЂЕЊА У РАЗУМНОМ РОКУ

ОДЕЉАК ДРУГИ
КРИВИЧНОПРОЦЕСНИ СУБЈЕКТИ

ГЛАВА ПРВА
ОПШТА РАЗМАТРАЊА О КРИВИЧНОПРОЦЕСНИМ СУБЈЕКТИМА

- I. ПОЈАМ И ОСНОВНА ОБЕЛЕЖЈА КРИВИЧНОПРОЦЕСНИХ СУБЈЕКТАТА

- II. КЛАСИФИКАЦИЈА КРИВИЧНОПРОЦЕСНИХ СУБЈЕКТАТА
- III. НАЧЕЛА КРИВИЧНОПРОЦЕСНИХ СУБЈЕКТАТА

ГЛАВА ДРУГА КРИВИЧНИ СУД

- I. ПОЈАМ СУДА И КРИВИЧНОГ СУДА
- II. УРЕЂЕЊЕ И ОРГАНИЗАЦИЈА СУДОВА
- III. НАЧЕЛА УРЕЂЕЊА, ОРГАНИЗАЦИЈЕ И ФУНКЦИОНИСАЊА КРИВИЧНОГ СУДА
- IV. НАДЛЕЖНОСТ КРИВИЧНОГ СУДА
- V. ИЗУЗЕЋЕ СУДИЈА
- VI. ПРУЖАЊЕ ПРАВНЕ И ДРУГЕ ПОМОЋИ
- VII. СУДИЈСКО ОСОБЉЕ И ПРАВОСУДНА УПРАВА

ГЛАВА ТРЕЋА КРИВИЧНОПРОЦЕСНЕ СТРАНКЕ

- I. ОПШТА РАЗМАТРАЊА О КРИВИЧНОПРОЦЕСНИМ СТРАНКАМА
- II. ЈАВНИ ТУЖИЛАЦ
- III. ОШТЕЋЕНИ У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ
- IV. ОКРИВЉЕНИ
- V. БРАНИЛАЦ

ГЛАВА ЧЕТВРТА МЕРЕ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ ПРИСУСТВА ОКРИВЉЕНОГ У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ

- I. ОСНОВНЕ ОДЛИКЕ
- II. ВРСТЕ МЕРА

- ## **ГЛАВА ПЕТА ЗАШТИТА ЛИЧНЕ СЛОБОДЕ У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ**
- I. МЕЂУНАРОДНИ СТАНДАРДИ
  - II. ЕВРОПСКИ СТАНДАРДИ

ОДЕЉАК ТРЕЋИ КРИВИЧНОПРОЦЕСНЕ РАДЊЕ

- ### **ГЛАВА ПРВА ПОЈАМ, ОПШТЕ ОДЛИКЕ, НАЧЕЛА ИЗВОЂЕЊА И ВРСТЕ КРИВИЧНОПРОЦЕСНИХ РАДЊИ**

- I. ПОЈАМ И ОПШТЕ ОДЛИКЕ КРИВИЧНОПРОЦЕСНИХ РАДЊИ
- II. НАЧЕЛА ИЗВОЂЕЊА КРИВИЧНОПРОЦЕСНИХ РАДЊИ
- III. ВРСТЕ КРИВИЧНОПРОЦЕСНИХ РАДЊИ

**ГЛАВА ДРУГА
РОКОВИ И ТЕРМИНИ У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ**

- I. ПОЈАМ, ЦИЉ И ВРСТЕ РОКОВА И ТЕРМИНА У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ
- II. РАЧУНАЊЕ, ПОЧЕТАК И ЗАВРШЕТАК РОКОВА
- III. ПОСЛЕДИЦЕ ПРЕКОРАЧЕЊА РОКА
- IV. ПОВРАЋАЈ У ПРЕЂАШЊЕ СТАЊЕ (*RESTITUTIO IN INTEGRUM*)

**ГЛАВА ТРЕЋА
ТРОШКОВИ КРИВИЧНОГ ПОСТУПКА**

- I. ПОЈАМ И ВРСТЕ ТРОШКОВА*
- II. НАКНАДА ТРОШКОВА*
- III. ОДЛУКА О ТРОШКОВИМА*

**ГЛАВА ЧЕТВРТА
ПОДНЕСЦИ И ЗАПИСНИЦИ У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ**

- I. ПОДНЕСЦИ У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ*
- II. ЗАПИСНИЦИ У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ*

**ГЛАВА ПЕТА
ДОСТАВЉАЊЕ ПИСМЕНА И РАЗМАТРАЊЕ СПИСА**

- I. ДОСТАВЉАЊЕ ПИСМЕНА*
- II. РАЗМАТРАЊЕ СПИСА*

**ОДЕЉАК ЧЕТВРТИ
ДОКАЗИ У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ**

**ГЛАВА ПРВА
ОПШТА РАЗМАТРАЊА О ДОКАЗИМА У КРИВИЧНОМ
ПОСТУПКУ**

- I. ПОЈАМ, ПРЕДМЕТ И ЗНАЧАЈ ДОКАЗА
- II. ДОКАЗИВАЊЕ
- III. ПОДЕЛА ДОКАЗА
- IV. ТЕРЕТ ПРУЖАЊА ДОКАЗА
- V. ОЦЕНА ДОКАЗА

ГЛАВА ДРУГА
ДОКАЗНА СРЕДСТВА У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ

1. РЕДОВНА ДОКАЗНА СРЕДСТВА
  - I. УВИЂАЈ
  - II. СУБЈЕКТИ И СТРУЧНО ЛИЦЕ КОД УВИЂАЈА
  - III. ЗАПИСНИК О УВИЂАЈУ
  - IV. ДОКАЗНА ВРЕДНОСТ УВИЂАЈА
  - V. УВИЂАЈ ЛИЦА
  - VI. УВИЂАЈ СТВАРИ
  - VII. УВИЂАЈ МЕСТА
  - VIII. РЕКОНСТРУКЦИЈА КРИВИЧНОГ ДОГАЂАЈА
  - IX. САСЛУШАЊЕ ОКРИВЉЕНОГ
  - X. ИСПИТИВАЊЕ СВЕДОКА
  - XI. ВЕШТАЧЕЊЕ
  - XII. ИСПРАВЕ
  - XIII. УЗИМАЊЕ УЗОРАКА
  - XIV. ПРОВЕРА РАЧУНА И СУМЊИВИХ ТРАНСАКЦИЈА
  - XV. ПРЕТРЕСАЊЕ СТАНА И ЛИЦА
  - XVI. ПРИВРЕМЕНО ОДУЗИМАЊЕ ПРЕДМЕТА
2. ПОСЕБНА ДОКАЗНА СРЕДСТВА
  - I. ОПШТЕ НАПОМЕНЕ
  - II. ТАЈНИ НАДЗОР КОМУНИКАЦИЈЕ
  - III. ТАЈНО ПРАЋЕЊЕ И СНИМАЊЕ
  - IV. СИМУЛОВАНИ ПОСЛОВИ
  - V. РАЧУНАРСКО ПРЕТРАЖИВАЊЕ ПОДАТАКА
  - VI. КОНТРОЛИСАНА ИСПОРУКА
  - VII. ПРИКРИВЕНИ ИСЛЕДНИК

ОДЕЉАК ПЕТИ
СУДСКЕ ОДЛУКЕ

- I. ПОЈАМ, ВРСТЕ И СТРУКТУРА СУДСКИХ ОДЛУКА
- II. ДОНОШЕЊЕ СУДСКИХ ОДЛУКА
- III. ПРАВНОСНАЖНОСТ, ИЗВРШНОСТ И ИЗВРШЕЊЕ СУДСКИХ ОДЛУКА

ПОСЕБНИ ДЕО

ОДЕЉАК ПРВИ ПРЕДИСТРАЖНИ ПОСТУПАК

- I. ПОЈАМ И ОСНОВНЕ ОДЛИКЕ ПРЕДИСТРАЖНОГ ПОСТУПКА
- II. КРИВИЧНА ПРИЈАВА
- III. СУБЈЕКТИ ПРЕДИСТРАЖНОГ ПОСТУПКА И ЊИХОВА ДЕЛАТНОСТ

ОДЕЉАК ДРУГИ *ИСТРАГА И ОПТУЖЕЊЕ*

ГЛАВА ПРВА ИСТРАГА

- I. ПОЈАМ, ЗАДАТАК И ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ИСТРАГЕ*
- II. ОДЛИКЕ ТУЖИЛАЧКЕ ИСТРАГЕ*
- III. ПОКРЕТАЊЕ ИСТРАГЕ*
- IV. СУБЈЕКТИ И РАДЊЕ У ИСТРАЗИ*
- V. ОКОНЧАЊЕ ИСТРАГЕ*

ГЛАВА ДРУГА ОПТУЖЕЊЕ

- I. ОПШТЕ НАПОМЕНЕ*
- II. ПОДИЗАЊЕ ОПТУЖНИЦЕ*
- III. ИСПИТИВАЊЕ ОПТУЖНИЦЕ*
- IV. НЕПОСРЕДНО ОПТУЖЕЊЕ*

ОДЕЉАК ТРЕЋИ СУДСКИ КРИВИЧНИ ПОСТУПАК

ГЛАВА ПРВА ПРИПРЕМАЊЕ ГЛАВНОГ ПРЕТРЕСА

- I. ПОЈАМ И ЗАДАТАК ПРИПРЕМАЊА ГЛАВНОГ ПРЕТРЕСА КАО ПРВЕ ФАЗЕ СУДСКОГ КРИВИЧНОГ ПОСТУПКА
- II. ПРИПРЕМНО РОЧИШТЕ
- III. ОДРЕЂИВАЊЕ ГЛАВНОГ ПРЕТРЕСА
- IV. ПОЗИВАЊЕ СТРАНАКА И ДРУГИХ ЛИЦА НА ГЛАВНИ ПРЕТРЕС
- V. ИЗДВАЈАЊЕ НЕЗАКОНИТИХ ДОКАЗА
- VI. ОДУСТАНАК ТУЖИОЦА ОД ОПТУЖБЕ

**ГЛАВА ДРУГА
ГЛАВНИ ПРЕТРЕС**

- I. ПОЈАМ И ЗАДАТАК ГЛАВНОГ ПРЕТРЕСА
- II. РУКОВОЂЕЊЕ ГЛАВНИМ ПРЕТРЕСОМ
- III. ТОК ГЛАВНОГ ПРЕТРЕСА
- IV. ОДЛАГАЊЕ И ПРЕКИДАЊЕ ГЛАВНОГ ПРЕТРЕСА
- V. ЗАПИСНИК О ГЛАВНОМ ПРЕТРЕСУ
- VI. ИЗДВАЈАЊЕ НЕЗАКОНИТИХ ДОКАЗА

**ГЛАВА ТРЕЋА
ДОНОШЕЊЕ ПРЕСУДЕ**

- I. ПОЈАМ И ВРСТЕ ПРЕСУДЕ
- II. ИЗРИЦАЊЕ ПРЕСУДЕ
- III. ОБЈАВЉИВАЊЕ ПРЕСУДЕ
- IV. ПИСМЕНА ИЗРАДА ПРЕСУДЕ
- V. ДОСТАВЉАЊЕ ПРЕСУДЕ

**ОДЕЉАК ЧЕТВРТИ
ПОСТУПАК ПО ПРАВНИМ ЛЕКОВИМА**

**ГЛАВА ПРВА
ПОЈАМ, ЗАДАТАК И ВРСТЕ ПРАВНИХ ЛЕКОВА**

- I. ПОЈАМ И ЗАДАТАК ПРАВНИХ ЛЕКОВА
- II. ВРСТЕ И ОПШТЕ ОДЛИКЕ ПРАВНИХ ЛЕКОВА
- III. ЗАБРАНА *REFORMATIO IN PEIUS*
- IV. ИНСТИТУТ *BENEFICIUM CONHAESIONIS*

**ГЛАВА ДРУГА
РЕДОВНИ ПРАВНИ ЛЕКОВИ**

- I. ЖАЛБА ПРОТИВ ПРВОСТЕПЕНЕ ПРЕСУДЕ
- II. ЖАЛБА ПРОТИВ ДРУГОСТЕПЕНЕ ПРЕСУДЕ
- III. ЖАЛБА НА РЕШЕЊЕ

**ГЛАВА ТРЕЋА
ВАНРЕДНИ ПРАВНИ ЛЕКОВИ**

- I. ЗАХТЕВ ЗА ПОНАВЉАЊЕ КРИВИЧНОГ ПОСТУПКА
- II. ЗАХТЕВ ЗА ЗАШТИТУ ЗАКОНИТОСТИ

**ОДЕЉАК ПЕТИ
ПОСЕБНИ КРИВИЧНИ ПОСТУПЦИ**

ГЛАВА ПРВА

I.СКРАЋЕНИ (СУМАРНИ) КРИВИЧНИ ПОСТУПАК

ГЛАВА ДРУГА

II.РОЧИШТЕ ЗА ИЗРИЦАЊЕ КРИВИЧНЕ САНКЦИЈЕ

ГЛАВА ТРЕЋА

III.КРИВИЧНИ ПОСТУПАК ПРЕМА МАЛОЛЕТНИЦИМА

ОДЕЉАК ШЕСТИ

**КОНСЕСУАЛНЕ ФОРМЕ ОДЛУЧИВАЊА У ПРЕДКРИВИЧНОМ
И КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ**

ГЛАВА ПРВА

**КОНСЕСУАЛНЕ ФОРМЕ ОДЛУЧИВАЊА У ПРЕДКРИВИЧНОМ
ПОСТУПКУ**

I.УСЛОВНО ОДЛАГАЊЕ КРИВИЧНОГ ГОЊЕЊА

ГЛАВА ДРУГА

**КОНСЕСУАЛНЕ ФОРМЕ ОДЛУЧИВАЊА У КРИВИЧНОМ
ПОСТУПКУ**

I.СПОРАЗУМ О ПРИЗНАЊУ КРИВИЧНОГ ДЕЛА

II.СПОРАЗУМ О СВЕДОЧЕЊУ ОКРИВЉЕНОГ

III.СПОРАЗУМ О СВЕДОЧЕЊУ ОСУЂЕНОГ

ОДЕЉАК СЕДМИ

**КОНСЕСУАЛНЕ ФОРМЕ ОДЛУЧИВАЊА У ПОСЕБНИМ
КРИВИЧНИМ ПОСТУПЦИМА**

ГЛАВА ПРВА

**КОНСЕСУАЛНЕ ФОРМЕ У СКРАЋЕНОМ КРИВИЧНОМ
ПОСТУПКУ**

I.ОПШТЕ ОДЛИКЕ

II.ВРСТЕ КОНСЕСУАЛНИХ ФОРМИ

ГЛАВА ДРУГА

**КОНСЕСУАЛНЕ ФОРМЕ У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ ПРЕМА
МАЛОЛЕТНИЦИМА**

I.ОПШТЕ ОДЛИКЕ

**II.УСЛОВНО ОДЛАГАЊЕ КРИВИЧНОГ ГОЊЕЊА ПРЕМА
МАЛОЛЕТНИМ УЧИНИОЦИМА**

III. ВАСПИТНИ НАЛОЗИ

ОДЕЉАК ОСМИ ПОМОЋНИ КРИВИЧНИ ПОСТУПЦИ

ГЛАВА ПРВА

ПОСТУПАК ЗА ПРУЖАЊЕ МЕЂУНАРОДНЕ
КРИВИЧНОПРАВНЕ ПОМОЋИ

ГЛАВА ДРУГА

ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА ЛИЦА
НЕОСНОВАНО ЛИШЕНОГ СЛОБОДЕ ИЛИ
НЕОСНОВАНО ОСУЂЕНОГ ЛИЦА

ГЛАВА ТРЕЋА

ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА ОСУЂЕНОГ ЛИЦА

ГЛАВА ЧЕТВРТА

ПОСТУПАК ЗА ОДУЗИМАЊЕ ИМОВИНСКЕ КОРИСТИ

ГЛАВА ПЕТА

ПОСТУПЦИ ЗА ПРЕИНАЧЕЊЕ ПРАВОСНАЖНЕ ПРЕСУДЕ

ГЛАВА ШЕСТА

ПОСТУПАК ЗА ИЗДАВАЊЕ ПОТЕРНИЦЕ И ОБЈАВЕ

Литература:

1. Др Саша С. Кнежевић, *Кривично процесно право – општи део*, Центар за публикације Правног факултета у Нишу, Ниш, 2019.
2. Др Саша С. Кнежевић, *Кривично процесно право – посебни део*, Центар за публикације Правног факултета у Нишу, Ниш, 2019.
3. Станко Бејатовић, *Кривично процесно право*, Службени гласник, Београд, 2019.
4. Милан Шкулић, *Кривично процесно право*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2015.
5. Горан П. Илић, Миодраг Мајић, Слободан Бељански, Александар Трешњев, *Коментар законика о кривичном поступку, Пето издање према стању законодавства од 1. октобра 2013. године*, Службени гласник, Београд, 2013.
6. Милан Шкулић, *Организовани криминалитет-појам, појавни облици, кривична дела и кривични поступак*, Службени гласник, Београд, 2015.
7. Јасмина Киурски, Милан Антонијевић, *Јавни тужилац и заштита*

људских права у кривичном поступку – механизми заштите, Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије, Београд, 2014.

8. Милан Шкулић, Горан Илић, *Реформа у стилу – Један корак напред, два корака назад*, Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије, Београд, 2012.
9. Станко Бејатовић, Војислав Ђурђић, Милан Шкулић, Горан Илић, Јасмина Киурски, Марина Матић, Радован Лазич, Светлана Ненадић, Верица Трнинић, *Примена начела опортунитета у пракси – изазови и препоруке*, Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије, Београд, 2012.
10. *Поједностављене форме поступања у кривичним стварима – регионална кривичнопроцесна законодавства и искуства у примени*, Мисија ОЕБС у Србији, Београд, 2013.

КРИМИНОЛОГИЈА

УВОД

1. О ИНТЕРЕСОВАЊУ ЗА ЗЛОЧИН
2. ЗНАЧАЈ НАУЧНЕ ПЕРСПЕКТИВЕ ЗА ПРОУЧАВАЊЕ ЗЛОЧИНА
3. ПРЕГЛЕД ОСНОВНИХ ПОЈМОВА

I ДЕО

ПОЈАМ И ПРЕДМЕТ КРИМИНОЛОГИЈЕ

1. СХВАТАЊА КРИМИНОЛОГИЈЕ И ЊЕНОГ ПРЕДМЕТА
  - 1.1. Подела дефиниција криминологије по обиму и подела према значењу: спорења
2. ДЕФИНИЦИЈА КРИМИНОЛОГИЈЕ И ЊЕНЕ БИТНЕ ЦРТЕ КАО НАУКЕ
3. ПРЕДМЕТ КРИМИНОЛОГИЈЕ
  - 3.1. Злочин као предмет криминологије
  - 3.2. Реакција друштва на криминално понашање
4. МЕСТО КРИМИНОЛОГИЈЕ У СИСТЕМУ НАУКА
5. КРИМИНОЛОГИЈА И КРИМИНОЛОШКЕ ДИСЦИПЛИНЕ“
  - 5.1. Однос криминологије са виктимологијом
6. ЗНАЧАЈ КРИМИНОЛОГИЈЕ
7. ПОЛОЖАЈ И УЛОГА КРИМИНОЛОГА

II ДЕО

МЕТОДИ КРИМИНОЛОГИЈЕ

1. ПОСТУПАК НАУЧНОГ САЗНАЊА
2. МЕТОД И ПРЕДМЕТ ИСТРАЖИВАЊА
3. МЕТОД И ТЕОРИЈА
4. ПОДЕЛЕ КРИМИНОЛОШКИХ МЕТОДА
  - 4.1. Подела према природи података
  - 4.2. Остале поделе заступљене у литератури
  - 4.3. Подела према начину приступања предмету
  - 4.4. Историјске, компаративне и студије предвиђања
5. МЕТОД ПРОУЧАВАЊА ПОЈЕДИНАЧНИХ СЛУЧАЈЕВА
  - 5.1. Клинички метод; прогноза криминалног понашања
  - 5.2. Анамнестички методи; посматрање са учествовањем и „ненаметљива посматрања“; документациона и анализа садржаја
6. МЕТОДИ „СРЕДЊЕГ ОБИМА“
  - 6.1. Узорак
  - 6.2. Лонгитудинално испитивање
  - 6.3. Експеримент
7. ПРИМЕНА СТАТИСТИКЕ У КРИМИНОЛОГИЈИ
  - 7.1. Примена статистичких метода

7.1.1. Метод корелације

7.2. Статистичке евиденције криминалитета (подаци које садрже; историјат и упоредни приказ; подела статистичких евиденција; критика; тамна бројка криминалитета и методи за њено изучавање; бројка преувеличавања)

8. ТРИАНГУЛАЦИЈА

Ш ДЕО

ТЕОРИЈЕ У КРИМИНОЛОГИЈИ

1. ЗНАЧАЈ ТЕОРИЈСКОГ ПРИСТУПА У КРИМИНОЛОГИЈИ И ПОДЕЛА ТЕОРИЈА

2. КЛАСИЧНА ОРИЈЕНТАЦИЈА У КРИМИНОЛОГИЈИ

2.1. Зачетници и најзначајнији представници; основи учења и критика

2.2. Савремени неокласицизам и десни реализам

3. ПОЗИТИВИСТИЧКА ОРИЈЕНТАЦИЈА У КРИМИНОЛОГИЈИ

3.1. Картографска школа и Свето тројство криминологије

3.2. Антрополошка, италијанска школа

3.3. Биолошка схватања (злочин и физичка конституција; утицај генетских фактора)

3.4. Психолошка схватања (психоаналитичка објашњења; теорије интелигенције)

3.5. Социолошка схватања

3.5.1. Школа друштвене средине

3.5.2. Социолошка школа

3.5.3. Теорија историјског материјализма

3.5.4. Ране америчке социолошке теорије (еколошка теорија; теорије о учењу; теорије културног конфликта и раскорака; теорије друштвеног притиска; контролне теорије)

3.5.5. Новије социолошке теорије

4. ТЕОРИЈЕ ДРУШТВЕНЕ РЕАКЦИЈЕ

4.1. Нова друштвена одбрана

4.2. Интеракционизам и теорија етикетирања

4.3. Радикална криминологија

4.4. Феминистички приступ

5. НОВИЈЕ КРИМИНОЛОШКЕ ТЕОРИЈЕ

5.1. Теорија рационалног избора

5.2. Нове теорије животне средине

5.3. Теорије културалне криминологије

5.4. Теорија о мушкости

5.5. Теорије о постиђивању и комунитарном поретку

5.6. Теорије животног циклуса

5.7. Интегративне теорије

IV ДЕО

ТРИ ДИМЕНЗИЈЕ КРИМИНАЛНЕ ПОЈАВЕ

1. ФЕНОМЕНОЛОШКА ДИМЕНЗИЈА КРИМИНАЛНЕ ПОЈАВЕ

- 1.1. Подаци о криминалитету у свету (упоредни подаци; државе са високом стопом криминалитета; државе са ниском стопом криминалитета)
- 1.2. Структура и тенденције криминалитета у РС
- 1.3. Прогнозирање криминалитета као масовне појаве
- 1.4. Типологија дела и учинилаца
  - 1.4.1. Насилнички криминалитет (појам и корени насиља; традиционални и новији облици)
  - 1.4.2. Имовински криминалитет; појам и реаговање грађана
    - 1.4.2.1. Врсте имовинског криминалитета (ситуациони и конвенционални; криминалитет белог оковратника и криминалитет корпорација; организовани криминалитет)
  - 1.4.3. Политички криминалитет
    - 1.4.3.1. Тероризам
  - 1.4.4. Саобраћајни криминалитет

2. ЕТИОЛОШКА ДИМЕНЗИЈА КРИМИНАЛНЕ ПОЈАВЕ

- 2.1. Два приступа узрочности у криминологији
- 2.2. Покушај објашњења каузалитета
- 2.3. Деловање чинилаца криминалног понашања (спољни, амбијентални и унутрашњи, индивидуални чиниоци)

3. ВИКТИМОЛОШКА ДИМЕНЗИЈА КРИМИНАЛНЕ ПОЈАВЕ

- 3.1. „Деликти без жртве“

V ДЕО

СОЦИЈАЛНА РЕАКЦИЈА НА ЗЛОЧИН И КРИМИНАЛИТЕТ

1. ВИДОВИ РЕАКЦИЈЕ ДРУШТВА НА ЗЛОЧИН

- 1.1. Неформална реакција
- 1.2. Формална реакција

2. КРИВИЧНО ПРАВО И РЕАКЦИЈА НА КРИМИНАЛНО ПОНАШАЊЕ

- 2.1. Одређивање граница и оштрине кривичне репресије

3. ДЕЛОВАЊЕ ПОЛИЦИЈЕ

- 3.1. Настанак модерне полиције
- 3.2. Врсте и области полицијске активности
- 3.3. Стратегије полицијског деловања
- 3.4. Противречност захтева и сукоб улога
- 3.5. Полиција и примена принуде
- 3.6. Опасности занимања; стрес и поткултура полицајаца
- 3.7. Замерке полицијским органима
- 3.9. Даљи развој полиције

4. СУДОВИ И ИЗРИЦАЊЕ КРИВИЧНИХ САНКЦИЈА

- 4.1. Тенденције у изрицању кривичних санкција у РС
- 4.2. Независност судства
- 5. КАЗНЕНЕ УСТАНОВЕ И КОНТРОЛА КРИМИНАЛИТЕТА
  - 5.1. Настанак казне затвора и пенитенцијарних установа
  - 5.2. Стање у првим затворима и њихови реформатори
  - 5.3. Класични системи извршења казне затвора (системи ћелијског осамљења и комбиновани, прогресивни систем)
  - 5.4. Модерни систем извршења (ресоцијализација као сврха кажњавања; индивидуализација у извршењу казне; хумано поступање са осуђеницима)
  - 5.5. Оспоравање казне затвора и ресоцијализације
    - 5.5.1. Оспоравање казне затвора (циљ лишавања слободе; негативан утицај на осуђеника; осуђеничка заједница; трајање казне; једна или више врста казни затварања; пренатрпаност затвора и цена извршења; побуне у затворима и насиље међу осуђеницима; проблем постпеналне помоћи)
    - 5.5.2. Критике „филозофије третмана“
  - 5.6. Начини за превазилажење кризе
    - 5.6.1. Ширење система отворених установа (врсте установа према степену обезбеђења; појам отворених установа; избор осуђеника за отворене установе)
    - 5.6.2. Алтернативе казни затвора
      - 5.6.2.1. Алтернативе – појам и врсте (рад у корист заједнице; кућни затвор и електронски надзор)
      - 5.6.2.2. Алтернативе и будућност казне затвора
- 6. ФОРМАЛНА СОЦИЈАЛНА КОНТРОЛА И ГАРАНТОВАЊЕ ПРАВА ЧОВЕКА
  - 6.1. Гаранције у материјалном кривичном праву
  - 6.2. Гаранције у кривичном процесном праву
- 7. НОВИ ТРЕНДОВИ У КОНТРОЛИ КРИМИНАЛИТЕТА
  - 7.1. Значај кругова одговорности
  - 7.2. Реститутивна и ресторативна правда
  - 7.3. Два приступа поступку према малолетницима
  - 7.4. Контрола криминалитета као глобални проблем

Литература:

1. Ђорђе Игњатовић, Криминологија, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2018.
2. Ђорђе Игњатовић, Теорије у криминологији, Београд, 2009.
3. Слободанка Константиновић-Вилић, Весна Николић-Ристановић, Миомира Костић, Криминологија, Београд, 2010,
4. Милан Милутиновић, Криминологија, Београд, 1990.
5. Tim Newburn, Criminology, Willan Publishing, Portland, 2008.
6. Frank Hagan, Introduction to criminology, Fifth Edition, Wadsworth, London, 2002.

7. Владимир В. Вековић, *Забрана мучења – инструменти и механизми Савета Европе*, 2005.
8. Здравко Грујић, *Алтернативе казни затвора*, Косовска Митровица, 2020.

ПЕНОЛОГИЈА

ПРВИ ДЕО

1. Појам Пенологије
2. Предмет Пенологије
3. Методи у Пенологији
4. Пенологија и друге кривичноправне науке
5. Историјски развој пенолошке мисли
6. Нова пенологија
7. Управљање ризицима
8. Менаџеријализам

ДРУГИ ДЕО

ОБЛИЦИ ДРУШТВЕНЕ РЕАКЦИЈЕ НА КРИМИНАЛИТЕТ ПРИВАТНА ДРУШТВЕНА РЕАКЦИЈА НА ЗЛОЧИН

1. Освета
2. Прогонство из заједнице
3. Систем композиције
4. ЈАВНА КАЗНЕНА РЕАКЦИЈА НА КРИМИНАЛНО ПОНАШАЊЕ
5. Смртна казна
6. Телесно кажњавање
7. Деградирајуће казне
8. Прогонство и депортација
9. Хуманизација система казни
10. Развој плуралистичког система кривичних санкција
11. Савремена реакција на криминално понашање и криза делотворности кажњавања

ТРЕЋИ ДЕО

КАЗНА ЛИШЕЊА СЛОБОДЕ

1. Настанак и развој казни лишења слободе
2. Централно место у савременим системима кривичних санкција
3. Сврха казне лишења слободе
4. КЛАСИЧНИ СИСТЕМИ ИЗВРШЕЊА КАЗНЕ ЗАТВОРА
1. Први затвори и успостављање система извршења
2. Систем самица
3. Систем ћутања
4. Маконокијев "бодовни" систем
5. Комбиновани "прогресивни" систем
6. Енглеска варијанта прогресивног система
7. Ирска варијанта прогресивног система

8. Модерни систем извршења казне затвора

ЧЕТВРТИ ДЕО

ИЗВРШЕЊЕ КРИВИЧНИХ САНКЦИЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

1. ПРАВНИ АКТИ КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ ИЗВРШЕЊЕ КРИВИЧНИХ САНКЦИЈА

1.1. Домен примене и основни принципи

2. ОРГАНИЗАЦИЈА ИЗВРШЕЊА ЗАВОДСКИХ САНКЦИЈА

2.1. Управа за извршење заводских санкција

2.2. Установе за извршење кривичних санкција (оснивање завода; врсте и типови завода и њихових одељења; организациона структура завода - управних завода, службе у заводима и акт о кућном реду)

3. КАЗНА ДОЖИВОТНОГ ЗАТВОРА

4. ИЗВРШЕЊЕ КАЗНЕ ЗАТВОРА

4.1. Сврха и принципи извршења казне затвора

4.2. Упућивање и распоређивање осуђеника у заводе

4.3. Поступак упућивања на издржавање казне затвора; одлагање извршења казне затвора; пријем и разврставање осуђеног у заводу

4.4. Положај осуђеног

4.4.1. Права осуђеног

4.4.2. Посебна права осуђеног

4.4.3. Премештај осуђеног; прекид извршења казне затвора

4.4.4. Смрт осуђеног

4.5. Мере за одржавање реда и безбедности

4.6. Дисциплински преступи, мере и поступак и материјална одговорност осуђеног

4.7. Судска заштита осуђеног

4.8. Отпуштање осуђеног са извршења казне затвора и помоћ након извршења казне затвора

5. ИЗВРШЕЊЕ НОВЧАНЕ КАЗНЕ

6. ИЗВРШЕЊЕ КАЗНЕ РАДА У ЈАВНОМ ИНТЕРЕСУ

7. ИЗВРШЕЊЕ КАЗНЕ ОДУЗИМАЊА ВОЗАЧКЕ ДОЗВОЛЕ

8. ИЗВРШЕЊЕ УСЛОВНЕ ОСУДЕ СА ЗАШТИТНИМ НАДЗОРОМ

9. ИЗВРШЕЊЕ МЕРА БЕЗБЕДНОСТИ

9. ИЗВРШЕЊЕ САНКЦИЈА ИЗРЕЧЕНИХ ЗА ПРЕКРШАЈ И ПРИВРЕДНИ ПРЕСТУП

10. ПОЛОЖАЈ ЗАПОСЛЕНИХ У УПРАВИ И НАДЗОР НАД ЗАВОДОМ

11. ИЗВРШЕЊЕ КРИВИЧНИХ САНКЦИЈА ПРЕМА МАЛОЛЕТНИЦИМА

11.1. Основне одредбе

11.2. Извршење васпитних мера

11.2.1. Извршење мера упозорења и усмеравања

11.2.2. Извршење мера појачаног надзора

11.2.3. Извршење заводских мера

11.3. Извршење казне малолетничког затвора

11.4. Извршење мера безбедности

Помоћ после извршења заводских мера и казне малолетничког

Литература:

1. Ђорђе Игњатовић, Криминологија, Београд, 2020;
2. Слободанка Константиновић-Вилић, Миомира Костић, Пенологија, Ниш, 2011;
3. Милан Милутиновић, Пенологија, Београд, 1992;
4. Рајка Млађеновић-Купчевић, Пенологија, Сарајево, 1981;
5. David Scott, Penology, Sage Publication, London, 2008.
6. Владимир В. Вековић, Систем извршења кривичних санкција, Београд, 2013;
7. Владимир В. Вековић, Практикум за пенологију, Београд, 2013.
8. Здравко Грујић, Алтернативе казни затвора, Косовска Митровица, 2020.
9. Здравко Грујић, Практикум за пенологију, Косовска Митровица, 2020.

СОЦИЈАЛНА ПАТОЛОГИЈА

ДЕО ПРВИ ЕТИОЛОГИЈА СОЦИЈАЛНИХ ДЕВИЈАЦИЈА

I. ПОЈАМ И ПРЕДМЕТ СОЦИЈАЛНЕ ПАТОЛОГИЈЕ

1. Појам социјалне патологије
2. Предмет социјалне патологије
3. Однос социјалне патологије и других наука

II. ТЕОРИЈСКЕ ОСНОВЕ СОЦИЈАЛИЗАЦИЈЕ ЛИЧНОСТИ

1. Појам и садржај социјализације
2. Психосоцијалне основе социјализације
3. Друштвене вредности и социјализација
4. Социјализација и деструкција - социјални конфликт

III. ТЕОРИЈЕ СОЦИЈАЛНЕ ДЕВИЈАНТНОСТИ

1. Појам социјалне девијантности
2. Критеријуми социјалне девијантности
3. Типологија социјалних девијација
4. Теоријски приступи изучавања социјално патолошких појава
  - 4.1 Биолошке теорије
  - 4.2 Психолошке теорије
    - 4.2.1. Психолошке основе агресије
  - 4.3. Психопатолошки приступи
  - 4.4. Социолошке теорије
    - 4.4.1. Теорије социјалних процеса
    - 4.4.2. Теорије социјалног учења
    - 4.4.3. Културолошке теорије
    - 4.4.4. Мултифакторска оријентација

IV. ФАКТОРИ СОЦИЈАЛНЕ ДЕВИЈАНТНОСТИ

1. Уводне напомене
2. Унутрашњи фактори
  - 2.1. Биолошки фактори
  - 2.2. Психолошки фактори
  - 2.3. Психопатолошки фактори
3. Социјални фактори
  - 3.1. Економски услови
  - 3.2. Миграциони фактори
  - 3.3. Утицај образовања
  - 3.4. Утицај масовних медија
  - 3.5. Породични фактори

ДЕО ДРУГИ СОЦИЈАЛНО ПАТОЛОШКА ФЕНОМЕНОЛОГИЈА

I ПОЈАВНИ ОБЛИЦИ СОЦИЈАЛНЕ ПАТОЛОГИЈЕ II КРИМИНАЛИТЕТ

1. Појам криминалитета
2. Појавни облици криминалног понашања
  - 2.1. Деликти насиља
    - 2.1.1. Крвни деликти
    - 2.1.2. Деликти против човечности
    - 2.1.3. Тероризам
  - 2.2. Имовински деликти
  - 2.3. Привредни криминалитет
  - 2.4. Организовани криминалитет
  - 2.5. Сексуални деликти
  - 2.6. Саобраћајна делинквенција
  - 2.7. Компјутерски криминалитет
  - 2.8. Политичка делинквенција
  - 2.9. Малолетничка делинквенција
  - 2.10. Еколошки криминалитет
  - 2.11. Рецидивизам

III. БОЛЕСТИ ЗАВИСНОСТИ

1. Појам болести зависности
2. Алкохолizam
3. Наркоманија

IV. МЕНТАЛНО СОЦИЈАЛНЕ ДЕВИЈАЦИЈЕ

1. Појам и облици ментално-социјалних девијација
2. Проституција
3. Скитња, беспосличење и просјачење
4. Коцка
5. Сексуалне девијације

V. САМОУБИСТВА И ПОКУШАЈИ САМОУБИСТАВА

1. Појам и распрострањеност појаве
2. Врсте и покушаји суицидности
3. Узрочни фактори суицида
4. Фактори суицидалног ризика
5. Покушај самоубиства

ДЕО ТРЕЋИ

ИСТРАЖИВАЊЕ ПОЈАВА СОЦИЈАЛНИХ ДЕВИЈАЦИЈА

1. Појам методологије и метод истраживања
2. Примена посебних метода истраживања
  - 2.1. Анализа и синтеза
  - 2.2. Апстракција и конкретизација
  - 2.3. Генерализација и специјализација

- 2.4. Индукција и дедукција
- 3. Истраживачки поступци
  - 3.1. Појам
  - 3.2. Прикупљање података
  - 3.3. Посматрање појава
  - 3.4. Испитивање појава
  - 3.5. Експеримент
  - 3.6. Дефинисање појмова
  - 3.7. Класификација
  - 3.8. Доказивање и оповргавање
- 4. Анализа садржаја
- 5. Пројектовање истраживања
  - 5.1. Појам и значај пројектовања
  - 5.2. Структура истраживачког пројекта
  - 5.3. Избор и формулација проблема
  - 5.4. Предмет истраживања
  - 5.5. Циљ и задаци истраживања
  - 5.6. Теоријско хипотеички оквир
    - 5.6.1. Појам и постављање хипотезе
    - 5.6.2. Разрада и провера хипотезе
    - 5.6.3. Врсте хипотеза
    - 5.6.4. Сазнајна улога хипотезе
  - 5.7. Начин истраживања
  - 5.8. Научна и друштвена оправданост
  - 5.9. Организација истраживања

Литература:

- 1. Мило Бошковић, Социјална патологија, Нови Сад, 2015.
- 2. Срђан Милашиновић, Зоран Јефтовић, Социологија и социјална патологија, Криминалистичко-полицијски Универзитет, Београд, 2019.
- 3. Александар Југовић, Друштвена патологија и нормалност – теоријске и практичне перспективе, Београд, 2002.
- 4. Милосав Милосављевић, Девијације и друштво, Београд, 2003.
- 5. S. Rouz-Ejkerman, Корупција i vlast – uzroci, posledice i reforma, Beograd, 2007.
- 6. Корупција – основни појмови и механизми за борбу, Зборник радова (приредио Г. П. Илић), Београд, 2007.

КОМПАРАТИВНО КРИВИЧНО ПРАВО

I

Општа питања компаративног кривичног права

1. Појам компаративног кривичног права.
2. Значај упоредноправног приступа у савременом кривичном праву.
3. Велики правни системи: европско-континентални и англо-саксонски.
4. Извори кривичног права.
5. Начела кривичног права.

II

Општи појам кривичног дела у компаративном кривичном праву

6. Појам кривично дела
7. Подела кривичних дела – упоредноправни приказ.
8. Европско-континентални правни систем.
9. Објективни елемент кривичног дела – actus reus
10. Субјективни елемент кривичног дела – mens rea
11. Радња кривичног дела.
12. Предвиђеност у закону.
13. Противправност.
14. Кривица

III

Облици кривице у англосаксонском кривичном праву

1. Облици кривице у англосаксонском праву.
2. Појам и врсте умишљаја.
3. Директни умишљај (direct intent),
4. индиректни умишљај (oblique intent),
5. условни умишљај (conditional intent), умишљај и намера, умишај и побуде.
6. Безобзирност (Recklessness). Знање (Knowledge).
7. Нехат (Negligence).
8. Основи искључења кривичне одговорности у англосаксонском праву

IV

Облици и начин остваривање кривичног дела

9. Објективна одговорност у компаративном кривичном праву
10. Командна одговорност у компаративном кривичном праву
11. Учесници у кривичном делу према класичној common law концепцији – извршиоци/учиниоци првог и другог степена и (са)учесници пре и после кривичног дела .

12. Помагање као вид учествовања у кривичном делу/доприношења кривичном делу
13. Покушај кривичног дела . .
14. Одустанак учиниоца од покушаја кривичног дела
15. Облици (са)учесништва који представљају некомплетна/некомплетирана кривична дела .
16. Подстрекавање као облик прелиминарног/некомплетног кривичног дела .

V

Компаративно кривично право: санкције

17. Традиционалне санкције.
18. Напади на тело.
19. Напади на слободу.
20. Напади на имовину.
21. Нове казне.
22. Казне блиске лишењу слободе.
23. Суспензија казне затвора.
24. Рад у јавном интересу.
25. Различите забране и обавезе.
26. Моралне санкције.
27. Неизрицање санкције.
28. Избор санкције

ПОСЕБНИ ДЕО МАТЕРИЈАЛНОГ КРИВИЧНОГ ПРАВА СЈЕДИЊЕНИХ АМЕРИЧКИХ ДРЖАВА

29. Основне врсте кривичних дела у феноменолошком смислу у кривичном праву САД
30. Облици убиства/лишења човека живота у кривичном праву САД
31. Сексуална кривична дела у ширем смислу у кривичном праву САД
32. Кривична дела против имовине у кривичном праву САД
33. Разбојништво у кривичном праву САД
34. Крађа у кривичном праву САД
35. Провална крађа као вид „велике крађе“ и провала/обијање као прелиминарно/некомплетно кривично дело
36. Изнуда у кривичном праву САД
37. Крађа услуга
38. Крађа извршена изнудом

Литература:

1. Зоран Стојановић, Кривично право – општи део, Београд, 2020.

2. Иван Ђокић, Општи појам кривичног дела у англо-америчком праву, Београд, 2016.
3. Милан Шкулић, Основи кривичног права САД, 2021.
4. *Oxford Handbook of Criminal Law*, ed. Markus D. Dubber, Tatjana Hoornie, Oxford University Press, Oxford UK, 2015.
5. Andrew Ashworth, *Principles of Criminal Law*, Oxford University Press, 2009.
6. Жан Прадел, Компаративно кривично право – санкције, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2009.

НАУЧНИ ЧЛАНАК 2

Циљ предмета

Потребно да је да се студент у току докторских студија оспособи да пише научне чланке. Научни чланак је писани рад студента у коме се обрађује одређена тема. Тема рада зависи од интересовања студента али и од сугестија предметног наставника. При избору теме треба водити рачуна о њеној подобности за научну обраду. Циљ је да студенти научно обраде неку од актуелних и научно изазовних тема из одговарајућег предмета и одговарајуће области за коју су се у договору са предметним наставником определили.

У договору са предметним наставником студент ће израдити одговарајући научни чланак и објавити га у научном часопису са листе коју објављује ресорно министарство (часопис категорије М51).

Исход предмета

Треба оспособити студента да приликом научног истраживања, пре свега, одабере тему која је актуелна и која је подобна за научну обраду. То значи да студент треба да научи да не одабира опширне и недовољно дефинисане теме које може само уопштено и површно обрадити, већ да научи да пронађе што ужу област као предмет интересовања. То је први услов да тема буде темељно и квалитетно обрађена до најбитнијих њених аспеката. Поред тога, студент кроз научни чланак треба да операционализује и примени своја знања која је стекао током изучавања Методологије правних наука као темељне дисциплине која треба да понуди основна знања о научном истраживању и научном изношењу резултата истраживања.

У договору са предметним наставником студент ће израдити одговарајући научни чланак и објавити га у научном часопису категорије М51.

ПРИПРЕМА И ОДБРАНА ПРОЈЕКТА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Циљ предмета

Докторска дисертација је завршни део студијског програма докторских академских студија права. Она представља самостално и оригинално научноистраживачко дело кандидата. Докторска дисертација припада одговарајућој научној области.

Да би се дошло до одговарајуће научне структуре дисертације кандидат треба да формира пројекат дисертације. Пројекат докторске дисертације је нацрт дисертације. Као такав он представља сажет и адекватно образложен нацрт изгледа будуће дисертације. Пројекат дисертације кандидат припрема у сарадњи са ментором и циљ је да се кандидат оспособи да формира адекватан и научно оправдан пројекат дисертације.

Исход предмета

Кандидат приликом одбране пројекта докторске дисертације треба да образложи своје опредељење за тему дисертације, да изнесе и образложи хипотезе од којих полази у научном истраживању, резултате досадашњих истраживања и смер у коме ће се кретати будуће истраживање. Треба да саопшти које је методе до сада користио и које методе планира да користи у будућем истраживању. Поред тога, кандидат треба да инесе ставове о литератури коју је користио и коју ће користити у изради дисертације. Том приликом треба да изнесе своју анализу стања у постојећој литератури када је у питању стање истражености теме дисертације.

Кандидат треба да се усмери и да се оспособи за критичко преиспитивање предмета истраживања у пројекту дисертације и за критички приступ литератури која се односи на дефинисану тему истраживања. Исход тога је да кандидат исправно фомира претпоставке истраживања, да се определи за адекватне методе и да тако на научно оправдан начин усмери своје истраживање.

Садржај предмета

1. Правилник о докторским студијама

Литература:

Литература зависи од теме коју је докторанд изабрао и у том смислу ће се допуњавати одговарајућим књигама и научним чланцима.

ИЗРАДА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Циљ предмета

Докторска дисертација је завршни део студијског програма докторских академских студија права. Она представља самостално и оригинално научноистраживачко дело кандидата. Докторска дисертација припада одговарајућој научној области.

Циљ је да студент изради дисертацију која ће као самостално и оригинално научно дело представљати несумњив допринос науци.

Исход предмета

Кандидат приликом израде докторске дисертације (у петом и шестом семестру) треба да образложи своје опредељење за тему дисертације, да изнесе и образложи хипотезе од којих полази у научном истраживању. Потребно је да јасно изнесе резултате истраживања и да ли је и у којој мери модификовао основне хипотезе од којих је пошао и да ли је и које је хипотезе потврдио.

Треба да саопшти које је методе користио и да образложи њихову улогу и значај. Поред тога, кандидат треба да инесе ставове о литератури коју је користио. Том приликом треба да изнесе своју анализу стања у постојећој литератури и шта је од постојећих ставова прихватио и у чему се огледају новине које је донело његово истраживање.

Кандидат треба да се усмери и да се оспособи за критичко преиспитивање предмета истраживања дисертације и за критички приступ литератури која се односи на дефинисану тему истраживања. Исход тога је да кандидат исправно фомира претпоставке истраживања, да се определи за адекватне методе и да тако на научно оправдан начин дође до оригиналних научних закључака.

Садржај предмета

Дефинисан предметом докторске дисертације.

Литература:

Литература зависи од теме коју је докторанд изабрао и у том смислу ће се користити одговарајуће књиге и научни чланци.

ИЗВЕШТАЈ О НАПРЕТКУ ИСТРАЖИВАЊА

Циљ реферисање о напретку истраживања

Циљ реферисања о напретку истраживања у петом семестру студија јесте да докторанд информише ментора о томе докле је стигао са истраживањем теме докторске дисертације и тешкоћама са којима се суочава у истраживању и захтевима које очекује од ментора.

Исход реферисање о напретку истраживања

Оспособљеност студента докторских академских студија за самостално презентовање својих резултата истраживања, коректно академско представљање реалних проблема на које наилази у процесу изради докторске дисертације и изношење реалних захтева факултету за пружање институционалне помоћи у разрешавању насталих проблема који отежавају истраживачки рад на изради докторске дисертације.

Садржај реферисања о напретку истраживања

Реферисање студента о томе докле је стигао у истраживању на изради докторске дисертације:

1. У теоријском делу истраживања
2. У емпиријском делу истраживања
3. Дилемама које има у истраживању
4. Предузетим активностима на отклањању дилема
5. Очекивањима од ментора

ИЗРАДА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Циљ предмета

Докторска дисертација је завршни део студијског програма докторских академских студија права. Она представља самостално и оригинално научноистраживачко дело кандидата. Докторска дисертација припада одговарајућој научној области.

Циљ је да студент изради дисертацију која ће као самостално и оригинално научно дело представљати несумњив допринос науци.

Исход предмета

Кандидат приликом израде докторске дисертације (у петом и шестом семестру) треба да образложи своје опредељење за тему дисертације, да изнесе и образложи хипотезе од којих полази у научном истраживању. Потребно је да јасно изнесе резултате истраживања и да ли је и у којој мери модификовао основне хипотезе од којих је пошао и да ли је и које је хипотезе потврдио.

Треба да саопшти које је методе користио и да образложи њихову улогу и значај. Поред тога, кандидат треба да инесе ставове о литератури коју је користио. Том приликом треба да изнесе своју анализу стања у постојећој литератури и шта је од постојећих ставова прихватио и у чему се огледају новине које је донело његово истраживање.

Кандидат треба да се усмери и да се оспособи за критичко преиспитивање предмета истраживања дисертације и за критички приступ литератури која се односи на дефинисану тему истраживања. Исход тога је да кандидат исправно фомира претпоставке истраживања, да се определи за адекватне методе и да тако на научно оправдан начин дође до оригиналних научних закључака.

Садржај предмета

Дефинисан предметом докторске дисертације.

Литература:

Литература зависи од теме коју је докторанд изабрао и у том смислу ће се користити одговарајуће књиге и научни чланци.

ОДБРАНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Циљ израде и јавне одбране докторске дисертације

Јавна одбрана докторске дисертације уз обавезни научни допринос ужој научној области.

Исход израде и јавне одбране докторске дисертације

Јавно одбрањена докторска дисертација уз обавезни научни допринос ужој научној области, која самостално решава одређени научни проблем уз примену научних метода, техника, инструмената и поступака, уз стриктно поштовање методолошких процедура и академске честитости.

Садржај

Јавна одбрана докторске дисертације.